

ELŐTERJESZTÉS

Tótkomlós Város Önkormányzat Képviselő-testületének 2021. december 9. napján tartandó soros ülésére

Tárgy: Tótkomlós Város Szociális Szolgáltatástervezési Konceptiója

Tisztelt Képviselő-testület!

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 92. § (3) bekezdése szerint a legalább kétezer lakosú települési önkormányzat a településen, fővárosban élő szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében – jogszabályban meghatározottak szerint – szolgáltatástervezési koncepciót készít. A koncepció tartalmára vonatkozó részletes szabályokat a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet (a továbbiakban: SzCsM rendelet) 111/A. §-a határozza meg.

Tótkomlós Város Önkormányzat Képviselő-testülete 2019. november 28-ai ülésén, 193/2019. (XI. 28.) kt. számú határozatával Tótkomlós Város Szociális Szolgáltatástervezési Konceptióját elfogadta.

Az SzCsM rendelet 111/A. § (5) bekezdése alapján a szociális szolgáltatástervezési koncepció tartalmát az önkormányzat két évente felülvizsgálja és aktualizálja.

A fenti jogszabályi rendelkezések alapján felülvizsgált és aktualizált Szolgáltatástervezési Konceptió szakmai és társadalmi vitája, valamint a Tótkomlói Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat és a Tótkomlós Város Cigány Nemzetiségi Önkormányzata véleményének megismerése Tótkomlós Város Szociálpolitikai Kerekasztalának 2021. november 30. napján megtartott ülésén megtörtént.

A koncepcióval kapcsolatos megvitatott észrevételekkel, véleményekkel kiegészített egységes szolgáltatástervezési koncepció az előterjesztés mellékletét képezi.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést vitassa meg és hozza meg döntését!

„A” HATÁROZATI JAVASLAT

Tótkomlós Város Önkormányzat Képviselő-testülete Tótkomlós Város Szociális Szolgáltatástervezési Konceptióját felülvizsgálta és úgy határozott, hogy azt elfogadja. A képviselő-testület felhatalmazza Zsura Zoltán János polgármestert az ügyben szükséges további szükséges intézkedések megtételére.

Felelős: Zsura Zoltán János polgármester
Határidő: értelem szerint

„B” HATÁROZATI JAVASLAT

Tótkomlós Város Önkormányzat Képviselő-testülete Tótkomlós Város Szociális Szolgáltatástervezési Konceptióját felülvizsgálta és úgy határozott, hogy azt nem fogadja el. A képviselő-testület felhívja az Igazgatási Osztályt, hogy Tótkomlós Város Szociális Szolgáltatástervezési Konceptióját az alábbiak az alábbi szempontok figyelembe vételével dolgozza át és az átdolgozott beszámolót terjessze a képviselő-testület elé:

.....

.....

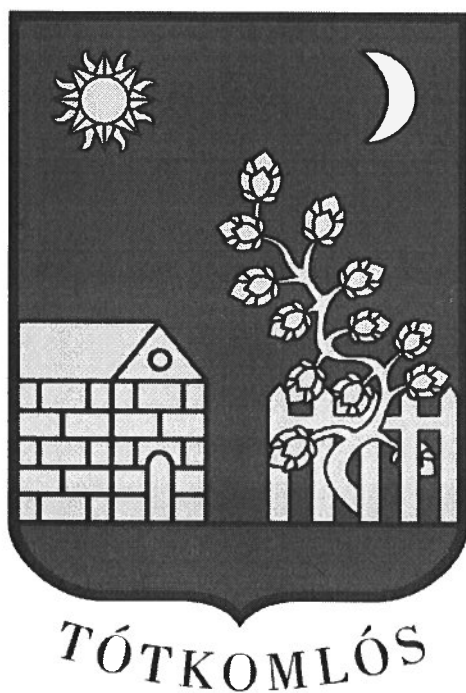
Felelős: Zsura Zoltán János polgármester
dr. Kormányos László jegyző
Határidő: a képviselő-testület soron következő ülése

Tótkomlós, 2021. december 3.

Zsura Zoltán János
polgármester

Az előterjesztést készítette: Zsarnai Anita aljegyző *S.K.*
A Szociális Szolgáltatástervezési Konceptiót készítette: Bedőné Skoda Ilona szociális igazgatási ügyintéző *S.K.*
Az előterjesztést ellenőrizte: dr. Kormányos László jegyző

TÓTKOMLÓS VÁROS SZOCIÁLIS SZOLGÁLTATÁSTERVEZÉSI KONCEPCIÓJA

2021.

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETŐ	3
1.) Jogszábelvi hivatkozás	3
2.) A koncepció célja, feladata	4
I. FEJEZET	6
TÓTKOMLÓS ÁLTALÁNOS JELLEMZŐI	6
1.) A város természeti, gazdasági, demográfiai, foglalkoztatási jellemzői	6
a.) A település elhelyezkedése	7
b.) A település infrastruktúrája	7
c.) A település gazdasági jellemzői	7
d.) A település demográfiai helyzete	9
e.) Foglalkoztatás	14
2.) Segélyezés	26
a.) Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások	26
b.) Közgyógyellátás, ápolási díj	28
c.) Lakhatáshoz kapcsolódó támogatás	30
d.) Köztemetés	32
e.) Gyermekevédelem, gyermekek támogatása	33
II. FEJEZET	46
SZOCIÁLIS ALAPSZOLGÁLTATÁSOK	46
1.) Tótkomlós településen elérhető szociális szolgáltatások	52
a.) Alapszolgáltatások	54
b.) Szakosított ellátások	56
c.) Szolgáltatást nyújtó intézmények	57
III. FEJEZET	65
SZEMÉLYES SZOLGÁLTATÁST NYÚJTÓ SZOCIÁLIS ELLÁTÁSOK	65
1.) A település gyermekintézményei	66
2.) Tótkomlói Szociális Szolgáltató Központ	68
3.) Népkonyha	76
4.) Tótkomlói Evangélikus Szeretetszolgálat	77
5.) A város szociális ellátórendszer céljai, eredményei	81
6.) A város szociális ellátórendszerének további céljai, fejlesztések	81
7.) Civil szervezetekkel való kapcsolattartás a szociális szolgáltatások területén	83
8.) Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal	84
9.) A szociális alapszolgáltatási rendszer erősségei, gyengeségei, lehetőségei és veszélyei	86
10.) Szociálpolitikai Kerekasztal	87
11.) Összegzés	87
12.) Elfogadás módja és dátuma	88

BEVEZETŐ

A szociális szolgáltatástervezési koncepció célja a szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása és felülvizsgálata önkormányzati szinten. Ez a stratégiai koncepció a város egészére kiterjedően tárja fel a szociális szolgáltatások jelenlegi helyzetét és a fejlesztés lehetséges irányait.

A koncepció tartalmazza az önkormányzat önként vállalt és többlet feladatait, elsődlegesen azonban a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) szabályozása alapján mutatjuk be a működő intézményrendszert, és azok terveit.

1.) Jogszabályi hivatkozás

Az Szt. 92. § (3) bekezdése szerint a legalább kétezer lakosú települési önkormányzat a településen, fővárosban élő szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében - jogszabályban meghatározottak szerint - szolgáltatástervezési koncepciót készít. Amennyiben a települések egyes szociális feladataikat társulás keretében látják el, e szolgáltatások tekintetében a szolgáltatástervezési koncepciót a társulás készíti el.

A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet (a továbbiakban: SzCsM. rendelet) 111/A. § (1) bekezdése alapján, az Szt. 92. § (3) bekezdése szerinti szolgáltatástervezési koncepció tartalmazza különösen

- a) a lakosság szám alakulását, a korösszetételt, a szolgáltatások iránti igényeket,
- b) az ellátási kötelezettség teljesítésének helyzetét, az ütemtervet a szolgáltatások biztosításáról,
- c) a szolgáltatások működtetési, finanszírozási, fejlesztési feladatait, az esetleges együttműködés kereteit,
- d) az egyes ellátotti csoportok, így az idősek, fogyatékos személyek, hajléktalan személyek, pszichiátriai betegek, szenvedélybetegek sajátosságaihoz kapcsolódóan a speciális ellátási formák, szolgáltatások biztosításának szükségességét.

Az SzCsM. rendelet 111/A. § (2) bekezdése kimondja, a megyei jogú város és a főváros koncepciója az (1) bekezdésben foglaltakon túl tartalmazza különösen

- a) a megye, főváros területén működő szolgáltatási rendszer struktúráját, legfontosabb jellemzőit,
- b) a szolgáltatások iránti igények alakulását, a várakozók számát, korösszetételét, legfontosabb szociális jellemzőit,
- c) a szolgáltatások iránt jelentkező szükségletek alapján az intézményrendszer korszerűsítésének irányait.

Az SzCsM. rendelet 111/A. § (3) bekezdése szerint a megye, a főváros területén működő egyházi fenntartók és nem állami fenntartók kötelesek együttműködni és adatot szolgáltatni a koncepció készítése során.

Az SzCsM. rendelet 111/A. § (4) bekezdése alapján a szolgáltatástervezési koncepciót az önkormányzat az elfogadást megelőzően véleményezteti az intézményvezetőkkel és a nemzetiségi önkormányzattal. A koncepció végleges változatának elfogadása során a kialakított véleményeket az önkormányzat lehetőség szerint figyelembe veszi. A megyei jogú városi önkormányzat a jóváhagyott szolgáltatástervezési koncepciót megküldi a szociál- és nyugdíjpolitikáért felelős miniszternek.

Az SzCsM. rendelet 111/A. § (5) bekezdése szerint a szolgáltatástervezési koncepció tartalmát az önkormányzat, illetve a társulás két évente felülvizsgálja és aktualizálja.

Az SzCsM. rendelet 111/B. § (1) bekezdése kimondja, hogy az Szt. 58/B. § (2) bekezdése alapján létrehozott szociálpolitikai kerekasztal tagjai a helyi önkormányzat, illetve a társulás területén szociális intézményeket működtető fenntartók képviselői, továbbá a helyi rendeletben meghatározott szervezetek képviselői.

Az SzCsM. rendelet 111/B. § (2) bekezdése szerint a szociálpolitikai kerekasztal évente legalább egy alkalommal ülést tart. Feladata különösen a szolgáltatástervezési koncepcióban meghatározott feladatok megvalósulásának, végrehajtásának folyamatos figyelemmel kísérése.

2.) A koncepció célja, feladata

A jogszabályi rendelkezések megfelelése érdekében a koncepció megvalósításával elérni kívánt céljaink:

1. Meghatározni a szociális szolgáltató rendszerünkre vonatkozó fejlesztési prioritásokat,
2. Ezek megvalósításához szükséges eszközöket,
3. Célkitűzéseinket a szociális ellátás területén:
 - a növekvő igények miatt a szociális ellátórendszerünk legoptimálisabb kialakítása,
 - az intézményi ellátások korszerűsítése,
 - családi és lakókörnyezetben nyújtott ellátások kiépítése,
 - a hiányzó intézményi formák létrehozása,
 - az intézményi ellátásokhoz a hozzáférhetőség javítása,
 - az esélyegyenlőség megteremtése,
 - a nem állami szereplők részvételének erősítése, együttműködés, az ellátások lehetséges összehangolása,
 - a szociális, foglalkoztatási, egészségügyi, oktatási rendszerek összehangolása,
 - a szociális igazgatás korszerűsítése,
4. Megfelelő információkkal ellátni az ágazati irányítást végző szerveket,
5. Elősegíteni az állami, - nem állami és egyházi fenntartók együttműködését a szociális szolgáltatások működtetése és fejlesztése terén.

A szolgáltatástervezési koncepció bemutatja a települési önkormányzat ellátási kötelezettségének helyzetét, a városban élő lakosság szociális szükségletének összegzését.

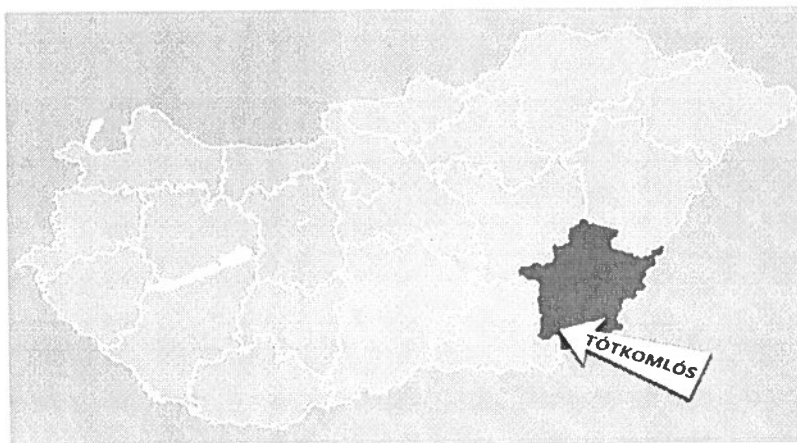
A koncepció feladata, hogy rávilágítson a településen működő szociális ellátórendszer hiányosságaira, kijelölje az irányokat egy résmentes szociális védőháló kialakításához a településen, elősegítse egy egységes „szociális szolgáltató politika” kialakítását a településen. Információkat biztosítson egyéb fejlesztési koncepciók, programok, tervek kidolgozásához és megvalósításához (pl. területfejlesztési koncepció, rekonstrukciós program, Helyi Esélyegyenlőségi program, fogyatékkal élők ellátásának korszerűsítése, stb.), valamint információkkal segítse a döntéshozókat, illetőleg a szolgáltatások biztosításában résztvevőket.

I. FEJEZET

TÓTKOMLÓS ÁLTALÁNOS JELLEMZŐI

1.) A város természeti, gazdasági, demográfiai, foglalkoztatási jellemzői

a.) A település elhelyezkedése

Tótkomlós Magyarország Dél-alföldi területén, Békés-megyében - Orosházától 18 km-re, délre - található település, mely földrajzi elhelyezkedésénél fogva azon települések egyike, amelynek vonzáskörzete részben egy másik megyéhez is, Csongrád-Csanád-hoz tartozik: Nagyér, Ambrózfalva, Csanádalbertyi, Pitvaros.

A tengerszint felett mintegy 93-99 m között fekszik, a Maros hordalékkúpjához kapcsolódó, Tisza völgy irányában lejtő jellemzően sík területen.

Tótkomlós város közigazgatási területe 12539,7 ha, melyből 460,4 ha belterület, 11941,1 ha külterület és 138,1 ha zártkert.

A település közúton és vasúton egyaránt megközelíthető.

Két fontos útvonal keresztezi a várost a 4432-es Békéscsabáról-Makón irányába és a 4427-es Orosházáról-Mezőhegyes irányában.

A várost vasúthálózat köti össze Orosházával és Mezőhegyessel, mely kétirányú átmenő forgalmat biztosít a települések között.

A belső úthálózat kiépítettsége még nem teljes körű. 2004. évben a 109 utcából a kiépített pormentes utak száma 66 db volt – összesen mintegy 31,6 km. Később 3 utcában betonút és további 8 utcában útalap készült, mely 60 % fölé emelte a kiépítettséget. További bővítésnek köszönhetően 2010. év végére még 5 utca megközelítőleg 1600 m-el növelte meg a szilárd burkolatú útjaink hosszát. A város belterületében lévő utak karbantartása, felújítása folyamatosan történik. Az idei évben 11 utca kátyúzása történt meg, mely 519,7 m² aszfalt felületet tesz ki. Továbbá a TOP-3.1.1-15-BSI-2016-00012 elnyert, Tótkomlós kerékpárforgalmi hálózatának fejlesztése című pályázat keretében 1325 méter hosszúságú kerékpárút kialakítására került sor, mely az idei évben került átadásra.

b.) A település infrastruktúrája

Tótkomlóson a több mint 3100 belterületi ingatlanból a lakott ingatlanok száma 2900, melyből ivóvízhálózatba bekapcsolt lakások aránya 93 %.

A KEOP-1.2.0(2F)09-2010-0087 csatornahálózat és szennyvíztisztítási projekt 2014. március – 2015. október közötti időszakban történő műszaki beruházásnak köszönhetően, 2291 db ingatlan szennyvízhálózat rákötése történt meg. A lakossági rácsatlakozás tervezett költsége 267.000,- Ft volt, a tényleges lakossági hozzájárulás összege lakásonként 58.000,- Ft-ba került. A különbözet összegét többlettámogatást nyújtó pályázatok útján sikerült csökkenteni. A csatornahálózat kialakítása során az ingatlanok előtti terület és az utcák, utak helyreállítása megtörtént. Tótkomlós városban 2015-ben az ivóvíz rekonstrukció befejeződött.

c.) A település gazdasági jellemzői

Tótkomlós gazdaságában a mezőgazdaság, élelmiszeripar, a kézműipar, könnyűipar a meghatározó a szolgáltatások mellett. Évszázados hagyománya van az őrlésnek a városban, ma is működő malom, jelentős mennyiségű gabonát dolgoz fel. A városban több szárító, magtár, takarmánygyártó üzem, ezen kívül állattartó nagyüzemi telep működik.

A lakosság túlnyomó részben ma is mezőgazdasággal foglalkozik ez a helyiek egyik megélhetési forrása. A kapcsolódó vállalkozások (keveréktakarmány gyártás, malomipar, tojástermelés) is jelentős foglalkoztatók. A 90-es években a kis- és középvállalkozások száma emelkedett, s néhány könnyűipari vállalkozás is működik a településen. 2020-ban a településen 440 egyéni vállalkozó és 190 vállalkozás (Zrt., Bt., Kft.,) működik.

A városban a külföldi érdekeltségű vállalkozások is jelentős munkalehetőséget biztosítanak a lakosság számára.

A MAS 2003. Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. két gyárépületben, összesen 4000 m² területen foglalkoztat helyi, illetve környékbeli munkavállalókat. A foglalkoztatottak száma 100 fő.

RIMAX Ipari és Kereskedelmi Kft. fő tevékenysége mezőgazdasági, erdészeti gépek és kellékek gyártása, dolgozói létszáma meghaladja a 300 főt. A településen elsősorban a szántóföldi növénytermesztés jellemző, amelyet kiegészít a takarmánynövények termesztése. Nagy jelentőségű továbbá az állattenyésztés, különösen a baromfitenyésztés liba és a sertéstartás.

Tótkomlós Város Önkormányzata jelentős erőfeszítéseket tesz új munkahelyek létesítése érdekében. 2019 őszén az önkormányzat megkereste a Főnix MMK Kft.-t, a megváltozott munkaképességű dolgozók foglalkoztatásával foglalkozó céget. A településen és a környékbeli településeken élő megváltozott munkaképességű személyek - rehabilitációs ellátásban, illetve rokkantnyugdíjban részesülők – számára egy olyan munkahely létesült, ahol a helyi és a környékbeli települések lakosai tudnak dolgozni. A megváltozott munkaképességű dolgozók részére a képességeikhez és az egészségi állapotukhoz igazított munkatevékenységet biztosítanak.

A sikeres tárgyalásokat követően - melyet a fellépő vírushelyzet hátráltatott – 2020 szeptemberében a Táncsics utcai 10. szám alatti épületben került kialakításra a foglalkoztató, ahol kezdetben 30 fő dolgozott.

Jelenleg kb. 100 fő dolgozik, 4 órás munkaidőben, 2 műszakban. A dolgozók kb. 40%-a helyi lakos, a többiek a környező településekről járnak be. A számadatokból jól látható, hogy igény van az ilyen jellegű munkahelyekre. A dolgozók szívesen végzik a munkát, e családoknál plusz jövedelem bevételi forrást jelent, arról nem beszélve, hogy mentálisan is pozitív hatása van, ismét fontosnak érezhetik magukat e csoporthoz tartozó, munkát vállaló személyek.

A Főnix MMK Kft. hosszú távú célja, hogy véglegesen letelepedjen Tótkomlóson, éppen ezért jelenleg tárgyalások folynak arról, hogy önkormányzatunk üres telket biztosítson számukra, ahol telephelyet alakíthatnak ki. A továbbiakban saját épületben folytatnák a foglalkoztatást.

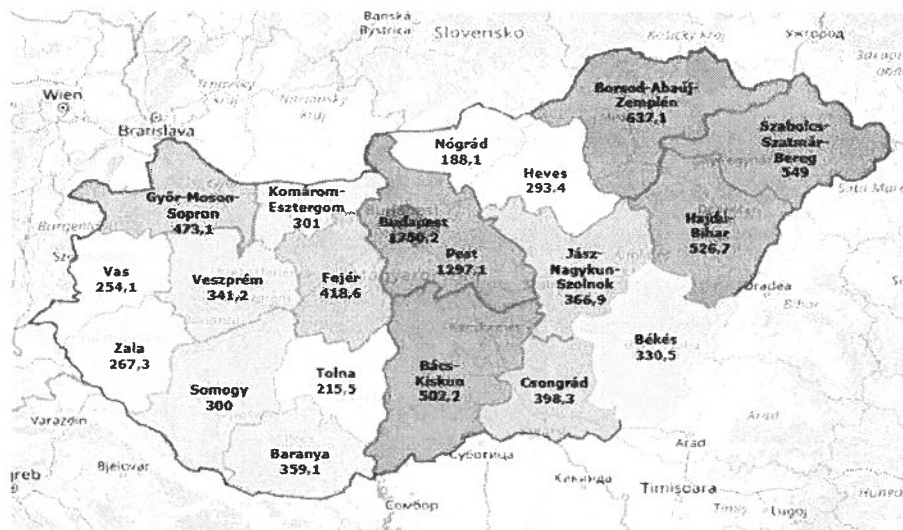
d.) A település demográfiai helyzete

Tótkomlós város lélekszáma Magyarország legtöbb településéhez hasonlóan folyamatosan csökken.

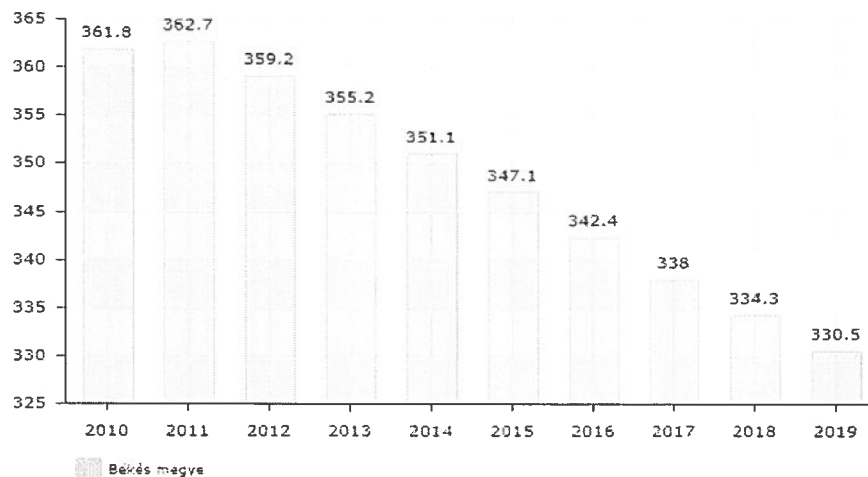
1945-ben még 10.984 fő lakott a településen, míg napjainkban már csak 5.755 fő a város lakosságának száma.

Lakónépesség (1000 fő)

A lakónépesség az adott területen lakóhellyel rendelkező, és máshol tartózkodási hellyel nem rendelkező személyek, valamint az e területen tartózkodási hellyel rendelkező személyek együttes száma. Ezres nagyságrendben kerül megadásra.

(c) 2021 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

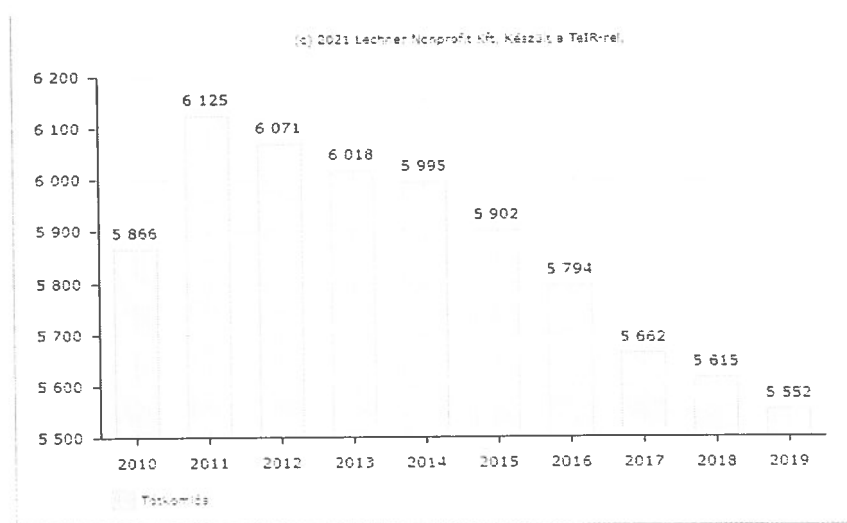
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A Békés megyei lakónépesség adatait vizsgálva megállapítható, hogy 2011-től 2019-ig a 32200 fővel csökkent. Tótkomlós város lakosságának alakulása a megyei tendenciával megegyező.

A legnagyobb lélekszámcsökkenés Tókomlóson 1945-1946-ban, valamint 1980-1990-es évek között következett be. A lakosságszám csökkenése lelassult, de nem állt meg a népesség fogyása. 2011-től 2019-ig 573 fővel csökkent a városunk lakónépessége. A csökkenés több tényező együttes hatásának eredménye, ilyen a születések és halálozások aránya, valamint a fiatalabb korosztály elvándorlása a városból mely az utóbbi évek jellemző tendenciájává vált.

Lakónépesség (fő)

A lakónépesség az adott területen lakóhellyel rendelkező és máshol tartózkodási hellyel nem rendelkező személyek, valamint az ugyanezen területen tartózkodási hellyel rendelkező személyek együttes száma.

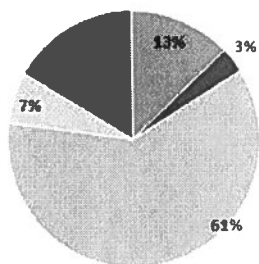

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

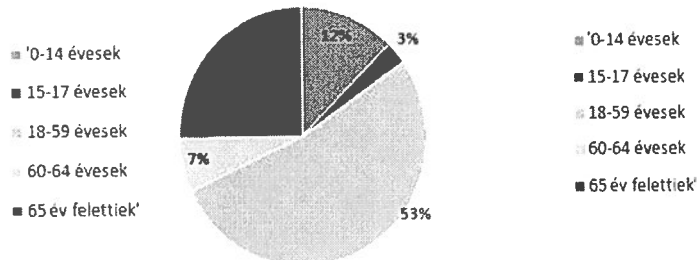
Az ábrán jól látható, hogy a lakónépesség száma folyamatosan csökken. A csökkenés több tényező együttes hatásának eredménye, melyből kiemelkedő fontosságú a munkalehetőségek szűkösége. A tanulmányaikat befejező szakmai végzettséggel rendelkező fiatalok jelentős része nem marad városunkban, mert nem tud elhelyezkedni a tanult szakmai végzettségével.

A város állandó lakossága 5.755 fő, lakónépessége 5.523 fő volt 2021. január 1-én.

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

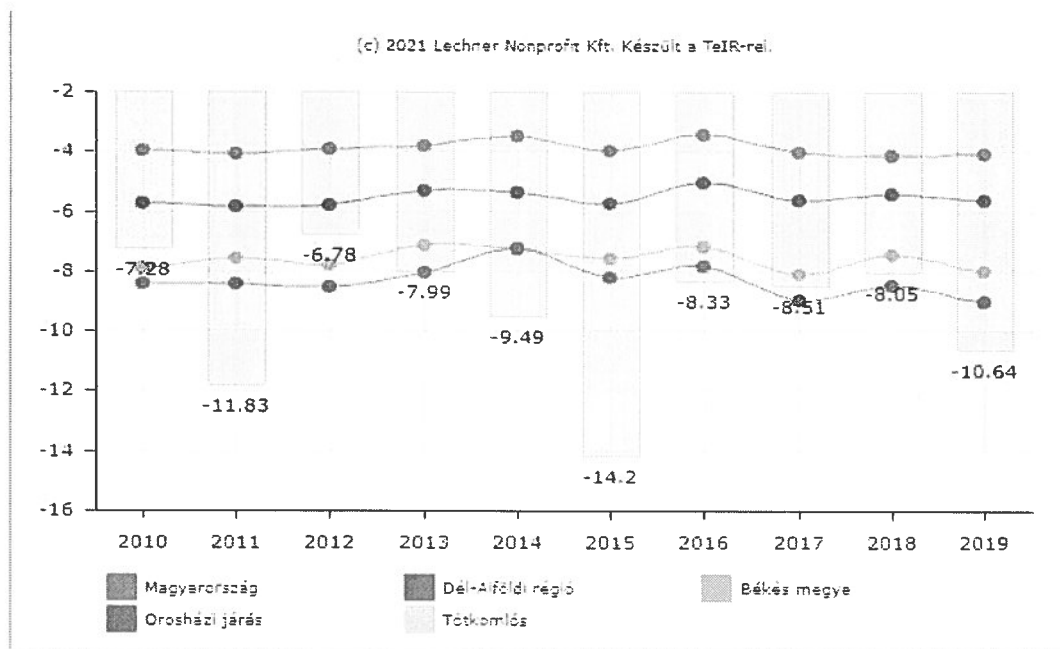

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Természetes szaporodás

Természetes szaporodás/fogyás (ezrelék)

Az élve születések és a halálozások különbözete ezer lakosra vetítve.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A fiatalabb korosztály elvándorlása a városból magával hozza a csökkenő gyermekszületések számát. Az ábra jól szemlélteti, hogy sajnálatos módon a gyermekek élve születésének aránya alacsony a lakosok elhalálozásához viszonyítva. Ezáltal az idősök aránya folyamatosan növekszik, ami a város elöregedését vonja maga után.

Tótkomlós állandó lakosainak száma 2010-től az alábbiak szerint alakult:

Év (I. 1.)	Állandó lakosok száma (fő)
2010	6.390
2011	6.321
2012	6.257
2013	6.195
2014	6.133
2015	6.113
2016	6.058
2017	5.999
2018	5.873
2019	5.839
2020	5.827
2021	5.755

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Az állandó lakosság száma korcsoportonkénti bontásban 2010 – 2020. évekre vonatkozóan:

Év (I.1)	Lakos (fő)	18 év alattiak (fő)	18 év alattiak aránya a teljes népességhez (%)	19-60 év közöttiek (fő)	19-60 év közöttiek aránya a teljes népességhez (%)	61 év felettiak (fő)	61 év felettiak aránya a teljes népességhez (%)
2010	6.390	1.202	19	3.694	58	1.494	23
2011	6.321	1.154	18	3.674	58	1.493	24
2012	6.257	1.130	18	3.635	58	1.492	24
2013	6.195	1.098	18	3.617	58	1.480	24
2014	6.133	1.066	17	3.564	58	1.503	25
2015	6.113	1.064	17	3.541	58	1.508	25
2016	6.058	1.045	17	3.473	57	1.540	26
2017	5.999	1.034	17	3.427	57	1.538	26
2018	5.873	972	16,5	3.335	57	1.566	26,5
2019	5.839	961	16,46	3.307	56,64	1.571	26,9
2020	5.827	978	16,78	3.303	56,68	1546	26,53
2021	5.755	965	16,77	3.272	56,85	1518	26,38

Forrás: Helyi adatgyűjtés

A táblázatból jól kivehető, hogy a lakosok száma valamennyi korcsoportban csökkent. A településen élő 61 év felettiak aránya a teljes népességhez viszonyítva növekedett. A 2019. és a 2021. januári adatok azonban mutatják, hogy míg a 0-18 éves és a 19-60 éves korosztályban a lakosság csökkent, addig a 61 év feletti lakosok száma nőtt. Ez a tendencia figyelhető meg a 2019. január 1-ei adatok vizsgálatakor is, ugyanakkor 2020. elején némi növekedés tapasztalható a 18 év alatti korosztályban, a 61 év feletti lakosok száma viszont csökkent az előző két évhez viszonyítva. A 2021. januári adatok alapján a lakosság száma csökkent az előző évekhez képest, viszont a 19-60 év közöttiek %-os aránya a teljes népességhez viszonyítva növekedést mutat. Sajnos ez a mutató összehasonlítva a lakosok csökkenő számával, a 61 év felettiak számával, azt mutatja, hogy az idősek halálozás száma emelkedett az előző időszakhoz képest. Tehát, bár nem nagymértékben, de előregedő lakosságról beszélhetünk.

A születések és halálozások száma az alábbiak szerint alakult:

Év	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Születés	38	44	50	40	39	44	58	50	44	37	35
Halálozás	86	112	94	90	94	106	108	92	89	93	100

Forrás: Helyi adatgyűjtés

A táblázat adatai szerint a születések száma 2020-ban tovább csökkent a korábbi évhez képest, a halálozások száma ugyanakkor az előző évek adatához viszonyítva növekedést mutat.

Az adatokból megállapítható, hogy a település lélekszáma évről évre csökken, a halálozások száma lényegesen meghaladja a születések számát, ez a különbség is tovább nőtt 2020-ban. Településünket a megyei átlaghoz hasonlóan nemcsak az előregezés jellemzi, hanem az elvándorlás is.

2020 elején egy rég nem látott világjárvány indult el Ázsiából, amely csakhamar Európát, így Magyarországot is elérte.

A koronavírus-járvány több hullámban támadta meg az emberek egészségét, életét, illetve a gazdaságot is. A járvány elleni védekezés ezért kezdettől több fronton zajlik, az egészségügyi védekezés mellett fontos a magyar gazdaság és munkahelyek védelme is.

A Kormány a SARS-CoV-2 koronavírus okozta tömeges megbetegedést okozó humánjárvány megelőzésére, illetve következményeinek elhárítására veszélyhelyzetet hirdetett ki 2020. március 16-tól. A járványhelyzet csökkentése, megelőzése érdekében rendkívüli intézkedésekkel összefüggő, jogszabályokat alkotott.

A veszélyhelyzet kialakulása az élet számos területén, a járványhelyzet és a korlátozó intézkedések a gazdasági életre, a lakosságra, a különböző életkori csoportokra negatív hatást gyakorol, mely településünkön is tapasztalható.

Mint számos más gazdaságot befolyásoló tényező, a pandémia társadalmi, gazdasági, szociális, egészségügyi hatásai a következő időszakban jelentkeznek mérhetően.

A jelenlegi időszakot tekintve az előre nem tervezett kiadásokhoz és járványhelyzet kezeléséhez a humán erőforrások biztosításához szükséges feltételeket igyekezett biztosítani településünk. A szociális alapszolgáltatásban a dolgozókra 2020 óta a járványhelyzet kialakulása miatt számos plusz feladat hárult az idős korosztály kiemelt veszélyeztetettségének megszüntetése, csökkentése érdekében.

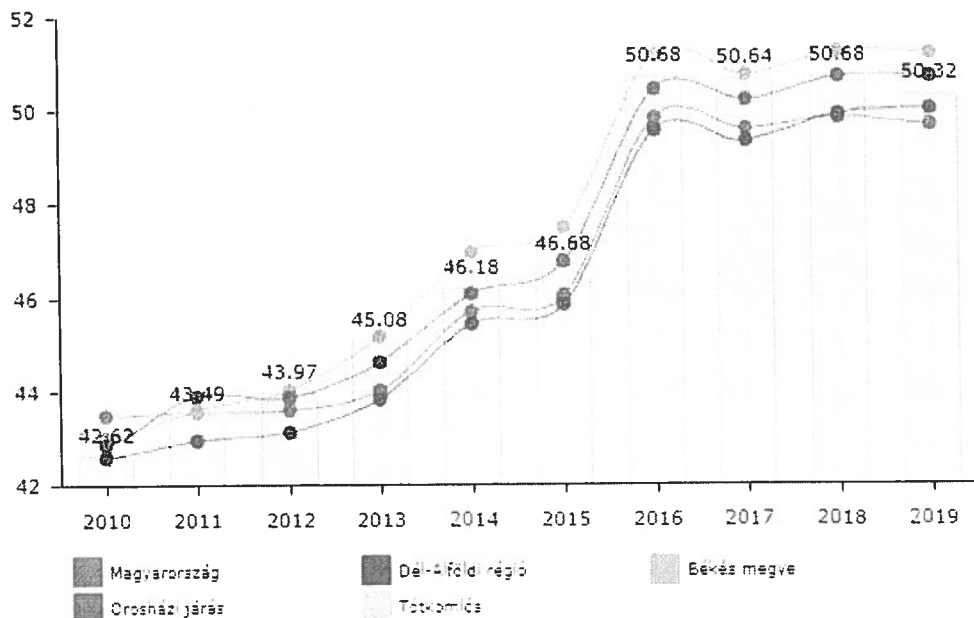
Tekintettel arra, hogy a 2021. évi Tótkomlós Város Szociális Szolgáltatástervezési Konceptiója felülvizsgálati időszakában a TeIR, KSH által közzé tett adatok 2019. évig állnak rendelkezésre, a veszélyhelyzet időszakát nem mutatja. A helyi adatgyűjtés 2020. év december 31-ei állapotot tükröz, illetve a 2021. január 1-ei állapotot mutatja.

e.) Foglalkoztatás

Adófizetők aránya (százalék)

SZJA alapot képező jövedelemmel rendelkezők száz állandó lakosra vetített száma.

(c) 2021 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A város jövedelemszerző képessége, személyi jövedelemadó adatok 2015-2020-ig a következők:

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Adófizetők száma/fő	2.377	2.382	2.396	2.441	2.474	2.479
Adóerő-képesség/Ft	96.686.091,-	96.597.564,-	94.826.298,-	104.750.031,-	117.251.531,-	136.596.737,-
Személygépjárművek száma	2.159	2.190	2.257	1.773	1.853	1.923
Személygépjárművek éves adó/Ft	31.522.683,-	30.358.008,-	30.693.445,-	36.911.798,-	33.111.147,-	35.564.701,-
Magán-személyek kommunális adója hátralék/Ft	14.989.712,-	17.314.082,-	16.746.570,-	19.106.454,-	19.219.035,-	15.924.901,-

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Tótkomlós teljes lakosságának helyzetéről ad számot a település adóerő-képessége, a személygépjárművek száma/éves adó, a magánszemélyek kommunális adója hátralékának mértéke. Az elmúlt három évet vizsgálva a város adóerőképessége növekedést mutat, az adó beszedésének mértéke a mutatók alapján hatékonyabb.

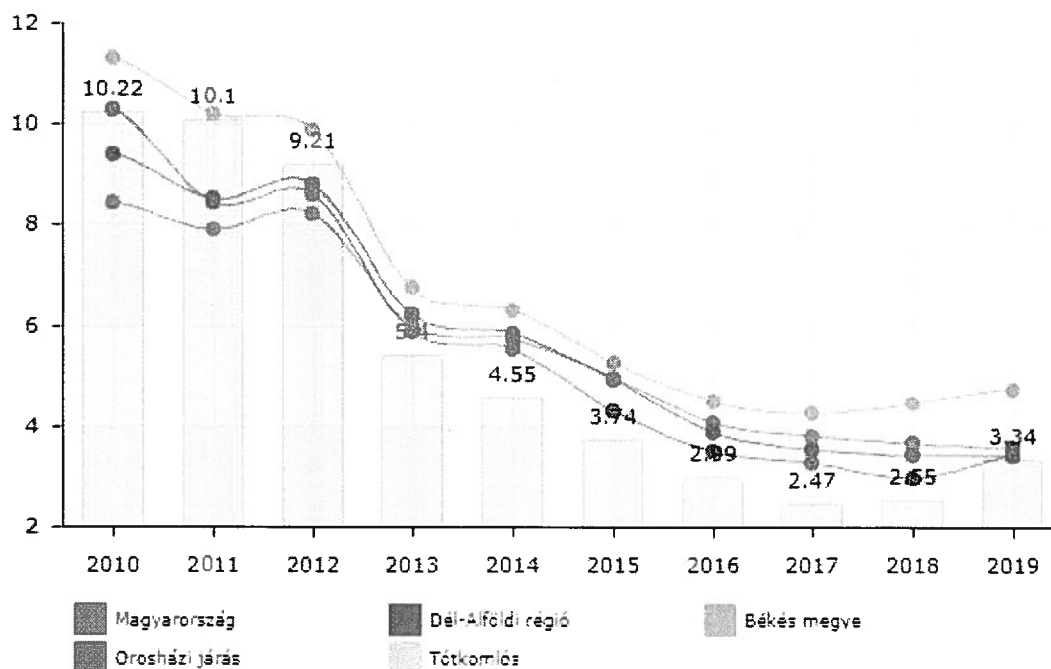
A 2021-től a gépjárműadó bevételeit a központi költségvetés javára kell befizetni, a gépjárműadóval kapcsolatos adóztatási feladatokat a Nemzeti Adó- és Vámhivatal (NAV) vette át. Az önkormányzati működéshez szükséges bevételek csökkentek, ez a következő években az önkormányzat gazdasági működését jelentősen befolyásolni fogja. Kérdés a szociális szolgáltatásokra és a szociálisan rászoruló lakosok támogatására a továbbiakban a város tudja-e biztosítani a megfelelő feltételeket.

Tótkomlós Város Szociális Szolgáltatástervezési Konceptiójában a szociálisan nehéz helyzetben élő lakosok helyzetével kiemelten kell foglalkozni. A hátrányos helyzetű emberek beilleszkedését a társadalomba, elfogadottságukat elősegíti, ha dolgoznak, ha megélhetésüket munkából származó jövedelemből tudják biztosítani. Természetesen a hátrányos helyzet jellege, súlyosságának foka erőteljesen befolyásolja a munkavállalás lehetőségét. Fontos azonban, hogy a városban milyen a foglalkoztatottság mértéke, a munkanélküliek aránya, a munkaerőpiac általános helyzete.

Nyilvántartott álláskereső a munkaképes korú népesség százalékában

Nyilvántartott álláskereső száma száz 15-64 éves állandó lakosra.

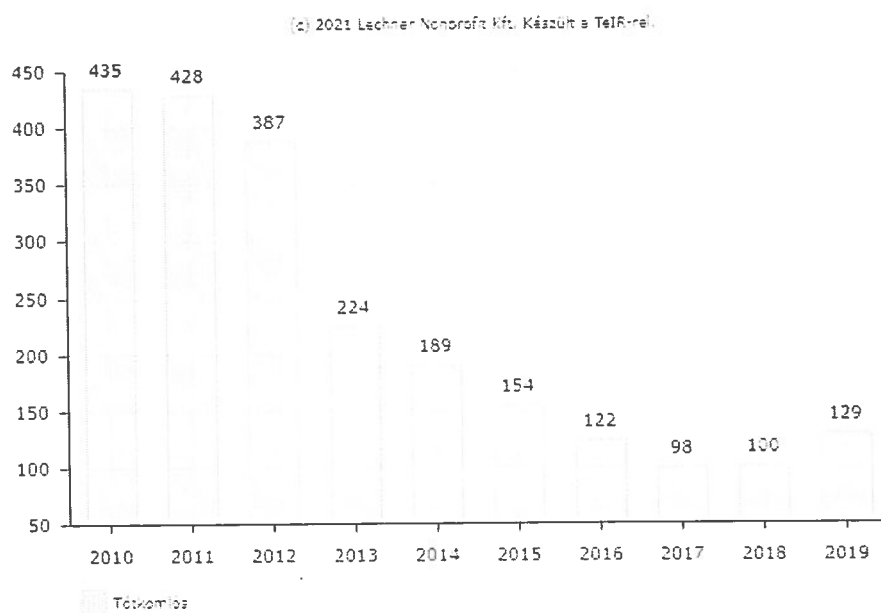
(c) 2021 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Regisztrált munkanélküliek száma összesen (fő)

Regisztrált munkanélküli az a személy, aki a munkaviszony létesítéséhez szükséges feltételekkel rendelkezik, oktatási intézmény nappali tagozatán nem folytat tanulmányokat, és öregségi nyugdíjra nem jogosult, valamint rehabilitációs járadékban nem részesül, és az alkalmi foglalkoztatásnak minősülő munkaviszony kivételével munkaviszonyban nem áll, egyéb kereső tevékenységet sem folytat, elhelyezkedése érdekében az illetékes kirendeltséggel együttműködik, és akit az illetékes kirendeltség álláskeresőként nyilvántart.

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

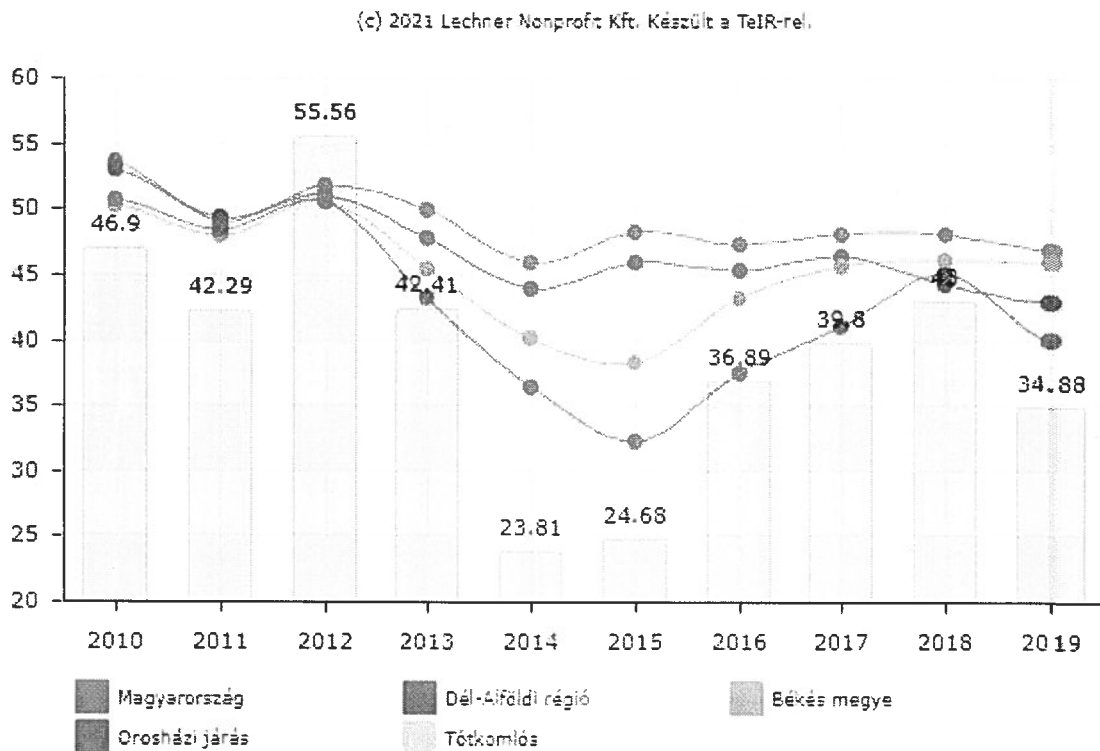
A nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportonként változó. 2012-től az aktív korú nyilvántartott álláskeresők száma folyamatosan csökkent.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Tartós munkanélküliek aránya (%)

180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek az összes munkanélküli százalékában.

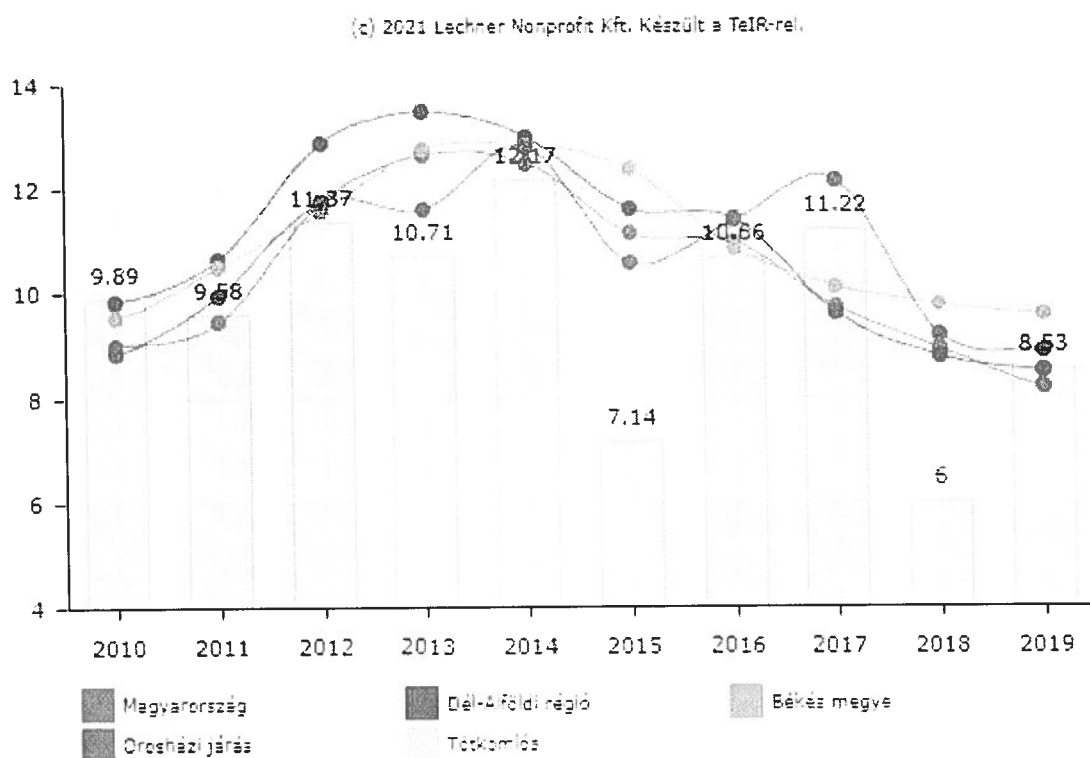
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 180 napnál régebben nyilvántartott munkanélküliek esetében megfigyelhető mind a nők, mind a férfiak esetében a csökkenés. A nyilvántartott, regisztrált munkanélküliek közül a tartós munkanélküliek nehezebben tudnak állást találni, mely adódhat a szakképzettség hiányából, az alacsony iskolai végzettségből, valamint a közfoglalkoztatási programok létszámának csökkenése is befolyásolja mindezt. Összességében a tartós munkanélküliek száma csökkenést mutat településünkön.

Hazánkban a gazdasági és a társadalmi átalakulással összefüggésben a 90-es évek elejétől szinte folyamatosan csökkent a fiatalok munkaerő-piaci részvétele. Ennek egyik magyarázó tényezője a fiatalok oktatásban, képzésben töltött idejének meghosszabbodása. Az alacsony munkapiaci aktivitáshoz az is hozzájárul, hogy Magyarországon nem igazán elterjedt a tanulás melletti munkavégzés. A globális válság a fiatalok foglalkoztatása tekintetében is éreztette hatását, egyrészt a munkaerő-kereslet jelentős visszaesése és a munkaerő-piacra belépni szándékozó fiatalok elhelyezkedési esélyeinek romlása. Mindezekből ered, hogy a fiatalok munkanélküliségi rátája 2008-2012-ig jelentősen emelkedett hazánkban, s az emelkedés mértéke európai összevetésben is kiemelkedőnek számított.

Pályakezdő munkanélküliek aránya (százalék)

A pályakezdő álláskeresők aránya a nyilvántartott álláskeresők között.

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Ahogy a diagram is mutatja városunkban a pályakezdő álláskeresők létszáma 2014-től csökkenést mutat, bár 2019-ben az előző évhez viszonyítva a pályakezdő álláskeresők száma emelkedett, mely valamennyi iskolai végzettségi csoportba tartozó fiatalt érint.

Alacsonyan iskolázott népesség

év	15 éves és idősebb lakosság száma összesen			15-X éves legalább általános iskolát végzettek száma			általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők 15-x évesek száma					
	összesen	nő	férfi	összesen	nő	férfi	Összesen		nő		férfi	
	fő	fő	fő	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2001	5462	2899	2563	4614	2340	2274	848	15,5%	559	19,3%	289	11,3%
2011	4915	2506	2409	4827	2490	2337	88	1,8%	16	0,6%	72	3,0%

Forrás: TeIR, KSH

A Szolgáltatástervezési Konceptió összeállításának időpontjában a 2001. évi és 2011. évi népszámlálásból állnak rendelkezésre települési adatok.

A 2011. évi népszámlálási adatok alapján a 15 éves és idősebb lakosság száma Tótkomlóson jelentősen csökkent. Ennek ellenére a 15-X éves legalább általános iskolát végzettek száma növekedett.

A 2011. évi mutatók jelzik, hogy az általános iskolai végzettséggel nem rendelkező 15-X éves lakosok aránya 1,8 %, viszonyítva a 2001. évi népszámlálási adatokhoz, mely 15,5% volt, az általános iskolai végzettség tekintetben jelentős javulást mutat.

Településünkön a nyilvántartott álláskereső nagy többsége rendelkezik 8 általános iskolai végzettséggel, csak csekély számban rendelkeznek 8 általánosnál alacsonyabb iskolai végzettséggel. Az alapfokúnál magasabb iskolai végzettséggel rendelkezőkről nem áll rendelkezésünkre megfelelő adat.

A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyei településünkön jónak mondhatók. A közeli foglalkoztatási centrumok (nagyvárosok, megyeszékhely) elérhetősége különböző közlekedési módzatokban megoldott.

A munkaügyi központ számos eszközzel igyekszik a foglalkoztatásokat, elhelyezkedéseket támogatni. (pl: képzések, vállalkozóvá válás támogatása, bértámogatás, közfoglalkoztatás támogatása, stb.)

A foglalkoztatáspolitikai szempontból hátrányos helyzetű társadalmi csoportok (megváltozott munkaképességűek, romák, egyedülálló szülők stb.) egyre kevésbé szorulnak ki a munkaerőpiacról, egyre kisebb számban kerülnek ki a munkaügyi regisztrációból, ezzel megkapják a szervezett segítségnyújtás legfontosabb esélyét. Mindezt segítette, előmozdította a 2012. évben az aktívkorúak ellátását érintő jogszabályi változás, mely szerint a felülvizsgálattal érintett időszakban a segélyezett egy év időtartam alatt, legalább 30 nap munkaviszonyt kellett, hogy teljesítsen, illetve a regisztrációs időpontokon eleget tegyen megjelenési kötelezettségének.

Az esélyegyenlőséget megerősítő pozitív intézkedések szükségesek, mert e csoportok a munkaerőpiacon összetett szemléletbeli, életviteli hátrányokkal küzdenek.

Településünkön az önkormányzat, a Tótkomlósi Szociális Szolgáltató Központ, az Orosházi Kistérség Egyesített Gyermekjóléti Központja és Családsegítő Szolgálat, a Védőnői szolgálat, az oktatási intézmények a hátrányban lévő társadalmi réteg felzárkóztatását, helyzetbe hozását segítik.

Mélyszegénységben élők foglalkoztatottsága – Tótkomlós

Év	Mélyszegénységben élők száma
2011	117
2012	112
2013	102
2014	143
2015	176
2016	172
2017	157
2018	152
2019	139
2020	139

Forrás: Helyi adatgyűjtés

A mélyszegénység egyik oka a munkalehetőségek hiánya, az alacsony iskolai végzettség. Tótkomlós önkormányzata az álláskereső nyilvántartása alapján, a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők részére, illetve egyéni megkeresés alapján biztosítja a nehéz helyzetbe lévőknek a közfoglalkoztatásban való foglalkoztatást.

Közfoglalkoztatás

A közfoglalkoztatás a munkaviszony egy speciális formája, támogatott „tranzitfoglalkoztatás”, amelynek célja, hogy a közfoglalkoztatott sikeresen vissza-, illetve bekerüljön az elsődleges munkaerő-piacra. A közfoglalkoztatás átmeneti munkalehetőséget biztosít azok számára, akiknek az önálló álláskereső hosszú ideig eredménytelen.

A közfoglalkoztatás számottevő lehetőséget jelent a halmozottan hátrányban lévő, foglalkoztatást helyettesítő támogatásban (a továbbiakban: FHT) részesülő, illetve álláskeresői vagy szociális ellátásra nem jogosult álláskereső (kiemelten a megváltozott munkaképességűek, a hajléktalanok, menekültek, roma nemzetiségű álláskereső) átmeneti jellegű, határozott időtartamú foglalkoztatására.

A közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény határozza meg, hogy közfoglalkoztatott az lehet, aki munkaviszonyt létesíthet és 16. életévét betöltötte, valamint a járási hivatalban regisztrált álláskereső – FHT-ban részesülő, illetve álláskeresői vagy szociális ellátásra nem jogosult álláskereső, ideértve azt az álláskeresőt is, akinek álláskeresőként való nyilvántartása a

közfoglalkoztatási jogviszonya miatt szünetel – vagy a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól szóló törvény szerinti rehabilitációs ellátásban részesülő személy.

Tótkomlós Város Önkormányzata jelenleg két közfoglalkoztatási programot működtet:

- STARTMUNKA PROGRAM
- HOSSZABB IDŐTARTAMÚ KÖZFOGLALKOZTATÁSI PROGRAM.

A STARTMUNKA PROGRAM-ban 3 féle alprogram működik. A dolgozók munkaszerződése jelenleg 2021. 03. 01-től – 2022. 02. 28-ig érvényes.

Mezőgazdasági program:

Dolgozói létszám: 11 fő, 9 fő nő, 2 fő férfi. 1 fő szakmunkás bért, 10 fő segédmunkás bért kap.

A program a tótkomlói 0459/18 és a 1050, 1051, 1107/5 helyrajzi számú területeken kerül megvalósításra. A 2021-2022. évi programban az alábbi növényeket termesztik: a 0459/18 helyrajzi számú területen szántóföldi termesztés keretén belül takarmánykukorica 37.300 m²-en, amit ősssel vált az őszi árpa, szintén 37.300 m² területen, spárga 1500 m²-en, fólia alatt pedig hónapos retek 400 m²-en, amit vált a cékla, szintén 400 m² területen, csemegeuborka 400 m² területen, paradicsom pedig 400 m²-en. A belterület 1050, 1051, 1107/5 helyrajzi számú területén vöröshagyma 1500 m²-en, és zöldbab 1500 m² szabadföldön, fólia alatt pedig 5 x 400 m² területen áprilisban sárgadinnye, szeptembertől pedig karalábétermesztés folyik. A téli időszakban a dolgozók, a megtermelt terményeket tisztítják és osztályozzák, valamint a mezőgazdasági területeket rendezik. A megtermelt konyhakerti növények egy része a szociálisan rászorultak között kerül kiosztásra, valamint a piacon értékesítésre. Az árakat a piaci árakhoz igazítják a piactorzító hatás elkerülése érdekében. A Mezőgazdasági program dolgozói 4,5 ha területen gazdálkodnak, a másodvetésekből kifolyólag pedig összesen 8,47 ha területen dolgoznak egy éven keresztül. A szántás és kombinátorozás, az előző években megvásárolt MTZ traktorral valósult meg. Terveik között szerepel a gépállomány bővítése egy műtrágyaszóró, valamint egy kisebb eke megvásárlása. Egy műtrágyaszóró megvásárlásának köszönhetően kevesebb külső szolgáltatást kellene igénybe venni, a kisebb eke segítségével pedig a fóliákban is könnyebben elvégezhetőek lennének a gépi talajmunkák. A programban használt eszközök karbantartása a folyamatos munkavégzés miatt elengedhetetlen.

Helyi sajátosságokra épülő program:

Dolgozói létszám: 11 fő, 11 fő férfi. 2 fő szakmunkás bért, 8 fő segédmunkás bért kap.

E program keretében a dolgozók az önkormányzat tulajdonában lévő épületek, terek állagmegóvását végzik.

A Helyi sajátosságokra épülő program dolgozói 2021. március és április hónapban az Erzsébet ligetben a színpad hátfal építését végezték el, melynek munkafolyamatai: fal megépítése, vakolás, festés voltak.

Ezt követően, 2021. május és június hónapban, a Luther utcai Piac tér (belterület hrsz.: 476) színpad mögötti területre tárolóépületet alakítottak ki. Az elkészült épület alkalmas a színpadi kellékek, nézőtéri székek tárolására.

2021. júliustól augusztus végéig a Művelődési Ház (Tótkomlós, Erzsébet u. 2/a.) színház termében, a színpad területét hőszigetelték. 2021. szeptembertől 2022. február végéig a Tótkomlói Polgármesteri Hivatal (Tótkomlós, Fő út 1.) udvarában található régi, elhagyatott épületrész felújítását végzik az alábbi feladatokkal: vakolás, gipszkartonozás, festés, nyílászárók elhelyezése, villanyszerelési munkálatok, esővíz elvezető csatorna kiépítése. A felújított épület pihenőhelyként és tároló helyként fog működni a közfoglalkoztatottak részére.

Szociális jellegű program:

Dolgozói létszám: 24 fő, 10 fő nő, 14 fő férfi. 24 fő segédmunkás bért kap.

A Szociális jellegű program célja a belvízelvezetés, közútkarbantartás, mezőgazdasági földútkarbantartás, illetőleg a település hulladékmentesítésének folytatása az előző évekhez hasonlóan.

A közút-karbantartási feladatok elvégzése alkalmával 2021. év márciusában és áprilisában szegélykő lerakása valósult meg az Erzsébet ligetben az előző évben feltöltött kohósalakos útszakasz mentén. 600 m hosszan. Monolit járdaöntést végeztek az Aradi úton 310 m hosszú útszakaszon, a Széles utcán 230 m hosszú útszakaszon a Fő úton pedig 60 m hosszú útszakaszon. A Helyi sajátosságokra épülő programban az előző évben 260 m² térkövet gyártottak, amelyet további 50 db szegélykő felhasználásával a hivatal udvarán a felújított épületrész körül fogják elhelyezni. 2021. decembertől február végéig a közút menti területek karbantartási munkálatait látják el a dolgozók Tótkomlós közigazgatási területén, összesen 15.000 m hosszan.

A belvízelvezetési feladatokat 6 fő egész évben a lakossági igényeknek megfelelően végzi el. Előzetes felméréseink alapján 20 db beton áteresztő lerakása valósult meg a Kossuth utcán, valamint a 2311/7. helyrajzi számú területen. 2021. júliustól - 2022. február végéig a belvízelvezető árkok folyamatos karbantartását (15.000 m) végzik.

A mezőgazdasági földútkarbantartás (6500 m) során, a már régebben beszerzett MTZ traktor egész évben, az időjáráshoz igazodva végzi a város közigazgatási területén lévő földutak járhatóvá tételét 1 fő segédmunkás bevonásával.

Továbbra is cél Tótkomlós város közigazgatási területén az illegálisan elhagyott hulladékok, építési törmelékek, kommunális hulladékok felszámolása (kb. 50.000 m²-en) a közút menti területek karbantartása keretében (ide értve a parlagfű-mentesítést is).

HOSSZABB IDŐTARTAMÚ KÖZFOGLALKOZTATÁSI PROGRAM

Dolgozói létszám: 7 fő, 6 fő nő, 1 fő férfi. 1 fő szakmunkás bért, 6 fő segédmunkás bért kap.

A közfoglalkoztatás évről évre segítséget nyújt a település számára a közérdekű célok megvalósításához.

Az 1 fő adminisztrátor táblázatkezelői, iktatási, adatrögzítési, borítékolási, szervezési feladatokat lát el. 3 fő egyéb segédmunkás borítékol, plakátokat és hivatalos leveleket kézbesít a város területén. 2 fő egyéb segédmunkás adminisztratív tevékenységekben segít, fénymásol, faxol, scannel, borítékol, és egyéb kiegészítő feladatokat lát el. 1 fő egyéb segédmunkás az önkormányzat épületében és területén köztisztasági feladatokat lát el.

A Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás célja, hogy a több éve tartós munkanélkülieket visszavezesse a munka világába, így lehetőség legyen a munkaerő piaci reintegrációra. A munkavégzés ideje alatt lehetőség nyílik a hátrányok oldására, biztonságérzet kialakítására, valamint a valódi munkavégzés méltóságának visszaállítására. Cél, a településen élő munkára képes aktív korú, szociálisan rászoruló személyek számára munkalehetőség biztosítása.

Nagyobb anyagi biztonság elérésével a szellemi fejlődés nem szenved hiányt és a lelki sérülések száma is csökkenhet.

Településünkön a közfoglalkoztatás lehetőségét nem csak az önkormányzat, hanem a városban működő intézmények is igénybe veszik. Cél, a településen élő munkára képes aktív korú, szociálisan rászoruló személyek számára munkalehetőség biztosítása.

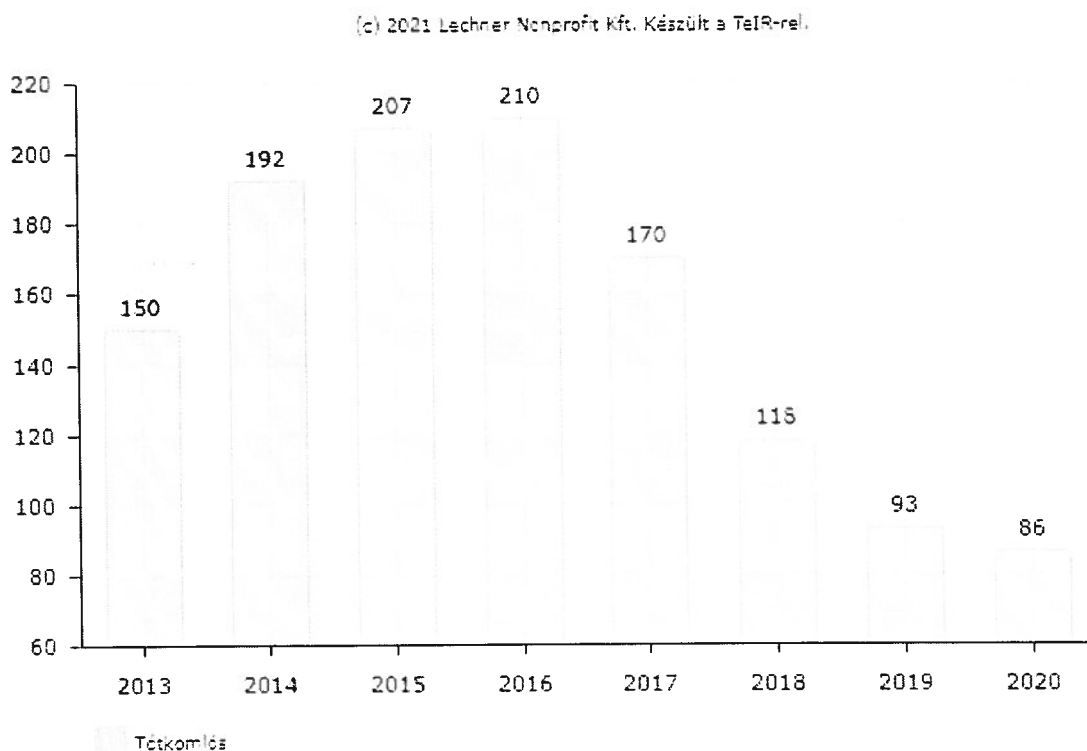
Közfoglalkoztatás – Tótkomlós 2021.

Intézmény megnevezése	Közfoglalkoztatottak száma	Közfoglalkoztatott nő	Közfoglalkoztatott férfi
Tótkomlói Művelődési Központ és Városi Könyvtár	6	4	2
Rózsa Fürdő	3	3	
Jankó János Általános Iskola és Gimnázium	3	3	
Szlovák Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és Óvoda	2	2	
Tótkomlói Ligeti Óvoda	2	2	
Tótkomlói Evangélikus Óvoda	1	1	
Tótkomlói Evangélikus Szeretetszolgálat	3	3	
Tótkomlói Evangélikus Egyházközség	3	1	2
Tótkomlói Szociális Szolgáltató Központ	9	8	1
Tótkomlós Város Önkormányzata	53	25	28
Összesen:	85	52	33

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Közfoglalkoztatásban részt vevők havi átlagos létszáma, évi összesen (fő)

A közfoglalkoztatásban részt vevők átlagos állományi létszáma: a közfoglalkoztatásban részt vevők havi létszámainak számtani átlaga, a részt vevő személy állandó lakóhelye szerint.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az ábra alapján jól látható, hogy az érintett időszakban a közfoglalkoztatásban dolgozók létszáma településünkön 2013-tól növekedést, 2017-től csökkenést mutat. Sajnos az elmúlt évek tapasztalata, hogy a különböző programokban dolgozók létszámát tekintve nagy az innováció. A leggyakoribb probléma, hogy a közfoglalkoztatásban dolgozók egy része nem jelenik meg a munkahelyen, nem veszi fel a munkát. A rendszeresen munkába járókra is negatív hatással vannak azok a dolgozók, akik nem tartják be a munkarend szabályait. Ennek következménye, hogy a közfoglalkoztatási programok létszáma az elmúlt években csökkent, de a programok eredményessége a dolgozók hozzáállásának köszönhetően javult. A munka világába való beilleszkedést segítik az Orosházi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya által biztosított képzések. A kistérségi közfoglalkoztatási programokba és a tanfolyamokba elsősorban ellátás nélkülieket és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülőket vontak be.

A képzések célja az alacsony iskolai végzettségű, ill. szakképzetlen felnőttek számára lehetővé tenni, hogy képzésben vegyenek részt, így javuljon a munkaerő-piaci helyzetük. Cél továbbá olyan felnőttek képzése, akiknek a szakképzettsége elavulttá vált, vagy alapul szolgál olyan egyéb új képesség, végzettség megszerzésére, amely valós munkaerő-piaci igényekre épül. Lehetőséget kínál arra, hogy felzárkózzanak és iskolai végzettségtől függetlenül pótolják hiányzó kompetenciáikat.

A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - felnőttek

	van/nincs	Felsorolás
felnőtt képző programok a településen	van	GINOP 6.1.1.
felnőtt képző programok a vonzásközpontban	van	GINOP 6.1.1.
egyéb munkaerő-piaciszolgáltatások a településen	van	toborzás csoportos közvetítői tájékoztató
egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások a vonzásközpontban	van	csoportos közvetítői tájékoztató
Helyi foglalkoztatási programok a településen	van	START MUNKA PROGRAM Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás
Helyi foglalkoztatási programok a vonzásközpontban	van	START MUNKA PROGRAM Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás

Forrás: Helyi adatgyűjtés

2.) Segélyezés

a.) Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Az Szt. és a helyi rendelet alapján a szociálisan rászoruló személyek részére a következő pénzbeli és természetbeni ellátási formák adhatók:

- Pénzbeli ellátások: időskorúak járadéka, foglalkoztatást helyettesítő támogatás, egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás, ápolási díj, tartós ápolást végzők időskori támogatása, települési támogatás.
- Természetbeni ellátás továbbá a köztemetés, közgyógyellátás, egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság, adósságcsökkentési támogatás, települési támogatás (lakhatási támogatás, gyógyszer-kiadások viseléséhez nyújtott támogatás), rendkívüli települési támogatás (átmenetileg nehéz anyagi helyzetre tekintettel, eseti gyógyszerkiadás mérséklésére, a családban nevelkedő gyermek, fiatal felnőtt rászorultságára tekintettel, elhunyt személy eltemettetésének költségeinek mérséklésére), egyszeri tüzelőanyag természetbeni támogatása.

Nyilvántartott álláskereső, járadékra jogosultak - Tótkomlós

Decemberi állapot	Nyilvántartott álláskereső fő	Folyamatos nyilvántartott 365 napnál hosszabbideig/fő	Álláskeresői járadék fő	Álláskeresői segély fő	FHT fő	Munkakorú népesség fő	Relatív mutató %	Arányszám
2013	207	41	26	13	61	3999	5,18	0,83
2014	174	19	23	13	52	4201	4,14	0,74
2015	143	18	31	18	31	4147	3,45	0,71
2016	122	27	24	21	25	4157	2,93	0,73
2017	98	27	19	16	19	4119	2,38	0,64
2018	100	26	26	19	23	4074	2,45	0,68
2019	129	23	30	16	21	3972	3,25	0,93
2020	171	43	25	15	38	3714	4,6	1,02

Forrás: Orosházi Járási Hivatal adatgyűjtés

Relatív mutató – a nyilvántartott álláskereső a munkavállalási korú népesség %-ában

Arányszám – a relatív mutatónak az országos relatív mutatóhoz viszonyított aránya

Tótkomlóson a 2020. decemberi adatok alapján a nyilvántartott álláskeresői közül 38 fő kapott foglalkoztatást helyettesítő támogatást (FHT), 17 fővel többen, mint az előző év azonos időszakában. 25 fő álláskeresői segélyben, 15 fő álláskeresői járadékban, az álláskeresői több mint fele (54,4%) nem részesült semmilyen ellátásban. A 12 hónapnál régebb óta

nyilvántartott álláskeresők száma 43 fő. A nyilvántartottak közül 51,5% 6 hónapnál rövidebb ideig szerepel az Orosházi Járási hivatal nyilvántartásában

A táblázatait alapján megállapítható, hogy a nyilvántartott álláskeresők számából, a nyilvántartott álláskeresők kis száma álláskeresői segélyre, nagyobb száma járadékra jogosult. Összevetve a két oszlop adatait jól látható, hogy a rendszeres jövedelem nélkül élők, ha a feltételeknek megfelelnek és együttműködnek, akkor hozzájutnak a támogatásokhoz.

Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás

Az aktív korúak ellátása a hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személyek és családjuk részére nyújtott ellátás. Az az aktív korúak ellátására jogosult személy, aki az ellátásra való jogosultság kezdő napján egészségkárosodott személynek minősül, vagy 14 éven aluli kiskorú gyermeket nevel – feltéve, hogy a családban élő gyermekek valamelyikére tekintettel más személy nem részesül gyermekgondozási támogatásban, vagy gyermekgondozási díjban, csecsemőgondozási díjban – és a gyermek ellátását napközbeni ellátást biztosító intézményben, illetve nyári napközis otthonban, óvodában vagy iskolai napköziben nem tudják biztosítani, egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra jogosult.

Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek száma

Forrás: TeIR, KSH

Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás iránti kérelmet szakorvosi javaslat alapján állapítja meg a Kormányhivatal, ha a kérelmező megfelel a további feltételeknek. Az ellátásra való jogosultság fennállását – a jogosultságot megállapító szerv – két évente legalább egyszer felülvizsgálja. A TeIR - KSH adatai alapján látható, hogy ebben az ellátásban részesülők száma keveset változik.

Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (FHT)

A foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosult személy az állami foglalkoztatási szervnél kéri az álláskeresőként történő nyilvántartásba vételét, valamint köteles az állami foglalkoztatási szervvel együttműködni. A foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosult személy a jogosultságot megállapító döntés véglegessé válásától, vagy a szünetelés megszűnésétől számított 15 napon belül köteles az állami foglalkoztatási szervet felkeresni. A járási hivatal a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra való jogosultság feltételeinek fennállását évente legalább egyszer felülvizsgálja, és ha a felülvizsgálat során megállapítja, hogy a feltételek továbbra is fennállnak, az ellátást a felülvizsgálatnak megfelelő összegben tovább folyósítja.

Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek - Tótkomlós

ÉV	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
FŐ	61	52	31	25	19	23	21	38

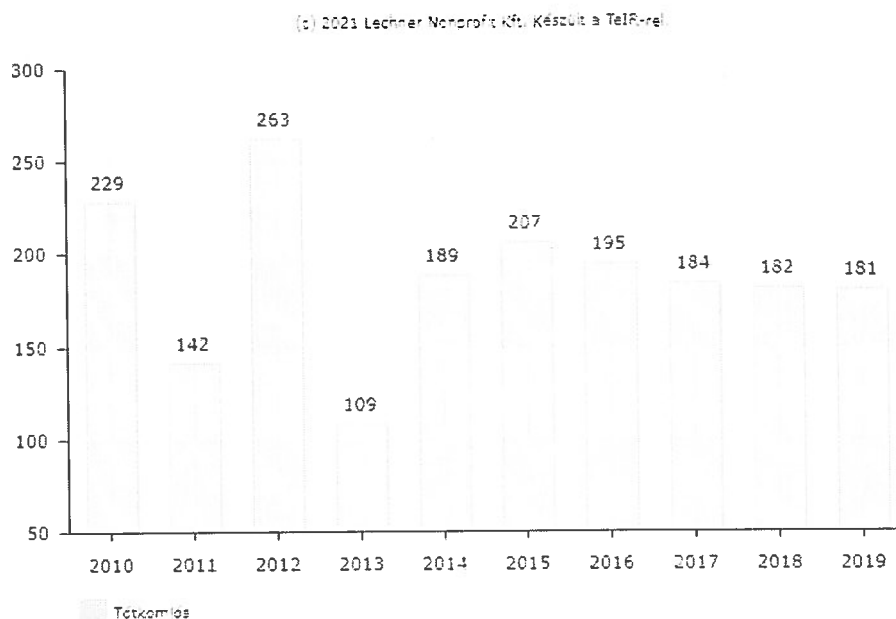
Forrás: Orosházi Járási Hivatal adatgyűjtés

b.) Közgyógyellátás, ápolási díj

A házi orvosok közreműködésével vehető igénybe a közgyógyellátásra, valamint az ápolási díjra való jogosultság.

Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (fő)

A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére az egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához kapcsolódó kiadásainak csökkentése érdekében biztosított hozzájárulás.

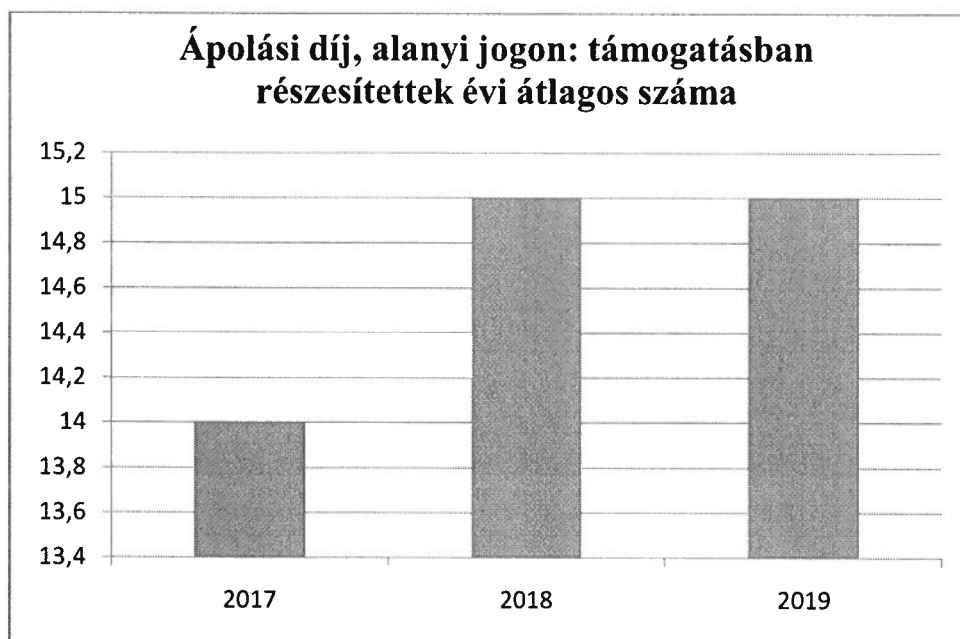
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma az egészségügyi ellátás egyik fontos mutatója, amely esélyegyenlőségi szempontból jelentős. A közgyógyellátás a szociálisan rászoruló személy részére – egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához – az egészségügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos kiadások kompenzálását célzó hozzájárulás. Településünkön a közgyógyellátásra jogosultak száma változó tendenciát mutat 2010 és 2015-ös év között. 2015-től a közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők szám csekély változást mutat.

A helyi rendeletünk a település lakosainak gyógyszer-kiadások viseléséhez nyújtott támogatást biztosít azzal a feltétellel, hogy a kérelmező korábban végleges elutasítást kapott a közgyógyellátásra irányuló kérelmére a kormányhivatalnál. Továbbá megfelel a helyi rendeletben foglalt egyéb feltételeknek. Gyógyszer-kiadások viseléséhez nyújtott támogatást leginkább egyedül élő nyugdíjasok veszik igénybe, betegségükből adódóan rendszeres gyógyszerkiadásuk mérséklésére. 2018-ban 3 fő, 2019-ben 4 fő, 2020-ban pedig 4 fő részesült támogatásban. 2020-ban a gyógyszerkiadások viseléséhez nyújtott éves támogatás összege összesen 288.000,- Ft volt.

Ápolási díj

Ápolási díjban részesítettek száma - Tótkomlós

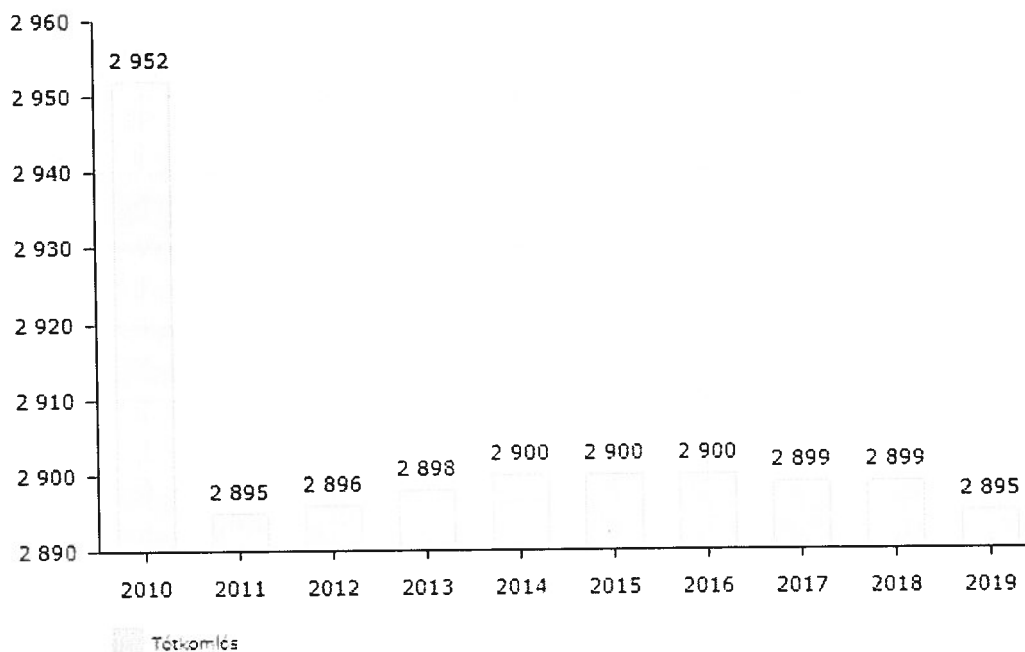
Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az ápolási díj a tartósan gondozásra szoruló személy otthoni ápolását ellátó nagykorú hozzátartozó részére biztosított anyagi hozzájárulás. Az Szt.-ben foglaltak szerint ápolási díjra jogosult – a jegyes kivételével – a hozzátartozó, ha állandó és tartós gondozásra szoruló, súlyosan fogyatékos, vagy tartósan beteg 18 év alatti gyermek gondozását, ápolását végzi. Az ápolási díjban részesítettek száma az elmúlt 5 évben növekvő tendenciát mutat. A lakosság öregedési indexe növekedett, ennek okán az ápolásra szorultak száma is növekszik településünkön.

c.) Lakhatáshoz kapcsolódó támogatás

Lakásállomány (db)

(c) 2021 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A városban a jelenlegi 2895 lakott lakás meghatározó része, több mint 90%-a kertés ház. Mindössze hat tömbház épület található a településen, mely a lakások 7%-át teszi ki. Jelenleg a 2895 lakott lakásból 13 az önkormányzati bérlakások száma. Tótkomlóson az önkormányzati bérlakások száma az elmúlt években nem változott. A lakások száma csökkent. Ennek oka a régi, már lakhatatlanná vált lakások, továbbá a külterületi tanyaépületek jelentős bontási aránya és ezzel párhuzamosan az új lakások csekély számú építése. Településünkön jellemzően a lakosság 99%-a magánháztartásokban él, az 1%-ot az idősek intézeti elhelyezése teszi ki és a rászorulóknak, vállalják az idősek otthonában történő gondozást.

Összességében megállapítható, hogy az önkormányzat igen kevés számú bérlakással rendelkezik. Az is megállapítható, hogy a bérlakás-állomány jelentős hányadát a összkomfortos lakások teszik ki.

A lakhatási körülmények biztosítására és javítására irányuló 2017. évben indult intézkedések, a Családi Otthonteremtési Kedvezmény (CSOK) bevezetése a lakhatást érintően hosszabb időszakra vonatkozóan javulást fog eredményezni. A CSOK új lakás vásárlásához építéséhez és használt lakás vásárlásához és bővítéséhez igényelhető vissza nem térítendő támogatás. A támogatás mértéke a családban nevelkedő/vállalt gyermekek számától függően emelkedik.

Remélhetően a Kormány által nyújtott támogatás segíteni fog abban, hogy a fiatal családok lakáshoz jussanak, illetve lakhatási körülményeik a felújításnak köszönhetően jobbak legyenek. Ez az intézkedés a település lakásállományának javulását is elősegíti.

Lakhatást segítő támogatásban részesülők

Év	Települési támogatásban részesítettek száma Lakhatási támogatás	Adósság csökkentési támogatásban részesítettek száma
2017	360	13
2018	237	8
2019	249	9
2020	261	5

Forrás: TeIR, KSH - Tstar, Helyi adatgyűjtés

Komoly probléma az eladósodás, különösen a hátrányos helyzetű, munkájukat elvesztő vagy alacsony jövedelmű, idős, vagy több gyermekes családoknál. Lakásuk fenntartási költségébe segít a lakásfenntartási támogatás, lakhatási támogatás, melyben nagyon sok család részesül.

A jogszabályi előírásoknak megfelelően 2016. évtől a lakásfenntartási támogatás, lakhatási támogatás formájában igényelhető. A lakhatási támogatás feltételének köre bővült, mert magasabb jövedelmi határokat állapított meg a helyi rendeletünk, azonban a korábban egy évre megállapított időtartam 6 hónap megállapítására módosult. A lakhatási támogatásban részesülők számának csökkenése abból adódik, hogy a jogosultság lejártát a részesülők nem követik nyomon, ismételt kérelmüket nem határidőben nyújtják be. A lakhatási támogatásban részesültek száma 2020. évben 261 fő, aki összesen 7.748.940,- Ft összegű támogatásban részesült.

Településünk biztosítja az adósságcsökkentési támogatást. Az adósságkezelés a fennálló energia szolgáltatóknál felhalmozódott tartozás visszafizetését segíti. A hátrányban lévő család az adósság 30 %-át több havi részletben önerőként fizeti, melyhez az önkormányzat hozzáteszi a további 70 %-os támogatást. Az adósságkezelési tanácsadó közreműködésével, az önkormányzat támogatásával e családok az eladósodott helyzetből kikerülnek. 2020. évben 5 segélyezett összesen 233.240,- Ft összegben részesült adósságkezelési szolgáltatásban.

Városunk népességmegtartás céljából támogatja az első lakáshoz jutó városban új lakóházat építő, vagy a használt lakást vásárolni szándékozó fiatalokat, házasságokat. A támogatás formája kölcsön vagy vissza nem térítendő támogatás. Jelenleg az önkormányzat az első lakáshoz jutókat vissza nem térítendő támogatásban részesíti.

Lakáscélú helyi támogatás – Tótkomlós

Év	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Támogatásban részesítettek	11	11	8	15	12	2

Forrás: Helyi adatgyűjtés

d.) Köztemetés

Az Szt. 48. § (1) bekezdés alapján, a haláleset helye szerint illetékes települési önkormányzat képviselő-testülete - a halálesetről való tudomásszerzést követő huszonegy napon belül - gondoskodik az elhunyt személy közköltségen történő eltemettetéséről, ha nincs vagy nem lelhető fel az eltemettetésre köteles személy, vagy az eltemettetésre köteles személy az eltemettetésről nem gondoskodik.

Helyi rendeletünk alapján a köztemetés útján eltemetett elhunyt esetében, a polgármester a hozzátartozó kérelemre a temetés költségeit megelőlegezi, ezt követően a helyi rendeletben foglaltak szerint a kérelmező részletekben megtéríti a temetés költségeit. A részletfizetés összegének mértéke, a kérelmező szociális helyzetének figyelembe vételével történik.

Köztemetés - Tótkomlós

Év	Temetési költség megelőlegezése - Részletfizetéssel	Elhunyt közköltségen történő eltemettetése/nincs fellelhető személy, aki gondoskodik a temetésről
2016	1	-
2017	5	3
2018	4	-
2019	3	1
2020	4	-

Forrás: Helyi adatgyűjtés

e.) Gyermekvédelem, gyermekek támogatása

A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.)-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

Pénzbeli és természetbeni ellátások:

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény (jegyzői hatáskör),
- rendkívüli települési támogatás a családban nevelkedő gyermekekre tekintettel a család létfenntartási vagy rendkívüli élethelyzetbe kerülés okán (települési önkormányzati hatáskör),
- gyermektartásdíj megelőlegezése (járási gyámhatósági hatáskör),
- otthonderemtési támogatás (járási gyámhatósági hatáskör),
- gyermekétkeztetés (fenntartói vagy települési önkormányzati hatáskör).

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult

- a) meghatározott ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésre, meghatározott feltételek teljesülése esetén a szünidei gyermekétkeztetésre,
- b) meghatározott természetbeni támogatásra,
- c) a Gyvt.-ben és más jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményekre.

Az alábbi táblázatból a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény 2016-2020. évi adatai hasonlíthatók össze:

Adatok	2016	2017	2018	2019	2020
Támogatott gyermekek száma	350 fő	294 fő	243 fő	204 fő	232 fő
- ebből nagykorú (tanuló)	15 fő	26 fő	18 fő	11 fő	14 fő
Megállapított kérelmek száma	195 család	161 család	119 család	100 család	109 család
- ebből egyedül álló (gyermekét egyedül nevelő) kérelmező	112 szülő	84 szülő	64 szülő	48 szülő	46 szülő
Pénzbeli támogatás összege (Ft)	4.153.000,-	3.883.000,-	3.287.000,-	2.651.500,-	2.626.500,-

Forrás: Helyi adatgyűjtés

2020-ban 109 család rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága állt fenn. Az előző időszakhoz viszonyítva mind a támogatásra jogosult gyermekek, mind az érintett családok, száma növekedett. A gyermekét egyedül nevelő szülők száma 2020-ban csökkent, de az eltérés nem jelentős. Továbbra is gyakori azonban, hogy az egyedülálló szülő jellemzően a gyermek(ek) után járó ellátások, támogatások összegéből tartja fenn a családot, illetve az elvált szülők esetében a tartásdíjra kötelezett szülő nem, vagy alkalmasszerűen fizet tartásdíjat gyermeke(i) után.

A 2020-ban megállapított rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság növekedését a tömeges megbetegedést okozó SARS-CoV-2 koronavírus világjárvány elhárítása érdekében kihirdetett veszélyhelyzet miatt megszűnt munkahelyek is befolyásolták.

Az egy főre jutó jövedelem megoszlása a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő családoknál:

Időszak	Összeg/fő		
	14.250,- Ft alatt	14.250,- 28.500,- Ft között	28.500,- Ft felett
2016	25 család	107 család	63 család
2017	10 család	83 család	68 család
2018	9 család	62 család	48 család
2019	6 család	54 család	40 család
2020	13 család	58 család	38 család

Forrás: Helyi adatgyűjtés

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság fennállásához kapcsolódó jövedelemvizsgálat során megállapítható, hogy sok családban az egy főre jutó nettó jövedelem továbbra sem nem éri el az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegét, a 28.500,- Ft-ot. Ezeknél a családoknál jellemzően a szülők egyike, vagy nem egy esetben egyike sem rendelkezik munkahellyel és a gyermek(ek) utáni ellátások, támogatások összegéből élnek. 2020. évben a rendszeres gyermekvédelmi támogatásra jogosult családok jelentős részénél az egy főre jutó jövedelem nem éri el az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegét, a pandémia időszakában sok család elvesztette munkahelyét.

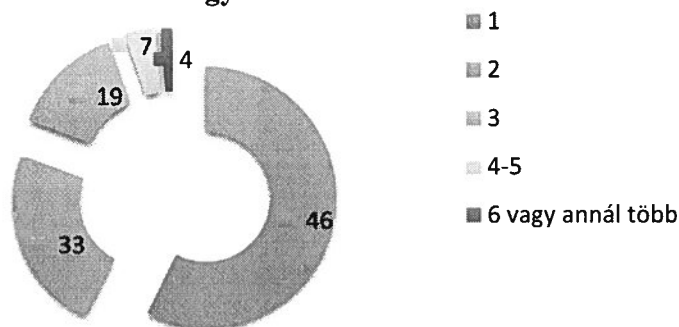
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők életkor szerinti megoszlása:

Életkor	0-6 éves	7-14 éves	15-17 éves	18- éves	Összesen
2016	91 gyermek	170 gyermek	74 gyermek	15 tanuló	350 gyermek
2017	71 gyermek	130 gyermek	67 gyermek	26 tanuló	294 gyermek
2018	59 gyermek	105 gyermek	57 gyermek	22 tanuló	243 gyermek
2019	53 gyermek	96 gyermek	44 gyermek	11 tanuló	204 gyermek
2020	69 gyermek	98 gyermek	51 gyermek	14 tanuló	232 gyermek

Forrás: Helyi adatgyűjtés

A táblázat adatai alapján látható, hogy minden korcsoportban 2020-ban növekedett a gyermekek száma. A kedvezményezették létszám növekedése a veszélyhelyzet idején megszűnt munkahelyek, a családok jövedelemcsökkenése miatt alakult ki.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult családok száma a családban nevelkedő gyermekek száma szerint

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Hátrányos helyzet, illetve halmozottan hátrányos helyzet megállapítása:

A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetre való jogosultság megállapítása szorosan kapcsolódik a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény intézményéhez. 2013 szeptemberétől jogszabályi változás miatt a hátrányos helyzet és a halmozottan hátrányos helyzet megállapítása határozatban történik. A megállapítás feltételei szigorodtak, ezért a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma az elmúlt évben a szülők önkéntes nyilatkozata alapján csökkent.

Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

- a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családbafogadó gyámról - önkéntes nyilatkozata alapján - megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,
- a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családbafogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,
- a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

Halmazottan hátrányos helyzetű

- a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében a fenti körülmények közül legalább kettő fennáll,
- b) a nevelésbe vett gyermek,
- c) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

A köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Nktv.) alapján a nyolcadik évfolyam sikeres elvégzéséről kiállított bizonyítvány - iskolatípustól függetlenül - alapfokú iskolai végzettséget tanúsít.

(Pl. egy 9. évfolyam elvégzése, vagy egy középfokú oktatási intézmény pár osztályának elvégzése a középfokú végzettség megszerzése nélkül az alapfokú végzettséget nem befolyásolja, hiszen ezek végzettségi szintet nem emelnek.)

Tótkomlóson élő hátrányos helyzetű és halmazottan hátrányos helyzetű gyermekek számát az alábbi táblázat mutatja be a 2016-2020. évekre vonatkozóan:

Adatok	2016	2017	2018	2019	2020
Hátrányos helyzetű gyermekek	83 fő	93 fő	95 fő	50 fő	36 fő
Halmazottan hátrányos helyzetű gyermekek	35 fő	19 fő	20 fő	40 fő	65 fő

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Tótkomlóson élő hátrányos helyzetű és halmazottan hátrányos helyzetű gyermekek életkor szerinti megoszlása 2020-ban:

Életkor	0-2 éves	3-5 éves	6-13 éves	14-17 éves	18 éves vagy idősebb	Összesen
Hátrányos helyzetű gyermekek	3 fő	5 fő	12 fő	10 fő	6 fő	36 fő
Halmazottan hátrányos helyzetű gyermekek	4 fő	8 fő	32 fő	19 fő	2 fő	65 fő
Összesen	7 fő	13 fő	44 fő	29 fő	8 fő	101 fő

Forrás: Helyi adatgyűjtés

A hátrányos helyzetű és a halmazottan hátrányos helyzetű gyermekeket különböző kedvezmények, juttatások, pályázati lehetőségek illethetik meg.

Gyermekétkeztetés:

2016. január 1. napjával a gyermekétkeztetés szabályozása és jogi háttere jelentősen átalakult. A gyermekétkeztetés bekerült a Gyvt. által meghatározott pénzbeli és természetbeni ellátások közé.

A Gyvt. értelmében az alábbi rendelkezések vonatkoznak a gyermekétkeztetésre.

„18. § (1a) A települési önkormányzat vagy a fenntartó az e törvényben meghatározott módon, természetbeni ellátásként biztosítja a gyermekétkeztetést.”

Gyermekétkeztetés

„21. § (1) Természetbeni ellátásként a gyermek életkorának megfelelő gyermekétkeztetést kell biztosítani a gyermeket gondozó szülő, törvényes képviselő vagy nevelésbe vett gyermek esetén a gyermek ellátását biztosító nevelőszülő, gyermekotthon vezetője, illetve az Szt. hatálya alá tartozó ápolást, gondozást nyújtó intézmény vezetője kérelmére

a) a bölcsődében, mini bölcsődében,

b) az óvodában,

c) a nyári napközis otthonban,

d) az általános és középiskolai kollégiumban, az itt szervezett externátusi ellátásban,

e) az általános iskolai és - ha önkormányzati rendelet kivételével jogszabály másképpen nem rendelkezik - a középfokú iskolai menzai ellátás keretében,

f) a fogyatékos gyermekek, tanulók nevelését, oktatását ellátó intézményben és a fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében [az a)-f) pontban foglaltak a továbbiakban együtt: intézményi gyermekétkeztetés],

g) a 21/C. §-ban foglaltak szerint a bölcsőde és az óvoda zárva tartása, valamint az iskolában az Nktv. 30. § (1) bekezdése szerinti nyári szünet és az Nktv. 30. § (4) bekezdése szerinti tanítási szünetek időtartama alatt (a továbbiakban együtt: szünidei gyermekétkeztetés).

(2) Az intézményi és a szünidei gyermekétkeztetés biztosítására kötelezett önkormányzat e feladatának ellátásához a közigazgatási területén kívülről érkező gyermek, tanuló lakóhelye szerinti önkormányzattól hozzájárulást kérhet.”

Intézményi gyermekétkeztetés

„21/A. § (1) Ha a szülő, törvényes képviselő eltérően nem rendelkezik, az intézményi gyermekétkeztetés keretében a nem bentlakásos intézményben

a) a bölcsődében, mini bölcsődében bölcsődei ellátásban részesülő gyermekek részére az ellátási napokon a reggeli főétkeztést, a déli meleg főétkeztést, valamint tizórai és uzsonna formájában két kísétkeztést,

b) a gyermekek és a tanulók számára az óvodai nevelési napokon, valamint az iskolai tanítási napokon az óvodában és a nem bentlakásos nevelési-oktatási intézményben a déli meleg főétkeztést, valamint tizórai és uzsonna formájában két kísétkeztést kell biztosítani.

(2) Intézményi gyermekétkeztetésben részesülhet az iskolában az a tanuló is, aki a napközit nem veszi igénybe. Az étkezések közül az ebéd külön is igényelhető.

(3) Az (1) bekezdés szerinti gyermekétkeztetést biztosítja

a) a települési önkormányzat

aa) az általa fenntartott bölcsődében, mini bölcsődében és óvodában, továbbá

ab) a közigazgatási területén a tankerületi központ, valamint az állami szakképzési és felnőttképzési szerv (e § alkalmazásában a továbbiakban együtt: köznevelési fenntartó) által fenntartott nem bentlakásos nevelési-oktatási intézményben,

b) az egyházi és a nem állami fenntartó az általa fenntartott nem bentlakásos intézményben,

c) a fenntartó az egyéb állami fenntartású nem bentlakásos intézményben.”

Ingyenes és kedvezményes intézményi gyermekétkeztetés

„21/B. § (1) Az intézményi gyermekétkeztetést ingyenesen kell biztosítani

a) a bölcsődében, mini bölcsődében nyújtott bölcsődei ellátásban vagy óvodai nevelésben részesülő gyermek számára, ha

aa) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,

ab) tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,

ac) olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,

ad) olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjárulékkel csökkentett összegének 130%-át vagy

ae) nevelésbe vették;

b) az 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha

ba) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, vagy

bb) nevelésbe vették;

c) azon a) és b) pont szerinti életkorú, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek számára, akit fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében helyeztek el;

d) az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha

da) nevelésbe vették, vagy

db) utógondozói ellátásban részesül.

(2) Az intézményi gyermekétkeztetést az intézményi térítési díj 50 %-os normatív kedvezményével kell biztosítani

a) az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül;

b) az 1-8. és az azon felüli évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek, feltéve, hogy az (1) bekezdés b) pont ba) alpontja alapján a tanuló nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben;

c) az (1) bekezdés a), b) és d) pontja szerinti életkorú, tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek számára, feltéve, hogy az (1) bekezdés alapján a gyermek nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben.”

Szünidei gyermekétkeztetés

„21/C. § (1) A települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkezést

a) a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen biztosítja, és

b) az a) pontban foglalt gyermekeken kívül további gyermekek, így különösen a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek részére ingyenesen biztosíthatja.

(2) A települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetést az (1) bekezdés a) pontja szerinti esetben

a) a bölcsődében, mini bölcsődében bölcsődei ellátásban, óvodai nevelésben részesülő gyermekek számára a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény és az óvoda zárva tartásának időtartama alatt valamennyi munkanapon,

b) az a) pont alá nem tartozó gyermekek számára

ba) a nyári szünetben legalább 43 munkanapon, legfeljebb a nyári szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon,

bb) az őszi, téli és tavaszi szünetben a tanév rendjéhez igazodóan szünetenként az adott tanítási szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon köteles megszervezni, és ennek keretén belül a szülő, törvényes képviselő kérelmének megfelelő időtartamban az adott gyermek részére biztosítani.”

Az óvodába és az iskolába az önkormányzattal szerződött vállalkozás, a Färbung Gastro Kft. szállítja az ételt. A Bölcsőde – a jogszabályoknak megfelelően – saját konyhával rendelkezik, az étel elkészítése ott helyben történik, így a diétára szoruló és a különböző ételérzékenységekben szenvedő gyermekek ellátása is megoldott (tej, tojás és lisztérzékenység).

A térítési díjakat minden esetben a képviselő-testület állapítja meg márciusi soros ülésén. A térítési díj napi összege a nyersanyagköltség napi összegének ÁFÁ-val növelt összege.

Térítési díjak 2020. január 1. és 2020. március 31. között

Korcsoport	Ellátás	Nyersanyagköltség Ft/nap
Bölcsőde 20 hetes – 3 éves	tízórai, ebéd, uzsonna	380,-
Óvoda 3 – 6 éves	tízórai, ebéd, uzsonna	494,-
Általános iskola napközi 6 – 14 éves	tízórai, ebéd, uzsonna	621,-
Általános iskola menza 6 – 14 éves	ebéd	410,-
Gimnáziumi menza 14 – 18 éves	ebéd	480,-

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Térítési díjak 2020. április 1. és 2020. december 31. között

Korcsoport	Ellátás	Nyersanyagköltség Ft/nap
Bölcsőde 20 hetes – 3 éves	tízórai, ebéd, uzsonna	380,-
Óvoda 3 – 6 éves	tízórai, ebéd, uzsonna	508,-
Általános iskola napközi 6 – 14 éves	tízórai, ebéd, uzsonna	639,-
Általános iskola menza 6 – 14 éves	ebéd	422,-
Gimnáziumi menza 14 – 18 éves	ebéd	494,-

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Gyermekétkeztetés - Tótkomlós

A gyermekétkeztetésben (napköziben és menzán) részt vevők létszáma és az általuk fizetett térítési díjak megoszlása 2020-ban				
Intézmény	Térítésmentes (fő)	50 %-ot fizet (fő)	100 %-ot fizet (fő)	Összesen (fő)
Bölcsőde	9	csak gondozási díjat fizet 24	4	37
Tótkomlói Ligeti Óvoda	49	0	11	60
Szlovák Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és Óvoda /Diófa utcai Óvoda/	54		2	56
Tótkomlói Evangélikus Óvoda	44		2	46
Szlovák Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és Óvoda	37	50	45	132
Jankó János Általános Iskola és Gimnázium	75	58	50	183

Forrás: Helyi adatgyűjtés

2016. január 1. napjától a szünidei gyermekétkeztetés kötelező feladata az önkormányzatoknak, melynek fedezetét normatívából biztosítja Tótkomlós Város Önkormányzata.

A szünidei gyermekétkeztetésben résztvevők száma 2020-ban

<i>Szünidő megnevezése, szünidő munkanapjainak száma</i>	<i>Étkezési esetek száma (adag)</i>					<i>Ténylegesen jogosultak/fő</i>
	<i>0-3 éves</i>	<i>Óvoda</i>	<i>Általános iskola</i>	<i>Közép iskola</i>	<i>Összes adag</i>	
<i><u>Téli szünet</u> <u>2 munkanap</u> <u>2020. január</u></i>	6	6	58	28	98	93
<i><u>Tavaszi szünet</u> <u>2 munkanap</u></i>	6	12	46	18	82	94
<i><u>Nyári szünet</u> <u>43 munkanap</u></i>	127	-	943	605	1675	92
<i><u>Őszi szünet</u> <u>5 munkanap</u></i>	16	-	84	44	144	96
<i><u>Téli szünet</u> <u>7 munkanap</u> <u>2020. december</u></i>	11	15	120	70	216	96

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Rászoruló Személyeket Támogató Operatív Program (a továbbiakban: RSZTOP)

2017. november hónaptól indult el Tótkomlóson is a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság közreműködésével az RSZTOP, melynek célja élelmiszer támogatás nyújtása a szociálisan rászoruló gyermekes családok részére.

Az RSZTOP a 0-3 éves korosztályban megállapított rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult, intézményi ellátásban nem részesülő gyermekek részére havi rendszerességgel élelmiszer csomagot biztosít. A projekt második szakaszában mindazon 7-14 éves életkorú gyermek, akinek június 1-én a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága fennáll, a nyári szünet ideje alatt, július és augusztus hónapban kap élelmiszer csomagot. A csomagok értéke meghaladja a 10.000,- Ft-ot, mely a gyermekek életkori sajátosságait figyelembe véve tartós élelmiszert tartalmaz.

Az élelmiszer csomagok átadása az Orosházi Kistérség Egyesített Gyermekjóléti Központja és Családsegítő Szolgálatával történik. A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság Békés Megyei Kirendeltsége és a települési jegyző a jogosultakról a PTR rendszer nyilvántartása alapján havonta adatot egyeztet.

**RSZTOP- 1.1.1 program keretében élelmiszercsomagra jogosultak száma
2020. évben Tótkomlós településen**

Időszak	Jogosultak	
	0-3 éves korig/fő	7-14 éves korig/fő
Január	16	
Február	15	
Március	17	
Április	17	
Május	18	
Június	17	
Július	18	
Augusztus	19	105
Szeptember	20	
Október	20	
November	20	
December	17	

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Az élelmiszercsomagok kiosztását a Tótkomlói Szociális Szolgáltató Központ Pósa utcai épületében végzik.

Rendkívüli települési támogatás a családban nevelkedő gyermekekre tekintettel, a család életfenntartását veszélyeztető vagy rendkívüli élethelyzetbe kerülése okán

Az Szt. 45. § (3)-(5) bekezdései értelmében:

„(3) A képviselő-testület a életfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan életfenntartási gonddal küzdő személyek részére rendkívüli települési támogatást köteles nyújtani.

(4) Rendkívüli települési támogatásban elsősorban azokat a személyeket indokolt részesíteni, akik önmaguk, illetve családjuk életfenntartásáról más módon nem tudnak gondoskodni vagy alkalmanként jelentkező többletkiadások - így különösen betegséghez, halálesethez, elemi kár elhárításához, a válsághelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartásához, iskoláztatáshoz, a gyermek fogadásának előkészítéséhez, a nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartásához, a gyermek családba való visszakerülésének elősegítéséhez kapcsolódó kiadások - vagy a gyermek hátrányos helyzete miatt anyagi segítségre szorulnak.

(5) A rendkívüli települési támogatás kérelemre és hivatalból - különösen nevelési-oktatási intézmény, gyámhatóság vagy más családvédelemmel foglalkozó intézmény, illetve természetes személy vagy a gyermekek érdekeinek védelmét ellátó társadalmi szervezet kezdeményezésére - is megállapítható.

Rendkívüli települési támogatásban részesült kérelmezők a családban nevelkedő kiskorú gyermekekre tekintettel 2016-2020. évben

Adatok	2016	2017	2018	2019	2020
Támogatottak (családok) száma:	21 család	29 család	41 család	26 család	32 család
- ebből egy alkalommal	4 család	14 család	25 család	14 család	17 család
- két alkalommal	---	4 család	9 család	4 család	8 család
- három, vagy több alkalommal	---	4 család	7 család	8 család	5 család
Támogatás összege (Ft)	274.391,-	350.155,-	550.604,-	423.000,-	412.540,-

Forrás: Helyi adatgyűjtés

A támogatás pénzbeli és természetbeni lehet. Természetben nyújtott támogatás formája az élelmiszer-csomag, mely a Tótkomlói Szociális Szolgáltató Központ közreműködésével és segítségével kerül összeállításra, továbbá természetben nyújtott támogatás, a téli tüzelő.

Veszélyhelyzet

A veszélyhelyzet kihirdetéséről szóló 478/2020. (XI. 3.) Korm. rendelet 1. §-a értelmében a Kormány az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó SARS-CoV-2 koronavírus világjárvány következményeinek elhárítása, a magyar állampolgárok egészségének és életének megóvása érdekében Magyarország egész területére veszélyhelyzetet hirdetett ki.

A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény (a továbbiakban: Kat. véd. törvény) 46. § (4) bekezdése szerint veszélyhelyzetben a települési önkormányzat képviselő-testületének, hatáskörét a polgármester gyakorolta.

A veszélyhelyzet időszakában a polgármester döntött rendkívüli települési támogatás ügyében.

2020 tavaszán a kérelmek száma megnövekedett, mert számos családban szűnt meg, vagy szünetelt a törvényes képviselő munkaviszonya. A pandémia időszakában az online oktatás, a veszélyhelyzet elhárítása érdekében történő előírások betartása, a szigorítások új problémákat, feladatokat hoztak a gyermekvédelem területén is. Az önkormányzat szociális ügyintézése, a családsegítés, a szociális háló feladatai megnövekedtek.

A Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatások:

A Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatások nyújtására az önkormányzatnak viszonylag kevés lehetősége van.

Bursa Hungarica

Tótkomlós Város Önkormányzat Képviselő-testülete 2001-ben megalkotta az 5/2001. (II. 20.) önkormányzati rendeletét a felsőoktatási hallgatók és a felsőoktatási tanulmányokat kezdő fiatalok ösztöndíjrendszeréről, mely a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer (a továbbiakban: Ösztöndíjrendszer) szabályairól, a támogatáshoz jutás feltételeiről szól.

A rendelet célja, hogy a szellemi javakhoz való hozzáférés egyenlő esélyének megteremtése érdekében mindazok számára elérhetővé tegye az első diploma megszerzését, akik számára a felsőoktatásba történő bejutás, illetve felsőoktatási tanulmányaik folytatása szociális helyzetük miatt súlyos nehézségekbe ütközik.

Az Ösztöndíjrendszer célja továbbá, hogy az esélyteremtés érdekében a hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló fiatalok számára is elérhetővé tegye a felsőoktatásban való részvételt, jogszabályi háttérül a felsőoktatásban részt vevő hallgatók juttatásairól és az általuk fizetendő egyes térítésekről szóló 51/2007. (III. 26.) Korm. rendelet szolgál.

A Képviselő-testület felismerte azt, hogy ennek a támogatásnak a minél szélesebb körben történő elérhetővé tétele fontos, ezért a 14/2018. (X. 29.) önkormányzati rendeletével módosította az 5/2001. (II. 20.) önkormányzati rendeletét. Így a Bursa Hungarica Önkormányzati Ösztöndíjpályázat 2019. évi fordulójától a támogatásban részesíthetők azok a személyek, akiknek a havi jövedelme vagy a családjukban az egy főre eső havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 250 %-át, ezzel szélesítve a hozzáférhetőség lehetőségét.

Az Ösztöndíjrendszer többszintű támogatási rendszer, amelynek pénzügyi fedezeteként három forrás szolgál:

1.) települési önkormányzatok által nyújtott támogatás	} önkormányzati ösztöndíjrész
2.) megyei önkormányzatok által nyújtott támogatás	
3.) intézményi támogatás → intézményi ösztöndíjrész	

Az ösztöndíj időtartama:

- „A” típusú pályázat esetén 10 hónap, a már felsőoktatásban tanulók számára
- „B” típusú pályázat esetén 3x10 hónap, azok számára, akik felsőoktatási tanulmányaikat a következő tanévben kezdik meg.

Az ösztöndíj elbírálása kizárólag szociális rászorultság alapján, a pályázó tanulmányi eredményétől függetlenül történhet.

Tótkomlós Város Önkormányzat Képviselő-testülete első alkalommal 2001-ben csatlakozott az Ösztöndíjrendszerhez, abban az évben 23 főt részesített támogatásban. 2002-től - 2005-ig az önkormányzat az Ösztöndíjrendszerhez nem csatlakozott, 2006. óta azonban folyamatosan részt vesz az Ösztöndíjrendszerben a következők szerint:

Az „A” és „B” típusú pályázat keretében támogatásban részesített tanulók/hallgatók száma az elmúlt években a következők szerint alakult:

	2016	2017	2018	2019	2020
„A”	10	5	7	9	8
„B”	2	-	1	-	-

Forrás: Helyi adatgyűjtés

A Képviselő-testület személyenként 5.000,- Ft-ot biztosított havonta a tanulóknak.

2016-2020. között az önkormányzati ráfordítás (kötelezettségvállalás) összege a következők szerint alakult:

2016	2017	2018	2019	2020
600.000,- Ft	250.000,- Ft	400.000,- Ft	450.000,- Ft	400.000,- Ft

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Újszülöttek támogatása

Tótkomlós Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a város kedvezőbb demográfiai mutatóinak elérése, a lakosság megtartó erejének növelése és a szülők gyermekvállalással, neveléssel járó anyagi terheinek csökkentéséhez történő hozzájárulása érdekében megalkotta az újszülöttek támogatásáról szóló 15/2020. (VII.10.) önkormányzati rendeletét.

A rendelet alapján az a szülő, örökbefogadó szülő vagy gyám (hivatásos gyám kivételével) jogosult a támogatásra, aki

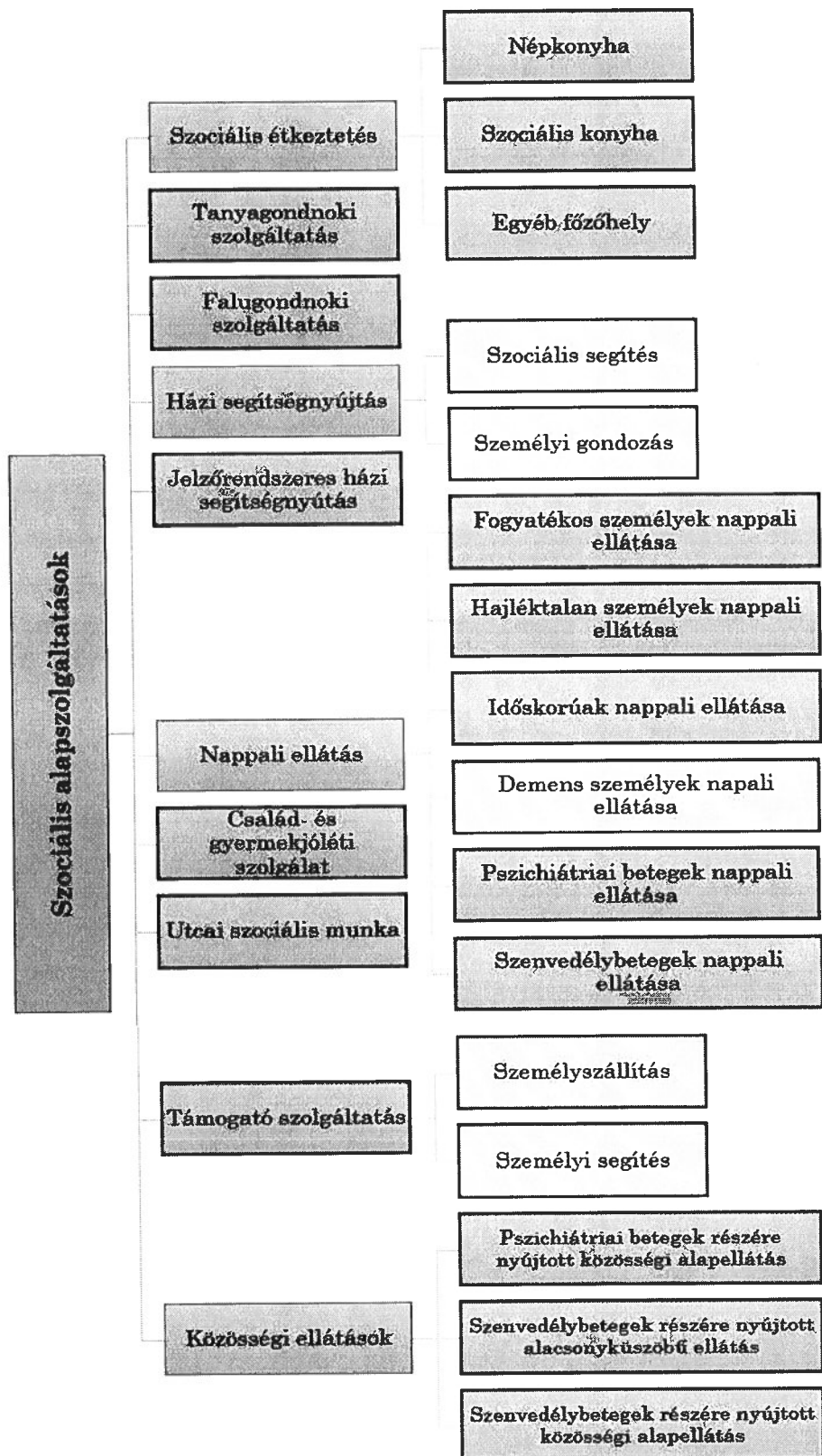
- a) a gyermek születésekor, valamint az azt megelőző legalább 12 hónapban folyamatosan lakcímmel rendelkezett a településen,
- b) életvitelszerűen Tótkomlóson él,
- c) a gyermek lakcíme Tótkomlóson van és
- d) a gyermeket saját háztartásában neveli.

A támogatást egy gyermek után csak az egyik szülő, örökbefogadó szülő vagy gyám jogosult igénybe venni.

A gyermekenként járó egyszeri 100.000,- Ft összegű támogatásra való jogosultság megállapításáról 2020. évben 27 határozat született.

II. Fejezet

SZOCIÁLIS ALAPSZOLGÁLTATÁSOK

A szociális alapszolgáltatások célja az igénybevevő segítése a saját otthonában és lakókörnyezetében az önálló életvitel fenntartásában, amennyiben ez ebben a szolgáltatási körben nem megoldható, úgy lép az ellátás a szakellátások körébe. Az alapszolgáltatások közös ismérve a lakhatási szolgáltatás hiánya.

Az alapszolgáltatások megszervezésével a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában.

Étkeztetés

Az étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről gondoskodnak, akik azt önmaguk, illetve eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen

- koruk,
- egészségi állapotuk,
- fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük,
- szenvedélybetegségük, vagy
- hajléktalanságuk miatt.

A jogosultsági feltételek részletes szabályait a települési önkormányzat rendeletben határozza meg.

Házi segítségnyújtás

Házi segítségnyújtás keretében a szolgáltatást igénybe vevő személy saját lakókörnyezetében kell biztosítani az önálló életvitel fenntartása érdekében.

A házi segítségnyújtás keretében szociális segítséget vagy - a szociális segítséget is magába foglaló – személyi gondozást nyújtanak.

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időskorú vagy fogyatékos személyek, illetve pszichiátriai betegek részére az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítása céljából nyújtott ellátás.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás biztosítása állami feladat.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás keretében biztosítják:

- az ellátott személy segélyhívása esetén az ügyeletes gondozónak a helyszínen történő haladéktalan megjelenését,
- a segélyhívás okául szolgáló probléma megoldása érdekében szükséges azonnali intézkedések megtételét,
- szükség esetén további egészségügyi vagy szociális ellátás kezdeményezését.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás igénybevétele szempontjából szociálisan rászorult

- az egyedül élő 65 év feletti személy,
- az egyedül élő súlyosan fogyatékos vagy pszichiátriai beteg személy, vagy
- a kétszemélyes háztartásban élő 65 év feletti, illetve súlyosan fogyatékos vagy pszichiátriai beteg személy, ha egészségi állapota indokolja a szolgáltatás folyamatos biztosítását.

A pszichiátriai betegséget pszichiáter vagy neurológus szakorvos szakvéleményének bemutatásával kell igazolni.

A súlyos fogyatékossgot igazolni lehet a fogyatékossgai támogatásra vagy a vakok személyi járadékára vagy a magasabb összegű családi pótlék megállapítására vonatkozó:

- a) az ellátás megállapítását, illetve folyósítását igazoló határozattal vagy más okirattal,
- b) az ellátás megállapításának alapjául szolgáló, a fogyatékossg fennállását igazoló szakvéleménnyel.

Az igénylő egészségi állapotának az igazolására a szolgáltatást igénylő háziiorvosa a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevételéről szóló miniszteri rendelet szerinti igazolást tölti ki.

A szolgáltatás igénybevételéért térítési díjat kell fizetni.

A személyi térítési díj összege nem haladhatja meg a szociálisan rászorult igénybe vevő rendszeres havi jövedelmének 2 %-át.

Nappali ellátás

A nappali ellátás hajléktalan személyek és elsősorban a saját otthonukban élő,

- tizennyolcadik életévüket betöltött, egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek,
- tizennyolcadik életévüket betöltött, fekvőbeteg-gyógyintézeti kezelést nem igénylő pszichiátriai betegek, illetve szenvedélybetegek,
- harmadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyek részére biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére, továbbá igény szerint megszervezi az ellátottak napközbeni étkeztetését. Biztosít továbbá tanácsadást, készségfejlesztést, háztartási vagy háztartást pótló segítségnyújtást, gondozást, közösségi fejlesztést.

Rendkívül indokolt esetben nappali ellátás olyan fogyatékos személyek részére is biztosítható, akire nézve szülője vagy más hozzátartozója gyermekgondozási segélyben, gyermeknevelési támogatásban, gyermekek otthongondozási díjában vagy ápolási díjban részesül.

Pszichiátriai és szenvedélybetegek nappali ellátásának igénybevételére vonatkozó kérelemhez csatolni kell az igénybevevő szakorvosának, kezelőorvosának a szakvéleményét.

Fogyatékos személyek nappali ellátásának az igénybevételére vonatkozó kérelemhez csatolni kell a fogyatékossg fennállását igazoló:

- tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság, illetve az országos szakértői és rehabilitációs tevékenységet végző bizottság szakértő véleményét, vagy
- a fogyatékossg jellege szerinti szakorvosi leletet, vagy
- a súlyos fogyatékossg fennállása okán megállapított ellátásról szóló határozatot.

Hajléktalan személyek esetén a nappali ellátást térítésmentesen biztosítják.

A nappali ellátásért fizetendő személyi térítési díj nem haladhatja meg a jogosult havi jövedelmének 30%-át.

A gyermekek napközbeni ellátása keretében biztosított, gyermekvédelmi törvény szerinti gyermekétkeztetés szabályait kell alkalmazni a nappali intézményben ellátott fogyatékos gyermekek ellátása során nyújtott étkeztetésre.

Családsegítés

A családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás. A családok segítése érdekében veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszer működik. A jegyző, a járási hivatal, továbbá a szociális, egészségügyi szolgáltató, intézmény, valamint a pártfogói felügyelői és a jogi segítségnyújtói szolgálat jelzi, a társadalmi szervezetek, egyházak, vallási közösségek és magánszemélyek jelezhetik a családsegítést nyújtó szolgáltatónak, intézménynek, ha segítségre szoruló családról, személyről szereznek tudomást

A családsegítés keretében biztosítható szolgáltatások:

- a szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadás,
- az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzbeli, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezése,
- a szociális segítőmunka, így a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítése,
- a közösségfejlesztő programok szervezése, valamint egyéni és csoportos készségfejlesztés,
- a tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adósságterhekkel és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékossággal élők, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer-problémával küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtása,
- a kríziskezelés, valamint a nehéz élethelyzetben élő családokat segítő szolgáltatások,
- a rászoruló vagy krízishelyzetben lévő személyek számára jelzőrendszeres készenléti szolgálat biztosítása,
- a nagy létszámú intézmények átalakítását követően támogatott lakhatást igénybe vevők után esetmenedzseri feladatok követése.
- a család szociális helyzetének átfogó vizsgálatával meghatározni az egyén szükségleteit, javaslatot tenni az egyén szociális támogatására, segítségét biztosító szolgáltatások igénybevétele.

A szolgáltatást térítésmentesen biztosítják.

Falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás

A falugondnoki, illetve tanyagondnoki szolgáltatás célja az aprófalvak és a külterületi vagy egyéb belterületi, valamint a tanyasi lakott helyek intézményhiányából eredő hátrányainak enyhítése, az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatáshoz, valamint egyes alapszolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása, továbbá az egyéni, közösségi szintű szükségletek teljesítésének segítése.

A falugondnoki szolgáltatás hatszáz lakosnál kisebb településen működtethető.

Tanyagondnoki szolgáltatás legalább hetven és legfeljebb négyszáz lakosságszámú külterületi vagy egyéb belterületi lakott helyen működtethető.

A falugondnoki, illetve tanyagondnoki szolgáltatás a fenntartó önkormányzat rendeletében részletesen meghatározott feladatokat látja el, valamint - az önkormányzat rendeletében meghatározott módon - közreműködhet az étkeztetés biztosításában.

A szolgáltatás igénybevétele térítésmentes.

Közösségi ellátások

Közösségi ellátásoknak nevezzük a pszichiátriai, illetve a szenvedélybetegek részére nyújtott közösségi alapellátást, valamint a szenvedélybetegek részére nyújtott alacsonyküszöbű ellátást.

A pszichiátriai, illetve a szenvedélybetegek részére a közösségi alapellátás keretében biztosítják:

- a lakókörnyezetben történő segítségnyújtást az önálló életvitel fenntartásában, a meglevő képességek megtartását, illetve fejlesztését,
- a háziorvossal és a kezelőorvossal való kapcsolattartás révén a szolgáltatást igénybe vevő állapotának folyamatos figyelemmel kísérését,
- a pszicho-szociális rehabilitációt, a szociális és mentális gondozást,
- az orvosi vagy egyéb terápiás kezelésen, szolgáltatásban, szűrővizsgálaton való részvétel ösztönzését és figyelemmel kísérését,
- megkereső programok szervezését az ellátásra szoruló személyek elérése érdekében.

A szenvedélybetegek részére nyújtott alacsonyküszöbű ellátás keretében a szolgáltató biztosítja az igénybevevő számára:

- az orvosi vagy egyéb terápiás kezelésen, szolgáltatásban, szűrővizsgálaton való részvétel ösztönzését és figyelemmel kísérését,
- megkereső programok szervezését az ellátásra szoruló személyek elérése érdekében,
- a szenvedélybetegség okozta egészségügyi és szociális károk mérsékléséhez szükséges egyes ártalomcsökkentő szolgáltatásokat,
- a kríziskezelést az életet veszélyeztető, a testi, szociális, kapcsolati és életvezetési rendszerben kialakult kezelhetetlen helyzetek esetére.

A szolgáltatás igénybevétele térítésmentes.

Támogató szolgáltatás

A támogató szolgáltatás célja a fogyatékos személyek lakókörnyezetben történő ellátása, elsősorban a lakáson kívüli közszolgáltatások elérésének segítése, valamint életvitelük önállóságának megőrzése mellett a lakáson belüli speciális segítségnyújtás biztosítása révén.

A támogató szolgáltatás feladata a fogyatékoság jellegének megfelelően különösen

- az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása (speciális személyi szállítás, szállító szolgálat működtetése),
- az általános egészségi állapotnak és a fogyatékoság jellegének megfelelő egészségügyi-szociális ellátásokhoz, valamint a fejlesztő tevékenységhez való hozzájutás személyi és eszközfeltételeinek biztosítása,
- információnyújtás, ügyintézés, tanácsadás, a tanácsadást követően a társadalmi beilleszkedést segítő szolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása,
- a jelnyelvi tolmácsszolgálat elérhetőségének biztosítása,
- segítségnyújtás a fogyatékos személyek kapcsolatképességének javításához, családi kapcsolatainak erősítéséhez speciális, önszorgító csoportokban való részvételükhöz,
- egyes szociális alapszolgáltatási részfeladatok biztosítása a fogyatékos személyek speciális szükségleteihez igazodóan,
- segítségnyújtás a fogyatékos emberek társadalmi integrációjának megvalósulásához, valamint a családi, a közösségi, a kulturális, a szabadidős kapcsolatokban való egyenrangú részvételhez szükséges feltételek biztosítása,

- a fogyatékos személy munkavégzését, munkavállalását segítő szolgáltatások elérhetőségének, igénybevételeének elősegítése.

A támogató szolgáltatás igénybevétele során szociálisan rászorultnak minősül a súlyosan fogyatékos személy.

Súlyosan fogyatékos a fogyatékosági támogatásban, vakok személyi járadékában, illetve magasabb összegű családi pótlékban részesülő személy.

A súlyos fogyatékoságot az ellátás megállapítását igazoló irattal kell igazolni.

Ha a szakvélemény a következő felülvizsgálat (ellenőrző vizsgálat) időpontját, illetve az állapot fennállásának várható idejét tartalmazza, a jogosultság eddig az időpontig áll fenn.

A szolgáltatás igénybevételeért térítési díjat kell fizetni.

Utcai szociális munka

Az utcai szociális munka keretében biztosítják az utcán tartózkodó hajléktalan személy helyzetének, életkörülményeinek figyelemmel kísérését, életet vagy testi épséget veszélyeztető helyzetének megszüntetését, az életmóddal járó ártalmak csökkentését szükség esetén ellátásának kezdeményezését, illetve az ellátás biztosításához kapcsolódó intézkedés megtételét.

Vörös kód:

A vörös kód egy speciális figyelmeztetés, amit rendkívüli hidegben vagy melegben rendel el a szociál- és nyugdíjpolitikáért felelős miniszter. Vörös kód jelzés időtartama alatt az elsődleges cél az utcán élő személyek fedél alá juttatása. Első sorban a hajléktalan ellátó intézményrendszer igénybevételevel kell az elhelyezést megoldani, de szükség esetén az illetékes regionális diszpécserközpontokon keresztül egyéb bentlakást nyújtó szociális intézmény is bevonható a hajléktalan személy elhelyezése céljából.

A szolgáltatást térítésmentesen biztosítják.

Minden települési önkormányzat köteles biztosítani:

- az étkeztetést,
- a házi segítségnyújtást,
- családsegítést, ha polgármesteri hivatal működik vagy a közös önkormányzati hivatal székhelye a településen van.

A települési önkormányzat az állandó lakosainak számától függően további szociálisszolgáltatásokat is köteles működtetni az alábbiak szerint:

Az a települési önkormányzat, melynek területén

- háromezer főnél több állandó lakos él, idősök nappali ellátását,
- tízezer főnél több állandó lakos él, idősök nappali ellátását, fogyatékos személyek, pszichiátriai betegek, szenvedélybetegek, hajléktalan személyek és demens személyek számára kialakított nappali ellátást,
- megyei jogú város minden szociális alapszolgáltatást köteles működtetni.

A települési önkormányzat ellátási kötelezettsége fő szabály szerint a település lakosságára és a településen életvitel szerűen tartózkodó hajléktalanokra terjed ki.

Békéscsaba Megyei Jogú Város Jegyzője 2021. júniusi 1-ei határidővel adatszolgáltatást kért a településen működő szolgáltatási rendszer struktúrájáról, legfontosabb jellemzőiről. A kért adatokat a Békéscsaba Megyei Jogú Város Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció 2021. évi felülvizsgálatához szolgáltatotta településünk.

Az adatok szolgáltatásához a településen szolgáltatást nyújtó intézményeket megkerestük és a 2018-2020. időszakra vonatkozóan az alábbi adatokat gyűjtöttük:

1.) Tótkomlós településen elérhető szociális szolgáltatások

Alapszolgáltatás megnevezése	Fenntartó és szolgáltató megnevezése, formája	Engedélyezett férőhely (fő)	Az ellátottak száma (fő)	Várakozók száma (fő)
Szociális étkeztetés	Tótkomlós Város Önkormányzata, Tótkomlói Szociális Szolgáltatási Központ - önkormányzati	nincs meghatározva	131	-
	Humán Szolgáltató Központ, Orosháza -szociális konyhai forma -népkonyhai forma - egyházi	nincs meghatározva	77 257	-
	Tótkomlói Evangélikus Egyházközség - egyházi	nincs meghatározva	103	-
Falu- és tanyagondnoki szolgáltatás	Tótkomlós Város Önkormányzata, Tótkomlói Szociális Szolgáltatási Központ - önkormányzati	nincs meghatározva	14	-
Házi segítségnyújtás	Tótkomlós Város Önkormányzata, Tótkomlói Szociális Szolgáltatási Központ - önkormányzati	54 fő gondozás	77	-
	Tótkomlói Evangélikus Egyházközség - egyházi	102	41	-
Szenvedélybetegek nappali ellátása	Tótkomlói Evangélikus Egyházközség - egyházi	15	17	-
Jelzőrendszeri házi segítségnyújtás	Orosházi Kistérség Többcélú Társulása, Tótkomlós - kistérségi	nincs meghatározva	28	-
Családsegítés	Orosházi Kistérség Egyesített Gyermekjóléti Központ és Családsegítő Szolgálat - kistérségi -	nincs meghatározva	331	-

Nappali ellátás				
Idősek nappali ellátása	Tótkomlói Evangélikus Egyházközség - egyházi	45	54	0
	Tótkomlós Város Önkormányzata, Tótkomlói Szociális Szolgáltatási Központ - önkormányzati	30	32	
Szakosított ellátás megnevezése	Fenntartó és szolgáltató megnevezése, formája	Engedélyezett férőhely (fő)	Az ellátottak száma (fő)	Várakozók száma (fő)
Ápolást, gondozást nyújtó intézmények, Idősek otthona	Tótkomlós Város Önkormányzata, Tótkomlói Szociális Szolgáltatási Központ - önkormányzati	20	20	14
	Tótkomlói Evangélikus Egyházközség - egyházi	52	49	0

Forrás: Helyi adatgyűjtés, Járási Hivatal adatgyűjtés

Az önkormányzat az ellátási kötelezettségét:

- a) saját fenntartású intézményen keresztül látja el,
- b) társulás keretében látja el,
- c) egyéb: egyházi fenntartás keretében működő intézményen keresztül látja el.

Egyes ellátások biztosítása Társulás keretében történik:

1. Ellátást típusa: Családsegítés, Jelzőrendszeri házi segítségnyújtás
Gesztor település: Orosháza
Ellátott települések: Tótkomlós, Békéssámsón, Csanádapáca, Csorvás, Gádos, Kardoskút, Orosháza, Pusztaföldvár,
2. Ellátás típusa: Szociális étkeztetés, népkonyha, szociális konyha
Gesztor település: Orosháza
Ellátott települések: orosházi, szarvasi, gyulai, mezőkovácsházai járások, Nagybánhegyes, Medgyesbodzás, Kisdombgyház, Tótkomlós, Orosháza, Mezőkovácsháza, Gádos, Pusztatotlak

A települési önkormányzat korszerűsítésének irányai a szociális szolgáltatások területén:

A Tótkomlói Szociális Szolgáltatási Központ eszközfejlesztésre nyert pályázata az étkeztetés, a házi segítségnyújtás, a nappali ellátások teljes eszközállományát korszerűsítette.

Szociális szükségletek a Békés megyei szociális ellátó rendszerben, amelyek kielégítése vagy fejlesztése indokolt lenne:

A pszichiátriai, és fogyatékos személyek bentlakásos férőhelye nagyon kevés, évekbe telik a bekerülés, várakozási lista van a bentlakásos intézményekbe való bejutáshoz.

a.) ALAPSZOLGÁLTATÁSOK

Étkeztetés

A szolgáltató intézmény neve	Ellátott település	Ellátottak száma 2018. évben	Ellátottak száma 2019. évben	Ellátottak száma 2020. évben	Férőhelyek száma 2020. december 31. napján	Várakozók száma 2020. december 31. napján
Tótkomlói Szociális Szolgáltatási Központ	Tótkomlós	142	132	131	nincs meghatározva	-
Tótkomlói Evangélikus Szeretetszolgálat	Tótkomlós	105	104	103	112	-
Humán Szolgáltató Központ	Tótkomlós - szociális konyhai forma,	-	74	77	-	-
	- népkonyhai forma	311	302	257	-	-

Falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás

A szolgáltató intézmény neve	Ellátott település	Ellátottak száma 2018. évben	Ellátottak száma 2019. évben	Ellátottak száma 2020. évben	Férőhelyek száma 2020. december 31. napján	Várakozók száma 2020. december 31. napján
Tótkomlói Szociális Szolgáltatási Központ	Tótkomlós	14	16	14	nincs meghatározva	-

Házi segítségnyújtás

A szolgáltató intézmény neve	Ellátott település	Ellátottak száma 2018. évben	Ellátottak száma 2019. évben	Ellátottak száma 2020. évben	Férőhelyek száma 2020. december 31. napján	Várakozók száma 2020. december 31. napján
Tótkomlói Szociális Szolgáltatási Központ	Tótkomlós	86	75	77	54 személyes gondozás	-
Tótkomlói Evangélikus Szeretetszolgálat	Tótkomlós	49	42	41	102	-

Családsegítő és gyermekjóléti szolgáltatás

A szolgáltató intézmény neve	Ellátott település	Ellátottak száma 2018. évben	Ellátottak száma 2019. évben	Ellátottak száma 2020. évben	Férőhelyek száma 2020. december 31. napján	Várakozók száma 2020. december 31. napján
Orosházi Kistérség Egyesített Gyermekjóléti Központ és Családsegítő Szolgálat	Tótkomlós	306	467	331	nem releváns	nem releváns

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

A szolgáltató intézmény neve	Ellátott település	Ellátottak száma 2018. évben	Ellátottak száma 2019. évben	Ellátottak száma 2020. évben	Férőhelyek száma 2020. december 31. napján	Várakozók száma 2020. december 31. napján
Orosházi Kistérség Többcélú Társulása	Tótkomlós	30	30	28	26	-

A jelzőrendszeres segítségnyújtás igénybevétele a 2018-2020. évben

	Felszerelt készülékek száma (darab)
2018.	30
2019.	30
2020.	28

Idősek nappali intézménye (Idősek Klubja)

A szolgáltató intézmény neve	Ellátott település	Ellátottak száma 2018. évben	Ellátottak száma 2019. évben	Ellátottak száma 2020. évben	Férőhelyek száma 2020. december 31. napján	Várakozók száma 2020. december 31. napján
Tótkomlói Szociális Szolgáltatási Központ	Tótkomlós	34	34	32	30	-
Tótkomlói Evangélikus Szeretetszolgálat	Tótkomlós	51	50	54	45	-

Szenvedélybetegek nappali ellátása

A szolgáltató intézmény neve	Ellátott település	Ellátottak száma 2018. évben	Ellátottak száma 2019. évben	Ellátottak száma 2020. évben	Férőhelyek száma 2020. december 31. napján	Várakozók száma 2020. december 31. napján
Tótkomlói Evangélikus Szeretetszolgálat	Békés és Csongrád-Csanád megye	15	15	17	15	-

b.) SZAKOSÍTOTT SZOCIÁLIS ELLÁTÁSOK**Ápolást-gondozást nyújtó intézmények***Idősek Otthona*

A szolgáltató intézmény neve	Ellátott település	Ellátottak száma 2018. évben	Ellátottak száma 2019. évben	Ellátottak száma 2020. évben	Férőhelyek száma 2020. december 31. napján	Várakozók száma 2020. december 31. napján
Tótkomlói Evangélikus Szeretetszolgálat	Országos	52	52	49	52	-
Tótkomlói Szociális Szolgáltatási Központ	Békés, Csongrád-Csanád megye	27	28	24	20	14

Pályázatokkal kapcsolatos információk: 2018-2020. év közötti időszakra vonatkozóan

Év	Benyújtott pályázat címe	Igényelt támogatás (Ft)	Elnyert összeg (Ft)
2018.	Tótkomlói Szociális Szolgáltató Központ Eszközfejlesztése	15.353.516,-	15.353.516,-
2019.	Szociális alapszolgáltatások fejlesztése Tótkomlóson	11.100.000,-	11.100.000,-
2019.	Tótkomlói Szociális Szolgáltató Központ épületének energetikai korszerűsítése	63.315.000,-	A pályázat nem valósult meg, az elnyert összeg nem követi az infláció mértékét, ezért visszaadásra került.
2019.	Tótkomlói Evangélikus Szeretettotthon épületének energetikai célú felújítása	210.916.000,-	0,-

**c.) SZOLGÁLTATÁST NYÚJTÓ SZOLGÁLTATÓ/
INTÉZMÉNYEK**

I.

Szolgáltató intézménye neve, címe, működés kezdete: Tótkomlói Szociális Szolgáltató Központ 5940 Tótkomlós, Pósa u. 2. sz. 1998.01.01. Fenntartó neve: Tótkomlós Város Önkormányzata	Intézményvezető neve: Kovácsné Csiszár Klára Intézményvezető elérhetősége: Telefon: 68/462-561, 30/7198414 E-mail: csaladsegito@mail.totkomlos.hu Web:
---	---

A szolgáltató/intézmény feladatai, engedélyezett férőhely száma

Feladat	Engedélyezett férőhely száma 2020. december 31. napján
étkeztetés	nincs meghatározva
házi segítségnyújtás	54
idősek nappali ellátása	30
tanyagondnoki szolgálat	nincs meghatározva
idős, demens betegek bentlakásos ellátása	20
gyermekek napközbeni ellátása, bölcsőde	40

A szolgáltató/intézmény személyi és tárgyi feltételei a vonatkozó jogszabályi előírások alapján:

A Tótkomlói Szociális Szolgáltató Központ (Idősek Háza, Idősek Klubja, házi segítségnyújtás, tanyagondnoki szolgálat, étkeztetés, bölcsőde) személyi feltételei megfelelnek az SzCsM rendelet 1-2 mellékletében foglaltaknak. Minden szakdolgozó megfelel a munkaköréhez szükséges képesítési előírásoknak. A tárgyi feltételek megfelelőek, minden intézményegységnél, az idősek otthona kivételével. Az idősek otthona épülete elavult, leromlott állapotú, sajnos csak részben akadálymentes. A jelenlegi jogszabályi rendelkezéseknek is csak részben felel meg, mivel nem lehet átépíteni, ezért működhet. A tanyagondnoki szolgálat gépjárműje, megérett a cserére. 2005. évjárat 450 ezer km-t futott. Karbantartása az utóbbi időben nagyon megnövekedett, gazdaságtalan.

Az intézmény történetének, szakmai munkájának, rövid- és középtávú szakmai fejlesztési terveinek bemutatása:

Intézményünk 4 feladattal 1998-ban kezdte munkáját. Idősek napközi otthona, családsegítés, gyermekjóléti szolgálat és idősek bentlakása. A későbbiekben étkeztetés, házi segítségnyújtás, tanyagondnoki szolgálat, bölcsőde, és védőnői szolgálat kapcsolódott az intézményhez. 2010-

ben a családsegítő szolgálat és a gyermekjóléti szolgálat az Orosházi Kistérség Többcélú Társulásához csatlakozott. Azóta 7 feladattal 4 telephelyen látják el a szolgáltatásokat, 35 fő közalkalmazottal, 3 fő egészségügyi szolgálati jogviszonyban dolgozóval és 4 fő megbízási szerződéssel dolgozóval.

A jövőbeni fejlesztések terve: - Idősek háza bővítése, felújítása, esetleg kiváltása.
- Tanyagondnoki Szolgálat gépjárműjének cseréje.
- Idősek nappali ellátásának bővítése fogyatékos ellátással.

II.

Szolgáltató intézménye neve, címe, működés kezdete: Tótkomlói Evangélikus Szeretetszolgálat 5940 Tótkomlós Fő út 43. Fenntartó neve: Tótkomlói Evangélikus Egyházközség	Intézményvezető neve: Szpisák Attila Intézményvezető elérhetősége: Tótkomlós Fő út 43 Telefon: 06-20-4265104 E-mail: tkotthon@lutheran.hu Web:
---	--

A szolgáltató/intézmény feladatai, engedélyezett férőhely száma

Feladat	Engedélyezett férőhely száma 2020. december 31. napján
Idősek nappali ellátása	45
Házi Segítségnyújtás	108
Szenvedélybeteg nappali ellátása	15
Idősek netlakásos otthona	52

A szolgáltató/intézmény személyi és tárgyi feltételei a vonatkozó jogszabályi előírások alapján:

Az intézmény tárgyi és személyi feltételeinek a vonatkozó jogszabályi előírásoknak megfelel.

Az intézmény történetének, szakmai munkájának, rövid- és középtávú szakmai fejlesztési terveinek bemutatása:

Szenvedélybetegek nappali ellátásának célja és feladata: Az önkéntességre és a speciális segítő programokra épülve biztosítja az ellátást. Főként alkohol- és nikotinfüggő, kábítószerfüggő, szerencse-játékfüggő, gyógyszerfüggésben, étkezési és táplálkozási zavarokkal, és egyéb kóros szokásokkal és zavarokkal küzdő betegek (vásárlási, munka-, étkezési zavarok, stb.) nappali ellátás keretében történő gondozása, gyógyulásuk, rehabilitációjuk, reintegrációjuk elősegítése, a közösségbe történő beilleszkedésük támogatása, foglalkoztatásba való bekerülésük támogatása.

Házi segítségnyújtás céljai és feladatai: A szolgáltatás keretében az ellátottakat minél tovább otthonukban tartani, hogy megszokott környezetükből ne kerüljenek ki, hiszen sokan vannak, akik csak otthon érzik jól magukat csak ez ad nekik biztonságot.

A Szeretetotthon célja: Időskorú lakói számára olyan *otthont* biztosítani, ahol rendelkezésre áll a – lakó egyéni szükségletének, állapotának megfelelő. A szeretetotthon feladata: tartós, bentlakásos formában, ápolást, gondozást nyújtó otthont biztosítani az arra rászoruló idősöknek (idősök otthona).

Idősök nappali ellátása: A klub lehetőséget biztosít a napközbeni tartózkodásra, étkezésre, társas kapcsolatokra, higiéniai szükségletek kielégítésére, valamint a szabadidős tevékenységekre.

Mivel a szer- vagy viselkedési addikció hatásaiban nemcsak az azzal élő, visszaélő egyén érintett, hanem a családtagjai, a szűkebb, tágabb környezete is, ezért a szolgáltatások nem csak az egyént célozzák meg, hanem a környezetében élők számára is elérhető ellátásokat biztosít intézményük a szenvedélybetegek nappali ellátása keretében.

A szolgáltatások biztosítása során alapvető szakmai kritériumként vallják, hogy az ellátást igénybe vevőt szükséges támogatni a saját sorsa feletti felelősségének újraélésében, de nem helyes megoldani helyette azokat a feladatokat, amelyekre ő maga is képes.

Vallják, hogy az önkéntességre és a segítő programokra épülő ellátás rehabilitáló, reintegráló hatása a nyitott, mindenki számára igénybe vehető szolgáltatásokkal érhető el, mert az így kialakuló látogatói kör révén non-direkt módon támogatható, kialakítható mindazon készség, viselkedés, mely szükséges a korábbi, vagy a jelenleg reálisan elérhető kisközösségekbe, lakóközösségbe való betagozódáshoz.

A nappali ellátás rehabilitáló, reintegráló hatása mellett nem kisebb jelentőségű a szolgáltatás preventív hatása, hiszen az egyéni szükségletekre alapozott hosszabb távú szociális és mentális gondozással, az életvitel, életvezetés segítségével, a személyiség fejlesztésével, a közösség erejével megelőzhető, hogy az addiktív problémával küzdő egyre inkább a függőség állapotába kerüljön.

III.

Szolgáltató intézménye neve, címe, működés kezdete: Egyesített Gyermekjóléti Központ és Családsegítő Szolgálat 5900 Orosháza, Hajnal u. 1. Fenntartó neve: Orosházi Kistérségi Társulás	Intézményvezető neve: Halustyik Éva Intézményvezető elérhetősége: Telefon: 70/9344337 E-mail: oroshaziegyesített@gmail.com Web:
---	---

A szolgáltató/intézmény feladatai, engedélyezett férőhely száma

Feladat	Engedélyezett férőhely száma 2020. december 31. napján
családsegítő és gyermekjóléti szolgáltatás	--

A szolgáltató/intézmény személyi és tárgyi feltételei a vonatkozó jogszabályi előírások alapján:

Személyi és tárgyi feltételek

1.1. Személyi feltételek

Intézményvezető: 1 fő (Orosháza)

Szakmai vezető: 1 fő (Orosháza)

Családsegítő: 2 fő családsegítő (Tótkomlós)

Óvodai-iskolai segítő 1 fő

1 fő pszichológus – havi 6 óra/ minden hó 2. szombat

Az intézmény dolgozói a 15/1998 (IV.30.) NM rendelet képesítési előírásainak megfelelő szakképesítéssel rendelkeznek.

1.2. Tárgyi feltételek

Székhelyük: 5940 Tótkomlós, Pósa u. 2.

Telephelyük 3 iroda helyiséggel, várakozó helyiséggel és bútorzattal rendelkezik.

A munkavégzéshez biztosított eszközök: 3 db laptop, 1 db nyomtató és 2 szolgálati kerékpár

Az intézmény történetének, szakmai munkájának, rövid- és középtávú szakmai fejlesztési terveinek bemutatása:

A család- és gyermekjóléti szolgáltatás az egyének, a gyermekek és családok szociális és mentálhigiénés problémáinak megelőzésére, a krízishelyzet megszüntetésére, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott segítségnyújtás. A szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének fejlődését, a családban történő nevelkedésének elősegítését; a veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

2016. január 1-től a jogszabályi változások következtében településen is az intézményi struktúra átszervezésre került. A családsegítő szolgálatok és gyermekjóléti szolgálatok szakmai integrációjára került sor, ezzel család- és gyermekjóléti szolgálatok alakultak, valamint létrejött a család- és gyermekjóléti központ. A két szakfeladat az Orosházi Kistérség Egyesített Gyermekjóléti Központja és Családsegítő Szolgálat keretein belül működik.

Veszélyeztetettséget észlelő-és jelző rendszert működtetnek, a veszélyeztetettséget előidéző okok feltárása, és ezek megoldására javaslatot készítenek.

A veszélyeztetés megszüntetése érdekében egészségügyi, szociális, valamint szükség esetén hatósági beavatkozást kezdeményeznek. Krízishelyzetekben és védelembe vétel előtt azonnali esetkonferenciát tartanak, ahol a család is jelen van.

Egyéb gyermekjóléti alapellátások önkéntes igénybevételét, és azt szükség esetén személyes közreműködéssel segítik pl.: szociális alapszolgáltatások igénybevételét, egészségügyi ellátások igénybevételét, pedagógiai szakszolgálatok igénybevételét.

Évente 6 alkalommal szakmaközi megbeszélést tartanak, melyre a helyi iskolák és óvodák gyermekvédelmi felelőseit, a bölcsőde vezetőjét, a védőnői szolgálat munkatársait, gyermekorvost valamint a gyámhatósági előadót hívnak meg. Az adósság terhekkel küszködő lakosság részére a helyi önkormányzat családsegítés keretében adósságkezelési szolgáltatást nyújt. A lakosság adósságterheinek csökkentésére a törvényi feltételek megléte esetén adósságcsökkentési támogatás nyújtható, amit az érintett lakosság szolgálatunknál tud kezdeményezni.

Munkájuk jelentős részét a hivatalos ügyek intézése képezi, mivel a településen a hivataloknak és szolgáltatóknak nincsen ügyfélfogadása, így a lakosság nagy része tőlük vár segítséget.

Kiemelt helyet foglal el az adományok közvetítésében való részvétel.

IV.

Szolgáltató intézménye neve, címe, működés kezdete: Humán Szolgáltató Központ 5900 Orosháza, Táncsics u. 42. 2018. év Fenntartó neve: Humán Szolgáltató Központ 5900 Orosháza, Táncsics u. 42. adószáma: 18906200-2-04	Intézményvezető neve: Recskiné Varga Mónika Intézményvezető elérhetősége: +36-66/633-011 Telefon: +36-66/633-011 E-mail: etkeztetes.cenrum@gmail.com Web: hszkoroshaza.hu
---	---

A szolgáltató/intézmény feladatai, engedélyezett férőhely száma

Feladat	Engedélyezett férőhely száma 2020. december 31. napján
szociális étkeztetés népkonyhai forma	800 fő
szociális étkeztetés szociális konyhai forma	3625 fő

A szolgáltató/intézmény személyi és tárgyi feltételei a vonatkozó jogszabályi előírások alapján:

A szolgáltató intézmény személyi és tárgyi feltételei az SzCsM rendeletnek megfelelően került kialakításra.

Az intézmény történetének, szakmai munkájának, rövid- és középtávú szakmai fejlesztési terveinek bemutatása:

A szolgáltató intézmény működése megkezdése óta folyamatos az ellátási területén jelentkező igények mentén került fejlesztésre. Tevékenységében megteremtette az egyéni bánásmód, a személyre szabott idősgondozás feltételeit, szolgál és szolgáltat az ellátási területén annak érdekében, hogy gyakran egyedül, maradt vagy sükséget szenvedők terheit enyhíteni legyen képes.

V.

Szolgáltató intézménye neve, címe, működés kezdete: Orosházi Kistérség Többcélú Társulása 5900 Orosháza Szabadság tér 4-6. 2007. november Fenntartó neve: Orosházi Kistérség Többcélú Társulása	Intézményvezető neve: elnök: Oravecz Nóra Intézményvezető elérhetősége: Telefon: 68/514-278 E-mail: oroshazi.kisterseg@gmail.com Web:
---	--

A szolgáltató/intézmény feladatai, engedélyezett férőhely száma

Feladat	2020. december 31. napján
Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás	360 (10 település)

A szolgáltató/intézmény személyi és tárgyi feltételei a vonatkozó jogszabályi előírások alapján:

Az Orosházi Kistérség Többcélú Társulása az Szt., valamint az SzCsM rendelet alapján, intézmény fenntartó társulás keretében jelzőrendszeres házi segítségnyújtási rendszert működtet.

Az intézmény történetének, szakmai munkájának, rövid- és középtávú szakmai fejlesztési terveinek bemutatása:

Az Orosházi Kistérség Többcélú Társulása 2007 novemberétől látja el a jelzőrendszeres házi segítségnyújtást. A szolgáltatás 10 településen működik térítésmentes formában a szociálisan rászorulóknak körében.

Szociális rászorulónak számít:

- egyedül élő 65 feletti személy
- egyedül élő súlyosan fogyatékos vagy pszichiátriai beteg személy, vagy
- a kétszemélyes háztartásban élő 65 feletti, illetve súlyosan fogyatékos vagy
- pszichiátriai beteg személy, ha egészségi állapota indokolja a szolgáltatás folyamatos biztosítását.

A rászorultságot a háziorvos igazolja az erre a célra kiállított formanyomtatványon.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás célja:

A saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időskorú vagy fogyatékos személyek, illetve pszichiátriai betegek esetében az önálló életvitelük fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítása.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás megszervezése:

Az ellátás érdekében a segélyhívásokat diszpécserszolgálat fogadja, ahol napi 24 órás ügyelet van.

A gondozók számára biztosított

- a mobiltelefon
- a készenléti táská, benne vérnyomásmérő, cukormérő és a legfontosabb gyógyszerek (fájdalomcsillapító, görcsoldó, vérnyomáscsökkentő, kötszerek... stb)

A jelzőkészülékek felszerelését a műszaki karbantartó végzi, annak működését elmagyarázza és bemutatja.

A jelzőrendszer aktiválásával a diszpécserközpontos értesíti a készenléti táskában lévő gondozót a veszélyhelyzet ellátásának szükségességéről. A gondozó felhívja az ellátottat, megbeszéli a problémát és szükség szerint intézkedik. Amennyiben az ellátott nem veszi fel a telefont, a gondozó 30 percen belül a helyszínre siet.

A kikerülő gondozó a következő feladatokat láthatja el:

- vészhelyzet esetén a megfelelő szakember értesítése,
- elsősegély nyújtása,
- ápolási, gondozási feladatok ellátása.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás feladata:

Biztosítani

- az ellátott személy segélyhívása esetén az ügyeleti gondozó helyszínén történő haladéktalan megjelenését,
- a segélyhívás okául szolgáló probléma megoldása érdekében szükséges azonnali intézkedések megtételét,
- szükség esetén további egészségügyi vagy szociális ellátás kezdeményezését.

A hatékony működés érdekében együttműködünk különösen:

- más hasonló alapellátással,
- szociális bentlakásos intézményekkel,
- szakorvosi ellátással.

III. FEJEZET

SZEMÉLYES SZOLGÁLTATÁST NYÚJTÓ SZOCIÁLIS ELLÁTÁSOK

Tótkomlós város által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása

Gyermekjóléti szolgáltatás

A gyermekjóléti szolgálat feladatait az Orosházi Kistérség Többcélú Társulása által fenntartott Orosházi Kistérség Egyesített Gyermekjóléti Központja és Családsegítő Szolgálat látja el. A családsegítés, mint szolgáltatás 2012. március 1-jével került a központ feladatkörébe. A gyermekjóléti szolgáltatás nyújtása Tótkomlóson a beszámolási időszakban két családgondozóval valósult meg. A két családgondozó és egy fő esetmenedzser, valamint szociális asszisztens irodája – összesen három - és az ügyfelek részére nyitva álló helyiség a Tótkomlósi Szociális Szolgáltató Központ Tótkomlós, Pósa utca 2. szám alatti székhelyén található. A helyiségeket az Orosházi Kistérség Egyesített Gyermekjóléti Központja és Családsegítő Szolgálat munkatársai ingyenesen használják.

Gyermekek napközbeni ellátása

Tótkomlós Város Önkormányzata a Tótkomlósi Szociális Szolgáltató Központ önálló szakmai egységeként a Tótkomlós, Zámenhof utca 2/A. szám alatt bölcsődét működtet. Bővebb tájékoztatás a Tótkomlósi Szociális Szolgáltató Központ intézményi rendszer működésének bemutatásánál. A településen családi napközi és házi gyermekfelügyelet nem működik.

Gyermekek átmeneti gondozása

A gyermekek átmeneti gondozása keretében - kivéve, ha a gyermek átmeneti gondozását családok átmeneti otthona biztosítja - a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését elősegítő, az életkorának, egészségi állapotának és egyéb szükségleteinek megfelelő étkeztetéséről, ruházattal való ellátásáról, mentálhigiénés és egészségügyi ellátásáról, gondozásáról, neveléséről, lakhatásáról (a továbbiakban: teljes körű ellátás) kell gondoskodni.

A gyermek átmeneti gondozása megszervezhető a működtető által kijelölt helyettes szülőnél, gyermekek átmeneti otthonában vagy családok átmeneti otthonában.

A gyermekek átmeneti gondozását - a szülői felügyeletet gyakorló szülő vagy más törvényes képviselő (a továbbiakban együtt: szülő) kérelmére vagy bejegyzésével - ideiglenes jelleggel, teljes körű ellátással kell biztosítani, ha a szülő egészségi állapota, életvezetési problémája, indokolt távolléte vagy más akadályoztatása miatt a gyermek nevelését a családban nem tudja megoldani, vagy utógondozói ellátásban részesül. A fogyatékos gyermek számára a különleges szükségleteihez igazodó ellátást kell biztosítani.

Tótkomlós Város Önkormányzata a gyermekek átmeneti gondozását helyettes szülő útján látja el. 2011. óta a helyettes szülőnél gyermek elhelyezésére nem került sor.

1.) Településünk gyermekintézményei

Bölcsőde- telephelye: 5940 Tótkomlós, Zámenhof utca 2/A.

A Tótkomlói Szociális Szolgáltató Központ működteti. Bővebb tájékoztatás a Tótkomlói Szociális Szolgáltató Központ intézményi rendszer működésének bemutatásánál.

Óvoda intézmények

1. Tótkomlói Ligeti Óvoda, 5940 Tótkomlós Erzsébet u. 3.
2. Szlovák Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és Óvoda, 5940 Tótkomlós, Földvári út 1. Telephely: 5940 Tótkomlós, Diófa utca 10.
3. Tótkomlói Evangélikus Óvoda, 5940 Tótkomlós, Aradi út 2.

Óvodai nevelés adatai - Tótkomlós

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	3	
Hány településről járnak be a gyermekek	2	
Óvodai férőhelyek száma	225	
Óvodai csoportok száma	8	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	06:00-17:00	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	10 nap	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	16	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	16	0
Gyógypedagógusok létszáma / pedagógiai asszisztens	2	0
Dajka/gondozónő	8	0
Kisegítő személyzet	2	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati, intézményi adatgyűjtés

Iskolák

1. Szlovák Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és Óvoda
(5940 Tótkomlós, Földvári út 1.)
2. Jankó János Általános Iskola és Gimnázium (5940 Tótkomlós, Erzsébet utca 2.)
3. Tótkomlói Alapfokú Művészeti Iskola (5940 Tótkomlós, Fő út 8.)

Településünkön két alapfokú oktatási intézmény működik.

1. Nemzetiségi hagyományainkat ápolja a Szlovák Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és Óvoda. Az intézményi feladatokat 17 pedagógus, 2 pedagógiai asszisztens, 1 titkár, 2 takarító, 1 karbantartó látja el. A 2021/2022. tanév tanulói létszáma 162 fő, 8 évfolyamon, 9 tanulói csoportban folyik az oktatás, a délutáni tanulócsoportok száma: 5. Az intézmény fenntartója az Országos Szlovák Önkormányzat.

2. A Jankó János Általános Iskola és Gimnázium az alapfokú oktatáson kívül, középfokú végzettséget is ad. Az intézményben 24 tanár, 11 tanító, 2 pedagógiai asszisztens, 6 takarító, 1 karbantartó látja el a munkát. A 2021/2022. tanévben az alapfokú nevelési intézmény tanulói létszáma 284 fő, az oktatás 16 tanulói csoportban zajlik. A gimnáziumi oktatás 4 csoportban 101 fő tanulói létszámmal működik. Az intézmény fenntartója a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ.

Iskola személyi feltételek - Tótkomlós

	Fő	Hiányzó létszám
Szaktanítást végző tanítók száma	18	0
Szaktanítást végző tanárok száma	31	0
Pedagógiai asszisztens	4	
Gyógy pedagógusok létszáma	3	0
Kisegítő személyzet	11	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati, intézményi adatgyűjtés

Tótkomlóson az oktatásban részt vevő pedagógusok szakmai képzettsége jó, a személyi feltételek kedvezőek.

3. Tótkomlóson Alapfokú Művészeti Iskola működik. Az oktatási feladatokat 14 fő áttanító, főállású, 2 fő részmunkaidős és 21 fő óraadó pedagógus látja el, tanulói létszám: 418 fő. A zeneelmélet tanításával egyidejűleg 13 féle hangszeres képzés, színművészet oktatás, a képzőművészet területén belül rajz és festészet oktatás folyik az intézmény keretein belül. A művészeti oktatás színvonalát a növendékek eredményei igazolják. Tótkomlós városban a zeneoktatás fél évszázados múltra tekint vissza. Jelenleg két fúvószenekar működik Tótkomlóson. A Tótkomlói Gyermekek Fúvószenekar 40 fős létszámmal, az Ifjúsági Koncert Fúvószenekar 50 fős létszámmal működik. Tótkomlós város kulturális életében az alapfokú művészetoktatási intézmény növendékei, a zenekarok a művészeti csoportok jelentős szerepet töltenek be, a városi rendezvények színvonalát emelik. Önálló koncertjeik, előadásai a tótkomlói lakosok számára tartalmas időtöltést biztosítanak.

2.) Szociális szolgáltató központ

Az Intézmény szervezetére és működésére vonatkozó fontosabb jogszabályok:

- Szt.
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv.
- a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működési feltételeiről szóló 15/1998. (IV.30.) NM rendelet,
- SzCsM rendelet tartalmazza.
- A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások térítési díjáról szóló 29/1993. Korm. rendelet
- Tótkomlós városban a pénzbeli és természetben nyújtott szociális ellátásokról, valamint a személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról és az intézményi térítési díjakról szóló 18/2008. (IX.16.) önkormányzati rendelet.
- 2012. évi I. törvény a munka törvénykönyvéről
- 2020. évi C. törvény az egészségügyi szolgálati jogviszonyról
- 528/2020. (XI.28) Korm. rendelet az egészségügyi jogviszonyról szóló 2020. évi C. törvény végrehajtásáról

Az Intézmény szervezeti felépítése:

Az intézmény, 4 telephelyen 7 - féle szolgáltatást nyújt. Az intézményben 39 fő közalkalmazott, 2 fő háziorvos megbízási szerződéssel heti 4 órában az Idősek Házában, 1 fő terápiás munkatárs, 1 fő jogász heti 3 órában, ifjúság – iskola-egészségügyi orvos heti 5 órában Védőnői Szolgálatnál. A szakdolgozók a munkakör ellátásához szükséges iskolai végzettséggel rendelkeznek.

Jelenleg 9 fő közfoglalkoztatott segíti az intézmény munkáját.

A legmagasabb szintű szakmai munka, illetve a rászorultak igényeinek minél megfelelőbb ellátása érdekében kapcsolatot tart más szociális, egészségügyi, módszertani intézményekkel. Szoros együttműködést ápolnak a Foglalkoztatási Osztállyal, 2017-től a közfoglalkoztatási program keretében foglalkoztatnak 8 órában olyan munkavállalókat, akik kiestek a nyílt munkaerőpiacról. Évente 1-1 fő programonként visszakerült a nyílt munkaerőpiacra. A közfoglalkoztatott programok célja visszavezetni a dolgozókat a munka világába.

Tótkomlói Szociális Szolgáltató Központ

A feladatokat 4 telephelyen látják el.

Szociális Szolgáltató Központ székhelye: 5940 Tótkomlós, Pósa utca 2.

Feladat ellátás:

- étkeztetés,
- házi segítségnyújtás,
- idősek nappali ellátása,
- tanyagondnoki szolgáltatás.

Tótkomlós, Zámenhof utca 2/A.

- napos bölcsőde, bölcsődei ellátás.

Tótkomlós, Széchenyi utca 18.

- ápolást, gondozást nyújtó intézményi ellátás – idősök otthona

Tótkomlós, Fő út 2.

- védőnői ellátás
- iskola- egészségügyi ellátás

Az intézmény minden szolgáltatásra határozatlan idejű működési engedéllyel rendelkezik.

TAGINTÉZMÉNYEK***Idősök Klubja***

Telephely: 5940 Tótkomlós, Pósa u. 2.

Szociális alapszolgáltatás.

Az engedélyezett férőhelyszám: 30

Az idősök nappali ellátásában 5 fő dolgozik: 1 fő klubvezető, 1 fő szociális gondozó, 1 fő takarítónő, 1 fő rehabilitációs munkakörben takarító, 1 fő rehabilitációs munkakörben adminisztrátor.

Az intézményben a magukat részben ellátni tudó és segítségre szoruló idősök tartózkodnak, biztosítják részükre az étkezést, foglalkoztatást, egészségügyi ellátást, kulturális programokat.

A nappali ellátás keretében lehetőség van:

közösségi együttlétre, pihenésre, tisztálkodásra, ruházat tisztítására, meleg étel elfogyasztására, ügyintézés kérésére, vérnyomásmérésre, bevásárlás, számlabefizetés kérésére, gyógyszerek felírására, beszerzésére, névnapok- jeles ünnepek megtartására, tv nézésre, olvasásra, kártyázásra.

Az ellátottak nagy része egyedülálló, gyakran csak a közösségben tudnak társas kapcsolatokra szert tenni. Az ellátottak megoszlása szempontjából elnöiesedett, 5 férfi és 22 nő veszi igénybe ezt az ellátást. A pandémiára tekintettel ebben az időszakban nagyon kevés közös programot tudtak biztosítani. A dolgozók igyekeztek az idősök nappali ellátásában részesülőket ellátni otthonukban. Időnként pedig meglepetéssel kedveskedni részükre.

2020. decemberben előrehozott karácsonyi műsort szerveztek. Az ünnep szellemében az otthon lakóival, dolgozóival közös karácsonyi műsort készítettek. Ez volt az utolsó közös program 2020 decembere óta.

Az előző évhez képest a jeles ünnepek megtartása részben valósult meg. A névnapjukat ünneplőket is csak otthonukban köszönthették fel. Többször van évente közös sütés-főzés, bográcsozás, melyek jó hangulatban telnek. A veszélyhelyzetre tekintettel e rendezvények elmaradtak, egy alkalommal volt lehetőség közös rendezvény megtartására.

A dolgozók folyamatosan figyelemmel kísérték a gondozottak egészségi állapotát, napi kapcsolattartás telefonon történt, illetve heti 2-3 alkalommal otthonukban történt az ellátás.

Statisztikai adatok:

Az idősök nappali ellátásban 27 fővel van megállapodása az intézménynek. Az ellátottaknak továbbra sem kell fizetniük a napközbeni tartózkodásért, csak az idősök klubjában történő

étkezésért kell étkezési térítési díjat fizetni. A járványhelyzet az időszakában kiszállították az ebédet az igénylőknek.

Idősek klubja igénybevevők száma

Év	Igénybe vevők száma
2016	32
2017	33
2018	34
2019	34
2020	32

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Étkeztetés

Telephely: 5940 Tótkomlós, Pósa u. 2. A szociális étkeztetésnél 1 fő asszisztens dolgozik.

Az étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguk, illetve eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen

- a) koruk,
- b) egészségi állapotuk,
- c) fogyatékosságuk, pszichiátriai betegségük,
- d) szenvedélybetegségük, vagy
- e) hajléktalanságuk miatt.

Az önkormányzat köteles biztosítani az egyszeri meleg ebédet annak, akinek nincs jövedelme. 2016-ban 5 főnek, 2017-ben 2 főnek biztosította, 2018-ban és 2019-ben nem volt rá igény, 2020-ban 3 főnek biztosította, 2021-ben jelenleg nincs ingyen étkező. A szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguk, illetve eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani. Jelenleg összesen 89 személy veszi igénybe a szolgáltatást, persze nem mindenki a hét minden napján.

Az ebéd kiszállítása a tanyagondnoki autóval, illetve kerékpárral történik. Mivel sokan igénybe veszik a szolgáltatást, napi kapcsolat alakul ki az idősek és a tanyagondnok között, így ha valamilyen problémájuk van, bizalommal fordulnak hozzá.

Az étkezést igénylők száma csökkenő tendenciát mutat az elmúlt időszakban.

Étkezést igénybe vevők

Év	Igénybe vevők száma
2016	146
2017	141
2018	142
2019	132
2020	131

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Házi segítségnyújtás

Telephely: 5940 Tótkomlós, Pósa u. 2.

Engedélyezett férőhely: 54 fő

Ez az 54 a személyes gondoskodást igénylők engedélyezett száma, ezen kívül 21 szociális segítségben részesülőt látnak el.

Ezt a szolgáltatást az igénylő saját környezetében kell biztosítani az önálló életvitel fenntartása érdekében.

A házi gondozást 6 fő gondozónő végzi. A gondozónők, naponta gondozási naplót vezetnek az ellátottakról és a végzett tevékenységekről, illetve sorszámozott, hitelesített füzetben vezetik a napi pénzmozgásokat. A házi segítségnyújtásért óradíjat nem kell fizetni. Jelenleg 2020. április 1-től térítésmentes.

Ebédkiszállítás+gondozás

Év	Ebéd kiszállítás + gondozás	Ebéd nélküli igénybevétel
2016	51	19
2017	49	21
2018	52	34
2019	55	20
2020	56	19

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Tanyagondnoki szolgálat

Telephely: 5940 Tótkomlós, Pósa u. 2.

Személyes gondoskodás körébe tartozó alapszolgáltatás. A szolgáltatás 2005 óta működik Tótkomlóson.

A feladatot 1 fő tanyagondnok látja el.

Célja: a külterületi lakosok intézmény- és szolgáltatás-hiányból eredő hátrányainak enyhítése.

A tanyagondnok segítséget nyújt:

- az étkeztetésben,
- ellátottak szállításában orvoshoz, szűrővizsgálatokra, munkaügyi kirendeltségre,
- ünnepi rendezvényekre, idősök klubjába, idősök otthonába,
- alapszolgáltatásokhoz való hozzájutásban,
- bevásárlásban,
- tanyasi gyerekek igény szerinti iskolába szállításában,
- ellátottak higiénés körülményeinek megtartásában,
- önkormányzati információk tanyasi lakosokhoz történő eljuttatásában.

Ezen kívül feladata a gépkocsi karbantartása, szervizelésének figyelemmel kísérése, tisztán tartása, tankolás, menetlevelek, tevékenységnapló pontos vezetése.

A szolgáltatást 14 fő veszi igénybe rendszeresen. A tanyagondnok is rendszeres résztvevője a családsegítő és gyermekjóléti szolgáltatás által összehívott esetmegbeszéléseknek. Sokszor a

családsegítőtől a tanyagondnok segítségét kéri. Rálát a településen élőkre, hiszen nap, mint nap rója a városunkban a kilométereket. Észleli és jelzi, ha lát valami szokatlant vagy elesettet. Sokszor kell neki hirtelen döntéseket hozni. Mentő kérése, rendőrség kihívása stb. Segítséget nyújt az élelmiszersegély rászorulókhöz történő eljuttatásában. A vészhelyzet időszakai alatt neki is többletfeladatokkal kellett számolnia. Besegített a nappali ellátottak ellátásába, oltópontra vitte az igénylőket, volt, hogy újszülöttet kellett elszállítani 350 km-re. A tanyagondnok napi munkájában mindig vannak váratlan események. A személyes kapcsolatok miatt a tanyagondnok is ki van téve a járványveszélynek. A Tanyagondnoki Szolgálat gépjárművére folyamatosan költeni kell. A közeljövőben szeretnék lecserélni, mert a Városunk Tótkomlós Polgáraiért Alapítvány pályázatot nyújtott be a Városi Civil Alap keretében „civil közösségi tevékenységek és feltételeinek támogatása” (2021) című pályázati kiírására. Ennek keretében gépjárműbeszerzésre pályáztak. Amennyiben a pályázat elnyeri a támogatást, akkor az újjépjármű a tanyagondnoki feladatok ellátását szolgálná. Sajnos a tanyapályázat keretében nem tudnak évek óta pályázni, mert csak 5000 fő alatti településeknek lehet a tanyagondnoki Szolgálatnak gépjárműbeszerzésre pályázni.

Tanyagondnoki szolgálat ellátottak száma

Év	Igénybe vevők száma
2016	14
2017	15
2018	19
2019	16
2020	14

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Bölcsőde

Telephely: 5940 Tótkomlós, Zámenhof u. 2/A.

A bölcsőde 3 év alatti gyermekek nappali nevelését- gondozását látja el intézményes formában.

Az intézmény 40 férőhelyes, jelenleg 4 kialakított gyermekcsoporttal működik.

Személyi feltételek munkakörönként:

1 fő bölcsődevezető és egyben ételmezésvezető, 8 fő gyermekgondozónő, 2 fő szakácsnő, 2 fő dajka, 3 fő közfoglalkoztatott.

A bölcsőde szakmai feladatait a Bölcsődei Nevelés-gondozás Országos Alapprogramja határozza meg.

Jelenleg a Bölcsődében gondozottak száma: 37 gyermek. A bölcsőde kihasználtsága az elmúlt egy évben sajnos nem volt 100%-os. Jelenleg 3 üres férőhely van. Vélhetően a járványnak köszönhető, valamint a kevesebb gyermek létszámnak. Településünkön rohamosan csökken a gyermekszületés. Szakmailag a bölcsőde azt a többletet nyújtja a környező bölcsődékhez viszonyítva, hogy minden évben gyógypedagógus felméri a gyermekeket, és a korai fejlesztés elindulhat már bölcsődés korban, nem csak az óvodában. A fejlesztőpedagógus kész arra, hogy a szülőkkel megbeszélje a jó irányt a gyermek fejlődésével kapcsolatosan. Fontos lenne,

hogy minél korábban fejlesszék a gyermeket, mert annál gyorsabban zárkózzanak fel kortársaikhoz. A jelenleg a teljes térítésmentes étkezők száma: 9 fő. Teljes térítési díjat fizetők száma: 4 fő. Csak gondozási díjat fizetők száma: 24 fő.

Bölcsődei ellátásban részesülők

Év	Létszám
2016	50
2017	50
2018	56
2019	60
2020	59

Forrás: Helyi adatgyűjtés

2020. évben a bölcsődei gondozottak száma 59 gyermek volt. A Bölcsőde intézménye 40 férőhelyes, de az év végi számadatok eltérése az időközbeni létszámváltásból adódik. (Pl. ősszel a 3. életévüket betöltötték óvodába kerülnek, vagy év közben jelentkeznek bölcsődei ellátásra.)

A bölcsőde a járvány időszaka alatt végig működött. Ügyeleti szolgálat folyamatosan volt. 2020 júniusától pedig folyamatosan működik az intézmény. A bölcsődei programok is elmaradtak a járvány miatt, csak belső csoportonként megtartott programokat szerveztek.

Idősek Háza

Telephely: 5940 Tótkomlós, Széchenyi u. 18.

Ápolást, gondozást nyújtó, a személyes gondoskodás körébe tartozó szakosított ellátás.

Személyi feltételek: 1 fő vezetőgondozó, 5 fő gondozónő, és 2 fő takarítónő, 1 fő megbízott terápiás munkatárs 2 fő közfoglalkoztatott. A személyi feltételek tekintetében a munkaköréhez szükséges szakképesítéssel minden dolgozó rendelkezik.

Az engedélyezett férőhelyszám 20 fő. Jelenleg és évek óta 100%-os az Idősek háza kihasználtsága. Az intézménybe való bekerülés feltétele továbbra is a gondozási szükséglet megléte, vagyis csak az jogosult idősotthoni ellátásra, akinek 4 órát meghaladó a napi gondozási szükséglete. Illetve bekerülhet az a személy, aki a 80. évét betöltötte, és egyedül élt. Jelenleg az otthonban 18 nő és 2 férfi van. Békés és Csongrád-Csanád megyéből fogadhatunk ellátottat. Várakozó 14 fő, 19 fő fizet teljes összegű térítési díjat, 1 fő részösszegű térítési díjat fizet.

A lakók egészségügyi ellátását a háziorvossal szorosan együttműködve végzik. A háziorvos hetente egy alkalommal, illetve sürgős esetekben hívásra azonnal érkezik. A háziorvosnak a veszélyhelyzet időszakában jóval több feladata volt, hiszen az otthonban is fertőzött a vírus. A 20 lakóból 18 igazoltan koronavírus fertőzött lett. Közülük ketten kerültek kórházba, a többiek kisebb tünetekkel vészték át. A dolgozók közül 5 fő fertőződött meg. A 24 órás gördülékeny ellátás érdekében 3 fő kiegészítő ápolót alkalmaztak. Nagyon megviselte érzelmileg a lakókat és a dolgozókat is a fertőzés. A nővérek overállba beöltözve kétóránként váltották egymást a járvány időszakában.

A lakókat mentálisan meggyötörte a látogatási és kijárási tilalom. Jelenleg már fogadhatnak látogatókat, de feltételekkel. A hozzátartozók látogatása, létfontosságú a bentlakók

szempontjából, a hiányuk pedig rontja a mentális, és egészségi állapotukat. Az elmúlt időszakban érezhető volt a türelmetlenség és a feszültség a lakók között.

Öt hónapon keresztül alternatív megoldásokkal, (mint pl. telefon, mobiltelefon és video-chat) tudtak az ellátottak kapcsolatot tartani a hozzátartozójukkal. A személyes látogatásnak több szigorú feltétele volt, melyet a Nemzeti Népegészségügyi Központ által kiadott eljárásrend tartalmazott. Sajnos az otthonban nem adatott meg az a látogatószoba, mely külön bejáratral rendelkezik. 2021. január végén a tervezett oltási program keretében megkapta 17 lakó és 5 dolgozó az első védőoltást, majd három hét múlva a második oltást is.

Az intézmény minden évben eleget tesz adatszolgáltatási kötelezettségének. Mind a fenntartó felé, mind pedig az országos rendszerek felé. Év elején a KSH felé, a fenntartó felé a költségvetési tervezéshez. Továbbra is folyik a TEVADMIN KENYSZI rendszerben a napi Taj alapú adatszolgáltatás. A Covid-19 vírus megjelenésével a Nemzeti Népegészségügyi Központnak és a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóságnak a mai napig jelentési kötelezettségük van.

Az épület felújítására a közeljövőben megoldást kellene találni. Gazdaságossági szempontból nem elhanyagolható, hogy a villamos és fűtésrendszer is elavult és nem hatékony. Keresni kell a pályázati lehetőségeket.

Idősek Háza - ellátottak

Év	Ellátottak száma	Várakozók száma
2016	20	11
2017	20	13
2018	20	17
2019	20	16
2020	20	14

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Védőnői Szolgálat

Telephely: 5940 Tótkomlós, Fő út 2.

A területi védőnői ellátás a kötelező egészségügyi alapellátás körébe tartozik. A településen három védőnői körzet működik, 3 védőnő, és 1 fő részmunkaidős takarítónő látja el a feladatot.

1 fő iskola-egészségügyi orvos megbízási szerződéssel látja el a kötelező szűréseket és adja be a kötelező védőoltásokat.

A védőnők közalkalmazotti jogviszonya 2021. március elsejével a törvény erejénél fogva átalakult egészségügyi szolgálati jogviszonnyá.

A településen a születések száma kis mértékben csökkent. 2021-ben a rendelkezésre álló adatok alapján a várható születések száma 32 gyermek.

A méhnyak szűrő program folytatódik a Nemzeti Népegészségügyi Központ szervezésében. 2021-ben 600 nő kap meghívót méhnyak szűrésre, melyet a védőnők a védőnői tanácsadóban végeznek. Magyarországon a méhnyakrákban elhunytak száma nagyon magas, a betegség megelőzés érdekében vannak a kampányszűrések. 2021-ben 32 nőt szűrtek le a védőnők.

Védőnői szolgálat - ellátottak, születések száma

Év	Születések száma	0-7 évig gondozottak száma	6 év feletti oktatási intézménybe járó gondozottak száma
2016	58	379	590
2017	45	392	583
2018	43	314	555
2019	37	316	563
2020	35	313	580

Forrás: Helyi adatgyűjtés

A Tótkomlói Szociális Szolgáltató Központ 2020. évi eseményei:

- 2020. tavaszi, nyári, őszi és téli ingyenes szünidei étkeztetést az intézmény dolgozói koordinálják. A program keretében 44 napon keresztül ingyen étkezhetek a 3-18-éves korú gyermekek, akik egyszeri meleg ételt kaptak hétköznapiokon, melyet a Napközi Konyha biztosított.
- Folyamatosan koordinálják az RSZTOP élelmiszersomagok átadásának lebonyolítását a Pósa utcán, melyet a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság pályázatán keresztül juttat el Tótkomlóra.
- Augusztusban egy hetes napközis tábort rendeztek 27 gyermek részére a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálattal, melynek a Pósa utcai épület és udvara adott helyet. Több dolgozó önkéntesen segítette a tábor programjait. A tábort a Városunk Tótkomlós Polgáraiért Alapítvány támogatta.
- A Békés Megyei Kormányhivatal, mint működést engedélyező hatóság ellenőrzést tartott 2020. október 05-én az Idősek Háza, és az Idősek Klubja tekintetében.
- Az Idősek Háza kapcsolódott az orosházi Egészségfejlesztési Iroda programjába, mely négy alkalommal online időstornát tartott.
- Folyamatosan megszervezik a Vöröskereszt számára a véradásokat, amelynek kéthavonta az Idősek Klubjában, adnak helyet.
- Lezárult a TOP4.2.1.-15-BS1-2018-00063 számú „Szociális Alapszolgáltatások Fejlesztése Tótkomlóson” című projekt, melyben az intézmény 11.100.000,- forintot költhetett új berendezési tárgyakra, illetve a munkájukat segítő eszközökre.

Gazdálkodás

Tótkomlós Város Önkormányzat Képviselő-testület a költségvetési rendeletében biztosítja az intézmény működéséhez a költségvetést.

Az éves költségvetés az állami normatívából, intézményi térítési díjakból és az önkormányzati támogatásból áll. Az eszközök fejlesztését a pályázati lehetőségek kihasználásával pótolják.

Együttműködés más intézményekkel

A településen működő minden más intézményekkel, vállalkozásokkal, civil szervezetekkel, jó kapcsolatot igyekeznek kialakítani. Jó kapcsolatot ápolnak a környező kórházak szociális munkásaival. Állandó szakmai kapcsolatban állnak az Orosházi Kistérség Többcélú Társulása fenntartásában működő Család- és Gyermekjóléti Szolgálattal. Folyamatosan együttműködnek a Nemzeti Népegészségügyi Központtal, a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatósággal, a Foglalkoztatási Osztállyal, a Nemzeti Élelmiszerbiztonsági Hivatallal, Békés Megyei Kormányhivatallal. Korrekt kapcsolat alakítottak ki az Tótkomlói Evangélikus Szeretetszolgálattal.

3.) Népkonyha

A Dél-Békés Jövőjéért Szövetség támogatásával Tótkomlóson népkonyha működik. A szociálisan rászoruló, valamennyi hátrányos helyzetben, nehéz körülmények között élő lakos részére alkalmi jelleggel és helyben fogyasztással a hét munkanapján napi egyszeri meleg ételt biztosít a népkonyha.

A Humán Szolgáltató Központ (1143 Budapest, Gizella út 37.), egyházi fenntartó fenntartásában működő Dél-békési Étkeztetési Centrumot (5744 Kevermes, Toldi utca 3-3.) mint engedélyest az általa nyújtott szociális konyha (ellátási helyek: Kondoros, Elek, Kétegyháza), valamint népkonyha (ellátási helyek: Gádos, Orosháza, Tótkomlós, Nagybánhegyes, Mezőkovácsháza, Pusztatölke) szociális alapszolgáltatásokkal a Békés Megyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztálya a BE/15/238-117/2018. ügyiratszámú, véglegessé vált határozata alapján 2018. augusztus 1. napjával jegyezte be a szolgáltatói nyilvántartásba. A népkonyha ettől az időponttól kezdte meg működését Tótkomlóson. Tótkomlós Város Önkormányzat Képviselő-testülete az 5940 Tótkomlós, Táncsics utca 10. szám alatti „volt Diákotthon” épületének egyes helyiségeit szívességi használatába adta. A hivatkozott ingatlan használati szerződés szerint a felek külön megállapodásban rendelkeztek az egyes helyiségek használata során felmerülő költségek viseléséről.

A Dél-Békés Jövőjéért Szövetség az Orosházi Járási körzetben több településen működtet népkonyhát. Az ételek elkészítését, azok kiosztási helyszínekre történő kiszállítását az előírásoknak megfelelő feltételekkel, engedélyekkel rendelkező szolgáltatókkal kötött együttműködési megállapodást.

A Dél-békési Étkeztetési Centrum fenntartója, a Humán Szolgáltató Központ arról számolt be, hogy „a településről érkező pozitív visszajelzések megerősítik annak tényét, hogy a szolgáltatás megjelenése hiánypótló volt a településen és nagy biztonságot nyújt a nélkülözőknek, akik számára a mindennapi meleg étel beszerzése, elkészítése nem megoldott.”

Tótkomlóson a népkonyha munkanapokon 12 órától - 13 óráig működik. Jelenleg átlagosan naponta 113 fő veszi igénybe a szolgáltatást.

4.) Tótkomlói Evangélikus Szeretetszolgálat

Idősek klubja

5940 Tótkomlós, Luther utca 1.

Nappali ellátás - A szolgáltatás keretében lehetőség biztosítása a napközben tartózkodásra, étkezésre, társas kapcsolatokra, higiéniai szükségletek kielégítésére, valamint a szabadidős tevékenységekre. Nappali ellátáson az engedélyezett létszám: 45 fő.

Étkeztetés - Napi egyszeri meleg étkeztetés biztosítása, azon gondozottak részére, akik önmaguk, illetve eltartottaik részére tartósan, vagy átmeneti jelleggel nem képesek ezt biztosítani. Megállapodással rendelkezők száma 105 fő.

Házi segítségnyújtás - A gondozónő akár naponta otthonában - előre megbeszélt időpontban - felkeresi az idős, segítséget igénylő személyt, s a szükséges ápolási gondozási feladatokat elvégzi. Engedélyezett létszám: 108 fő. Ezen belül személyi gondozásra 38 fő az engedélyezett létszám. Jelen állás szerint 42 fő rendelkezik megállapodással.

Szenvedélybetegek nappali ellátása

2014-ben a Luther Ház adott otthont a szenvedélybetegek nappali ellátásának. Az épületrész szervesen kapcsolódik az egyházi intézményeknek helyet adó épületekhez, így a szeretetszolgálat irodáihoz, az idősek nappali ellátását, étkeztetését biztosító műemlék épülethez és a már működő Napraforgó Házhoz. Utóbbi elsősorban kézműves- és klub-foglalkozásoknak ad otthont, így az inspiráló környezet már önmagában is képes hozzájárulni a szenvedélybetegek társadalmi felzárkóztatásához. A nappali ellátás három gondozási csoportban működik az ellátottak speciális igényeinek megfelelően, szenvedélybetegségük formáját figyelembe véve. Az ellátás engedélyezett ellátotti létszáma 15 fő, mellyel 3 új munkahely is jött létre.

A szenvedélybetegek részére biztosított nappali ellátás a saját otthonukban élő, tizenhatodik életévüket betöltött, fekvőbeteg-gyógyintézeti kezelést nem igénylő szenvedélybetegek számára nyújt önkéntes alapon igénybe vehető, szociális, egészségügyi és mentális állapotuknak megfelelő alapszolgáltatásokat, valamint nyitott formában, az ellátotti kör és a lakosság által egyaránt elérhető lehetőségeket. A nappali megnevezés arra utal, hogy adott helyiségben, meghatározott napközbeni nyitva tartás mellett különféle szolgáltatásokat nyújt szenvedélybetegek és hozzátartozóik részére. Egyéni konzultációs és csoportos foglalkozásokat biztosít, lehetőséget ad a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, higiénés szükségletek kielégítésére, étkeztetésre, és a helyi igényeknek megfelelő közösségi programokat szervez, valamint helyet biztosít a közösségi szervezésű programoknak, önszorgató csoportoknak. A nappali ellátási forma fontos eleme a szolgáltatás preventív hatása, hiszen az egyéni szükségletekre alapozott hosszabb távú szociális és mentális gondozással, az életvitel, életvezetés segítségével, a személyiség fejlesztésével, a közösség erejével megelőzhető, hogy a problémával küzdő egyre inkább izolálódjon, állapota rosszabbodjon. A nappali alapellátás keretében biztosítani kell: a lakókörnyezetben történő segítségnyújtást az önálló életvitel fenntartásában, a meglévő képességek megtartását illetve fejlesztését, a háziorvossal és a

kezelőorvossal való kapcsolattartás révén a szolgáltatást igénybe vevő állapotának folyamatos figyelemmel kísérését, a bio-pszicho-szociális rehabilitációt, a szociális és a mentális gondozást, a szolgáltatások igénybevételére ösztönzést.

**Ápolást, gondozást nyújtó intézményi ellátás / Idősek otthona
5940 Tótkomlós, Fő út 43.**

A városban az évszázados múltra visszatekintő evangélikus egyházközség, 1993 őszén az akkori lelkészével és presbitériumával úgy gondolta, hogy mivel a fiatalok egyre nagyobb számban vándorolnak el a városból, egyre több lesz a magukra maradt idősök száma is, így szükség van egy idősök ápolására-gondozására szakosodott intézmény létrehozására. A szeretetotthon célja tehát, hogy evangélikus egyházi intézményhez méltóan, az Egyház Urának, Jézus Krisztusnak szeretetparancsát követve, a naponkénti gondoskodás magas szintű megvalósításán keresztül, Isten szeretetének közvetítőiként élni, és szolgálni a rászoruló idős embertársaink között. Gondolatukat tett követte és 1994. április 24-én megtörtént az alapkövetél. Az első lakók 1998. januárban foglalták el lakhelyüket, ekkor még mindössze 4-en. Az intézmény az Evangélikus Egyház Diakóniai Intézményeire vonatkozó egyházi törvények, valamint az Szt. és az SzCsM. rendelet előírásainak figyelembe vételével végzi munkáját.

Az évek során mind a lakók, mind a dolgozók létszáma emelkedett, jelenleg 57 fő elhelyezésére van engedélyük, mellyel maximálisan élnek. Maga az épület téglalap alakú, mely egy hangulatos zárt udvart ölel magába, nagy világos terek, folyosók és szobák jellemzik. 33 szobában élnek a lakók, illetve van egy betegszoba is a gyengélkedő lakók részére. A szobák többsége két ágyas, ahol a lakók az intézmény által biztosított bútorzatot használják, de van néhány egy személyes szoba is, ahol helyenként saját bútoraikkal rendezték be a szobát a lakók. Ezek a szobák méretükben, felszereltségükben és minőségükben a törvényben előírtaknak megfelelnek. Minden szobához tartozik komplett vizes blokk, sőt 4 szoba kivételével minden szobának van egy kis erkélye is. Ezen kívül számos közösségi hellyel is rendelkeznek, társalgók, foglalkoztató, teakonyha és imaterem formájában.

A szeretetotthon ellátásai elsősorban a fizikai, az egészségügyi, a mentálhigiénés és a lelki gondozás területein nyilvánulnak meg a következő módon.

A fizikai ellátás a lakószoba, ill. tágabb lakókörnyezet rendjének, tisztaságának biztosításában, valamint a tisztálkodás és a személyes higiéné figyelemmel kísérésében, szükség esetén annak elvégzésében nyilvánul meg. Továbbá az egészséges és kulturált étkezés lehetőségének biztosítása, a lakók saját ruházatának tisztítása, javítása, számontartása, cseréje, pótlása.

Az egészségügyi ellátás keretein belül az egészség megőrzés feltételeinek biztosítása, egészségi állapot folyamatos ellenőrzése, ápolást a lakók állapotának megfelelően, a házi orvossal való szoros együtt működést, a gyógyszerek, segédeszközök beszerzését és alkalmazását, kórházi szakorvosi ellátás megszervezése.

A mentálhigiénés ellátás keretein belül személyre szóló odafigyeléssel, a lakók korábbi életének ismeretében egyéni bánásmóddal, életvezetés segítségével, kapcsolattartás elősegítésével, elszigetelődés megakadályozásával, szabadidő hasznos és szórakoztató

eltöltésével, lakók egymás közti kapcsolatainak ápolásával igyekszik az intézmény kiegyensúlyozott és harmonikus légkört teremteni.

Egyházi intézményről lévén szó természetesen hozzátartozik az életükhöz az imádságos háttér. Szerdánként áhítatot, vasárnapokon és ünnepnapokon pedig istentiszteletet tartanak. Ezeken túl személyes lelki beszélgetésekre, közös éneklésekre, imádságokra is hívják és várják a lakókat.

A mentális és a lelki gondozást egyaránt, hozzáértő, végzettséggel rendelkező szakemberek végzik. A szellemi leépülés, időskori demencia lassítása érdekében a mindennapos cselekvések gyakorlását, az emlékek felidézését szorgalmazzák, kombinálva ezeket memóriafejlesztő játékokkal kis csoportokban. Sok esetben a saját otthonból való elkerülés traumájának feldolgozása a legnagyobb feladat. Ezt a lelki beszélgetéseken túl a hozzátartozókkal, barátokkal való szoros kapcsolattartással és az aktív intézményi életbe való bevonással ellensúlyozzák. A csoportos és egyéni foglalkozások, zenehallgatás, torna, gyógymasszázs, kirándulások, kerti munka, kézműves foglalkozások, kulturális és nemzetiségi programok látogatása mind azt a célt szolgálják, hogy a lakó jól érezze magát az intézményben. Néhány lakó szlovák nemzetiségi kötődésű, szívesen használják a nyelvet egymás között és szívesen látogatnak nemzetiségi programokat városunkban, melyhez minden támogatást megkapnak.

Az intézmény lakókat az ország egész területéről, de elsősorban Tótkomlós és vonzáskörzetéből fogad, etnikai és vallási hovatartozásra való tekintet nélkül. Az intézményi elhelyezést egy kérelemmel kell indítani, mellyel egyúttal regisztrálási szándékát is kifejezi a leendő lakó és felkerül a várólistára. Ezt követi a személyes találkozás az előgondozás, az ápolási szükség vizsgálata, mely a négy óra „ápolási szükséglet” megállapításához elengedhetetlen. Az elhalálozás esetén felszabadult helyet az időrendi sorrendben következő jelentkezőnek ajánljuk fel.

Helyi adottságaik miatt lehetősége nyílik a lakóknak arra, hogy a gyógyfürdő és a reumatológiai kezelések széles skáláját vegyék igénybe. Ezen túl a város összes rendezvényén képviseltetik magukat, mint látogatók, de az otthon lakói által készített kézműves termékekből is készült már városi kiállítás. A heti rendszerességgel megrendezett kirakodó vásárt is előszeretettel látogatják. Lehetőség szerint egy napos kirándulásokat szerveznek számunkra, mely mindig nagy sikert arat.

Az intézmény lelkiségét teljes egészében átjárja az idők iránt érzett szeretet és tisztelet.

A pandémia sajátos nehézségei miatt az elmúlt év nagyon megterhelő volt. A járványhelyzetet mind a lakók, az ellátottak és az intézmény is nagyon nehezen élte meg. Az intézménynek sikerült alkalmazkodnia az elvárásokhoz. Az alkalmazkodás másik kulcsa a dolgozók odaadása és személyes áldozatai voltak, akár munkaidőről, akár energiáról volt szó egy-egy helyettesítés során. Az egyik legnagyobb nehézség az volt, hogy egymás után érkeztek a határozatok, eljárásrendek melyek nem szociális intézményre szabott egészségügyi elvárásokat szabályoztak, Például az épület adottságai, vagy a szaktudás hiánya miatt tűntek irreálisnak, bár az intézményben szerencsére volt egészségügyi kompetenciájú gondozó az állományban. A kezdeti időszak legnagyobb kihívását a védekezéshez alapvetően szükséges eszközök (védőfelszerelés, fertőtlenítőszer) beszerzés problémái jelentették. Nehezen lehetett hozzájutni és irreálisan magas áron biztosították az egyes védőeszközöket a

beszállítók. A későbbiekben megoldódni látszott a Magyarország Kormánya által biztosított védőeszközök rendszeres biztosításával. A történeteknek voltak pozitívnak tekinthető hozadécai is, mint az összefogás és az egymásra figyelés megélése, a dolgozók sokat tanultak arról, hogy ki hogyan reagál a krízisben. Az intézmények lakói számára pedig lelkileg volt nagyon nehéz a szeretteik látogatása nélkül, ami nem csak az idősök hangulatára lehetett hatással, de az egészségi állapotukra is. Az idősök számára a személyes találkozásnak különösen nagy jelentősége van, amit az online megoldások nem tudtak igazán pótolni. Az otthonban a dolgozók megtették mindent, amit tudtak, hogy lehetővé tegyék a lakók és a hozzátartozók kapcsolattartását, több wifi pontot létesítettek az intézményben. Video hívásokat biztosítottak és külön erre a feladatra megbízott munkatárs mindenben segített a lakóknak. Későbbiekben az eljárásrendnek megfelelően Látogatói Szoba kialakításával biztosították a lakók és hozzátartozóik számára a biztonságos személyes, de érintésmentes találkozást.

Előző évekhez képest látszik a járványhelyzet miatt csökkenő tendenciát mutató igénybevételi szám alakulása. Sajnos a veszélyhelyzet alatt hozott eljárásrend egyértelművé tette a személyes találkozások teljes szüneteltetését határozatlan ideig. Ez az intézkedés minden egyes ellátottat mentálisan elég rosszul érintett. A szolgáltatásokat az eljárásrendnek megfelelően változtatták a bentlakásban is, ahol a szakmai protokollok segítették a dolgozók munkáját. A nappali ellátásnál az ellátottakat saját otthonukban keresték fel személyesen, vagy telefonon. A kapcsolatteremtés nehezebb volt mivel csoportosulni sem lehetett. De mindenkit az előírásoknak megfelelően elláttak, segítség nélkül senkit nem hagytak.

Új megvalósított feladatok között szerepelt az idősök bentlakásos otthona előkertjének szebbé tétele. A kert építése a lakók mentális egészségét pozitívan befolyásolja.

Nagy hangsúlyt fektettek a lelki gondozásra is így az idei év szeptemberétől intézményi lelkész állt munkába Magyar Paulik Enikő személyében.

A veszélyhelyzet alatt lehetőség volt férőhelybővítésre, az idősök bennlakásos otthonával kapcsolatban. 2021 tavaszától az 52 férőhelyes idősök otthonának létszámát 5 fővel növelték, azaz 57 férőhelyes lett az intézmény. Jelenleg 57 lakó van az intézményben.

A pandémia ideje alatt rendszeresen tájékoztatták lakókat az aktuális helyzetről, objektíven tényalapú híradásokat továbbítva. Fontos érezniük, hogy minden szinten kézben tartják a dolgokat valamint, hogy megértsék, miért van szükség a sokak által szigorúnak vélt intézkedésekre az intézményben.

Tótkomlói Evangélikus Óvoda **5940 Tótkomlós, Aradi út 2.**

Az intézmény ökumenikus nyitottságú egyházi óvoda, melynek fenntartója a Tótkomlói Evangélikus Egyházközség. Az óvoda 1992 óta működik, jelenleg két korcsoportban, 4 óvodapedagógus, 2 dajka és 1 gazdasági vezető segítségével folyik a nevelő-oktató munka.

Helyi Óvodai Program három legfontosabb eleme:

- a néphagyományőrzés,
- a keresztyén - lelki nevelés,
- a szlovák nyelvoktatás.

Célja, a gyermekek életkori és egyéni sajátosságait figyelembe véve elősegíteni személyiségük harmonikus fejlődését a keresztyén értékek követésével, érzelmmel gazdag életet biztosítva számukra.

A csoportoknak az egyházközség lelkésze teremti meg a heti egy alkalommal szervezett hittan foglalkozások alkalmával, valamint az óvónők által tartott napi áhítatok és az ovis egyházi énekkar nyújtják a további lelki segítséget a gyermekek számára.

Az óvoda épületében esztétikusan kialakított, nagyméretű, galériás csoportszobák, öltöző-folyosó, gyermekmosdó és sószooba várja a gyermekeket. A tágas udvaron füves és homokkal szórt területen, a biztonsági előírásoknak megfelelő udvari játékok elégítik ki a gyermekek nagy mozgásigényét.

5.) A város szociális ellátórendszer céljai, eredményei

1. A Sztv. meghatározása szerint szükséges szociális alapszolgáltatások teljes körűen biztosítottak.
2. Minden szociális ellátási forma végleges működési engedéllyel rendelkezik.
3. Biztosítottak a tárgyi és személyi feltételek az ellátórendszer minden területén, a hiányok pótlásra kerültek.
4. A házi segítségnyújtást igénylők az otthonukban széles körű gondozást kapnak.
5. A külterületen élők házi gondozása, étkeztetése a tanyagondnoki szolgálat működtetésével az igényeknek megfelelően megoldott.
6. A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás bevezetésével csökkent a bentlakásos elhelyezést kérők száma, az idős ember tovább maradhat saját otthonában.
7. Az intézményi integráció megvalósult, a város egyik legnagyobb intézménye jött létre, 10 féle ellátási forma 3 telephelyen.

6.) A város szociális ellátórendszerének további céljai, fejlesztések

- A mozgáskorlátozottak részére minden intézményben a jogszabályoknak megfelelő teljes akadálymentesítés megvalósítása.
- Új, korszerű Idősek Háza létrehozása, bővítése.
- Demens gondozottak ellátási feltételeinek javítása az Idősek Házában.
- A szociális foglalkoztatás fenntartása, bővítése és elérni az EU-s szintet a munkaképesség csökkentek foglalkoztatási arányában, mely 40-50% (hazánkban jelenleg 10-15%).
- A megváltozott munkaképességű munkavállalók foglalkoztatása érdekében (beruházások) munkahely létesítése, korszerűsítése és fejlesztése, valamint munkaeszközök beszerzése.
- A szociális ellátásban dolgozók részére rendszeres szupervízió biztosítása.
- Továbbra is fokozott figyelmet kell fordítani az ügyfelek fogadására, várakozási idejük csökkentésére.
- Az aktív korúak ellátásában részesülőkkel megfelelő, személyre szóló beilleszkedési program kidolgozása, és a beilleszkedési programok körének szélesítése: pl.: tréningek, klubok, iskolai végzettség megszerzésére irányuló képzés, foglalkoztatás, stb.

Természetesen az aktív korú nem foglalkoztatott személyek esetében a végső cél, a munkaerőpiacra történő integrálásuk elősegítése.

- Az együttműködésre kijelölt és a programokkal érintett intézmény munkatársainak folyamatos segítése megfelelő információkkal.
- A rászoruló családokhoz kellő időben jussanak el a segélyek, különösen olyan esetekben, amikor erre lakhatásuk megőrzése érdekében szükségük van. (Információ-csere)
- Kiemelt feladatként kell kezelni a szegény, nehéz anyagi körülmények között élő tehetséges gyermekek segítségét, ezért amennyiben erre lehetőség van, a költségvetés készítésekor a szociális tanulmányi ösztöndíjra kiemelt figyelmet kell fordítani.
- Sajnos egyre gyakoribbak a köztemetések. E feladat tekintetében továbbra is a soron kívüli ügyintézés, az eltemettetés minél rövidebb időn belüli empatikus elintézése a cél. Fontos a kórház és a Temetkezési Intézet munkatársaival történő folyamatos kapcsolattartás megerősítése a hatékony ügyintézés és a költségek (pl. hűtési díj) csökkentése érdekében.
- Az idősök szociális ellátását biztosító intézményekkel szorosabbá kell tenni az információcserét, a kooperációt. A statisztikai adatok felhasználásával, folyamatos elemzésével, városunk mindenkori költségvetési helyzetét figyelembe véve, a helyi rendelet célirányos módosításával amennyiben lehetséges, követni kell az „igényeket”, hiszen az egészségügyi állapot megőrzésében, javításában ez az ellátás fontos tényező lehet.
- Szükséges a szolgáltatások reklámozása, hiszen sok a településünkön élő polgár még mindig nem ismeri a már jelenleg is rendelkezésre álló lehetőségeket, szolgáltatásokat.
- Az Idősek Háza tárgyi feltételek javítása, a szolgálat munkafeltételeinek biztosítása, új elhelyezés lehetőségének megvizsgálása.
- A közhasznú, illetve közcélú foglalkoztatás formáinak jelenlegi szinten való fenntartása.

7.) Civil szervezetekkel való kapcsolattartás a szociális szolgáltatások területén

Településünkön több olyan civil szervezet is létezik, melyek a szociális feladatok ellátásában segítséget nyújtanak.

Ezen a területen kiemelkedő szerepet töltenek be az alábbi szervezetek:

Civil szervezet, egyesület neve	Címe	Felelős személy
„Iskoláért, a jövő polgárért” Alapítvány	5940 Tótkomlós, Erzsébet utca 2.	Bohácsné Nyíregyházi Zsuzsanna
Boldog Mosolyért Alapítvány	5940 Tótkomlós, Erzsébet utca 3.	Malyáné Lestyán Anna
Városunk Tótkomlós Polgáraiért Alapítvány	5940 Tótkomlós, Pósa utca 2.	Dr. Gulyásné Gulya Magdolna
Mozgáskorlátozottak Tótkomlói Egyesülete	5940 Tótkomlós,	Benkő Anita
Komlói Szlovákok Szervezete	5940 Tótkomlós, Földvári út 1.	Laukó Zsuzsanna
Komlói Szlovákokért Alapítvány	5940 Tótkomlós, Földvári út 1.	Ondrejó Anna
Szlovák Nemzetiségi Műveltségért Alapítvány	5940 Tótkomlós, Földvári út 1.	Boborné Tuska Erzsébet
Magyar Vöröskereszt I. Tótkomlói Alapszervezete	5940 Tótkomlós, Fő út. 2.	Hajduk Lászlóné
Nagycsaládosok Tótkomlói Egyesülete	5940 Tótkomlós, Rákóczi út 28.	Beraczka Ilona
Városi Nyugdíjasklub Tótkomlós	5940 Tótkomlós, Kossuth u. 14.	Krska Pál Józsefné
Mécsvilág Alapítvány	5940 Tótkomlós, Fő út 43.	Dr. Hrivnák Mihály Balázs
Tótkomlói Hit Remény Szeretet Alapítvány	5940 Tótkomlós, Aradi út 2.	Szabó Zoltánné
Tótkomlói Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat	5940 Tótkomlós, Liszt F. u. 15.	Laukó Zsuzsanna/elnök
Tótkomlós Város Cigány Nemzetiségi Önkormányzat	5940 Tótkomlós, Rákóczi u. 28.	Lakatos Tibor/elnök

Forrás: Helyi adatgyűjtés

8.) Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Meg kell említeni azokat a dokumentumokat, koncepciókat, melyek a szociális szolgáltatástervezési koncepció megvalósítását, közvetlenül, vagy közvetve segítik.

- költségvetési koncepció
- gazdasági program
- szolgáltatástervezési koncepció
- településfejlesztési stratégia
- településrendezési terv
- településszerkezeti terv
- településfejlesztési koncepció
- helyi esélyegyenlőségi program.

A 2013. évtől az önkormányzati feladatellátás, ezzel együtt a finanszírozási rendszer is alapjaiban változott meg. A korábban az önkormányzatok által ellátott feladatok egy része az államhoz került. A feladatátrendeződés megjelent a közoktatásban, a szociális, a gyermekvédelmi és az igazgatási ágazatban egyaránt. Az önkormányzati szervek által ellátott államigazgatási feladatok mértéke mérséklődött, a feladatok egy része a 2013. január 1-jétől létrejövő járási hivatalokhoz került át. Az új rendszerben a feladatellátás az eddigi állami-önkormányzati feladatmegosztás jelentősen megújuló formát jelent. Tótkomlós város költségvetése tartalmában és formájában is megfelelően követte a változásokat.

Településfejlesztési Koncepció:

A településfejlesztés összetett feladatainak összehangolása, fenntarthatóságuk biztosítása – törvényi felhatalmazás alapján – a helyi önkormányzat feladata.

A koncepció:

- biztosítja a településfejlesztés összehangolt megvalósulását,
- megalapozza a település rendezését,
- rendszerbe foglalja a város közigazgatási területére kiterjedő önkormányzati településfejlesztési döntéseket.

A koncepció elsősorban településpolitikai dokumentum, amelynek kidolgozásában a természeti-művi adottságok mellett a társadalmi, a gazdasági, a környezeti szempontoknak és az ezeket biztosító intézményi rendszereknek van döntő szerepe.

Tótkomlós város Településfejlesztési koncepciója tartalmazza:

- a Tótkomlói Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat Képviselő-testületének 91/2013. (XII. 02.) SZNÖ határozatában megfogalmazott célokat;
- Tótkomlós város történeti áttekintését;
- a településen működő nemzetiségi önkormányzatokat (Tótkomlói Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat, Tótkomlós Város Cigány Nemzetiségi Önkormányzata);
- a település intézményrendszerét az egyes intézmények által ellátott feladatok ismertetésével;

- körvonalazza a település lakossága szociális helyzetét és ellátottságát;
- bemutatja a település kulturális életét;
- a településen működő civil szervezeteket;
- áttekintést ad a település idegenforgalmi adottságairól, lehetőségeiről;
- ismerteti a településen működő, jelentős számú munkavállalót alkalmazó gazdasági társaságokat (például: Komlós Településszolgáltatási Kft., Rimax Kft., MAS 2003 Kft.).

Tótkomlós Város Helyi Esélyegyenlőségi Programja:

Tótkomlós Város Önkormányzat Képviselő-testülete a 237/2018 (XI.29.) kt. határozatával elfogadta Tótkomlós Város Helyi Esélyegyenlőségi Programját. A 2018-ban elfogadott program öt évre szól, amelyet két évente felül kell vizsgálni. 2020-ban a felülvizsgálat megtörtént.

E program a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok oktatási, lakhatási, foglalkoztatási, egészségügyi és szociális - helyzetelemzésére, valamint - a feltárt problémák komplex kezelése érdekében – a település egyéni sajátosságait figyelembe véve intézkedési tervre épül.

A helyi esélyegyenlőségi program az alábbi csoportokat kívánja helyzetbe hozni, segíteni.

1. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége,
2. A gyermekek esélyegyenlősége,
3. A nők esélyegyenlősége,
4. Az idősek esélyegyenlősége,
5. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége.

Célja a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása érdekében.

Intézkedési Tervének alapvető feladata, hogy biztosítsa a településen a szegregációmentesség és az egyenlő bánásmód elvének teljes körű érvényesülését. Az oktatási szolgáltatásokhoz való hozzáférés esélyegyenlőségének biztosításán túl célul tűzi ki az esélyteremtést, támogató lépések, szolgáltatások megvalósítását a hátrányos helyzetű gyermekek hátrányának kompenzálása és az esélyegyenlőség előmozdítása érdekében.

Az önkormányzat a fentiekben bemutatott programjaival, terveivel, stratégiáival, koncepcióival és valamennyi egyéb dokumentumával, valamint az azokban foglalt alapvetésekkel és célokkal Tótkomlós Város Helyi Esélyegyenlőségi Programja is harmonizál.

9.) A szociális alapszolgáltatási rendszererősségei, gyengeségei, lehetőségei és veszélyei

ERŐSSÉGEK	GYENGESÉGEK
<ul style="list-style-type: none"> - minden kötelező szociális alapszolgáltatási ellátás biztosított, - az alapellátások vegyes fenntartásúak, - az alapszolgáltatások térítési díjai leszabályozottak, alacsonyak, - kislétszámmal működőek, családiasak, - kulturált munkahelyi környezet, - humán erőforrás (szaktudás, kitartás, munkabíró képesség), - vezetők képzettsége, - továbbképzési igény, - együttműködés, - folyamatos minőségi javulás az ellátások körülményeiben, - jól kiépített ellátási rendszer mind személyi (helyettesítés), mind tárgyi feltételek biztosításában, - megvalósult alapellátási integráció, - szoros együttműködés civil szervezetekkel. 	<ul style="list-style-type: none"> - demens gondozottak ellátási feltételeinek hiányossága, - a szociális ellátásra szorulóknak számának növekedése, - szükség lakás és szociális lakás hiánya, - az önkormányzati finanszírozás behatárolt, - sok épület elavult, férőhelynövelés, - pszichiátriai és fogyatékos nappali ellátás hiánya, - új helyzetekben, a központilag meghatározott munkafolyamatok szabályozatlansága, - az új elvárásoknál a hatáskörök tisztázatlansága, - a szakmai kommunikáció hiánya.
LEHETŐSÉGEK	VESZÉLYEK
<ul style="list-style-type: none"> - a turisztikai lehetőségek kedvező foglalkoztatási hatásainak kiaknázása, - EU-s pályázatok maximális kihasználása induló beruházások (megnyert pályázatok kivitelezése) hatásai, - vidéki élettér vonzóbbá tétele, - a hátrányos helyzetű csoportok munkaerőpiaci/társadalmi befogadása, - térségi/kistérségi és városi egyeztetés, - fórumok lehetősége, - központilag egységes arculat, - képzés, továbbképzés, - munkafolyamatok szabályozása, - rendszer szemléletben való gondolkodás, - teljesítményértékelés, motiváció. 	<ul style="list-style-type: none"> - helyi vállalkozások munkahelyteremtő és megtartó képessége romlik, - a társadalom elöregedése - a tartós munkanélküliség és hátrányos helyzet fennállása, - az információs szakadék mélyülése - állami infrastrukturális fejlesztések elmaradása, - a településen élők elöregedése, - növekvő igény a szolgáltatásokra, - állandó jogszabályi változások, - motiváció hiánya, - település hátrányos földrajzi fekvése, - növekvő leterheltség, - váratlan nem tervezhető helyzetek, pl. járványhelyzet – e helyzetek személyi, dologi hatásai.

A SWOT táblában feltüntetett erős és gyenge oldalak, lehetőségek és veszélyek csak a fontosabbnak vélt jellemzői a városi ellátórendszernek, mely azonban meghatározza a szociális ellátórendszer fejlesztési irányvonalait és jelenlegi helyzetét. Felhívja a figyelmet az elkerülendő veszélyekre és azok kapcsán megfelelő megoldások keresésére. Olyan ellátórendszer kialakítására kell törekedni, amely egyrészt a fenntartók számára – relatíve – gazdaságosan üzemeltethető, mégis a lehető legnagyobb hatékonysággal bír.

10.) Szociálpolitikai Kerekasztal

A helyi önkormányzat által létrehozott Szociálpolitikai Kerekasztal évente ülést tart. A kerekasztal településünkön 9 fővel működik. Tagjai a szociális intézményeket működtető fenntartók képviselői, továbbá a helyi rendeletben meghatározott szervezetek képviselői.

Tótkomlós Város Önkormányzat Szociálpolitikai Kerekasztala 2021. október 5-én 13:30 órai kezdettel a Polgármesteri Hivatal Dísztermében megtartotta az idei évi ülését.

Az ülés fő témája a település Szociális Szolgáltatástervezési Koncepciójának felülvizsgálata volt. A kerekasztal feladata különösen a szolgáltatástervezési koncepcióban meghatározott feladatok megvalósulásának, végrehajtásának folyamatos figyelemmel kísérése. A kerekasztal tagjai az elvégzett két év munkája alapján, próbálta feltárni, meghatározni azokat a feladatokat, melyek a település szolgáltatástervezését segítik.

A településen működő szociális szolgáltatást végző intézmények épületeinek felújítása, bővítése indokolt, ehhez szükséges források keresése.

A településen szükség lenne további wifi pontok kialakítására, elektronikus hálózat fejlesztésére, bővítésére. A házi segítségnyújtásban, fontos lenne a dolgozói létszámbővítés a gondozottak számának emelkedése miatt. Az ápolást-gondozást nyújtó intézményekben bentlakó, demenciában szenvedő ellátottak létszámnövekedése, további dolgozói létszámbővítést igényelnek. A Békés megyei szociális ellátó rendszerben, a pszichiátriai, és fogyatékos személyek bentlakásos férőhelyek száma kevés, a várakozási lista van a bentlakásos intézményekbe való bejutáshoz. A szakszerű pszichológiai és a pszichiátriai ellátás igénye a gondozás területén nagy.

11.) Összegzés

Tótkomlóson a szociális szolgáltatások és szociális ellátás mindenben megfelel a jogszabályi előírásoknak. Minden kötelező szociális feladatot ellát a város, melyeken túlmenően a megyétől átvállalt feladatai is vannak, az Idősek Háza, a Bölcsőde fenntartása és működtetése.

A szociális ellátórendszer a város igényeit kielégíti.

A Szociális Szolgáltatástervezési Konceptiót a Szociálpolitikai Kerekasztal minden évben véleményezi, az aktuális problémák feltárását, az új feladatok meghatározását segíti.

A további célok elérése és a minél hatékonyabb munkavégzés érdekében az önkormányzat igyekszik a lehető legtöbb támogatást és segítséget megadni a településen működő szociális intézményeknek.

12.) Elfogadás módja és dátuma

I. Tótkomlós Város Szociális Szolgáltatástervezési Konceptiójának szakmai és társadalmi vitája a Tótkomlós Város Önkormányzat Szociálpolitikai Kerekasztalának ülésén megtörtént. Az itt született észrevételek, kiegészítések a megvitatást követően a szolgáltatástervezési koncepcióba beépítésre kerültek.

II. Ezt követően Tótkomlós Város Önkormányzat Képviselő-testülete a Tótkomlós Város Szociális Szolgáltatástervezési Konceptióját megvitatta és a .../2021. (XII. ...) kt. számú határozatával elfogadta.

Melléklet: 1. a .../2021. (XII. ...) kt. határozat

Tótkomlós, 2021. december

Zsura Zoltán János
polgármester

Tótkomlós Város Szociális Szolgáltatástervezési Konceptióját a Tótkomlós Város Önkormányzat Szociálpolitikai Kerekasztalának tagjai, valamint Tótkomlós Város Cigány Nemzetiségi Önkormányzata és a Tótkomlói Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat a szolgáltatástervezési koncepciót ismerik és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Tótkomlós, 2021. december

Laukó Zsuzsanna Éva
Tótkomlói Szlovák Nemzetiségi
Önkormányzat elnöke

Lakatos Tibor
Tótkomlós Város Cigány Nemzetiségi
Önkormányzata elnöke

Zsura Zoltán János
Szociálpolitikai Kerekasztal elnöke

Dr. Kormányos László
jegyző

Előkészítésért felelős személy: Bedőné Skoda Ilona